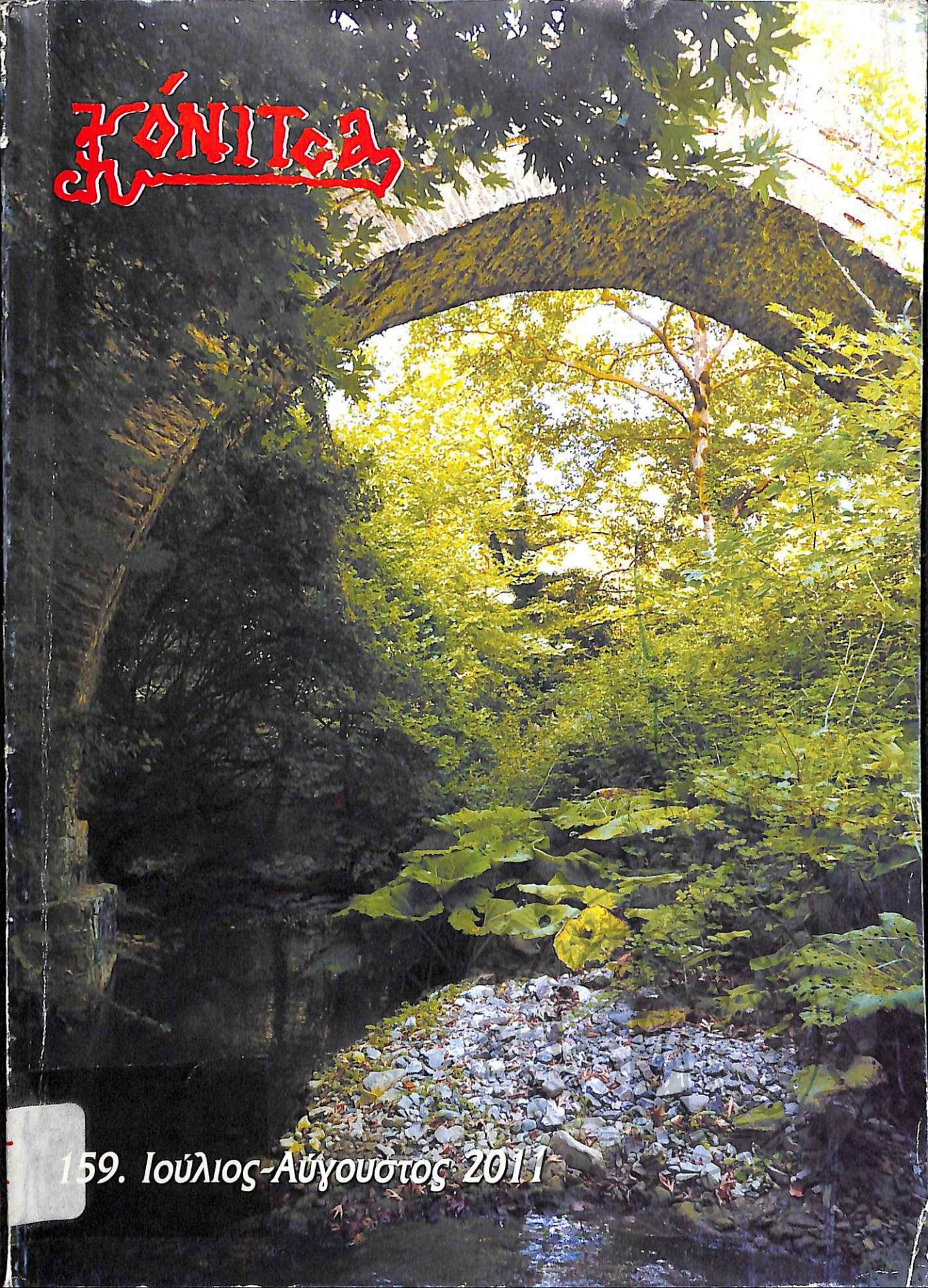
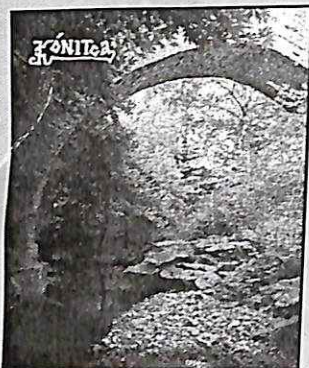

ΚΟΝΙΤΣΑ

159. Ιούλιος-Αύγουστος 2011

159. Ιούλιος - Αύγουστος 2011

Φωτ. εξωφ. Π.Σ.Τ.
(Η γέφυρα Καραγιάννη
στο φαράγγι της Πηγής)

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

και Υπεύθυνος κατά Νόμο:

Σωτήρης Τουφίδης

Κόνιτσα 44.100

Τηλ. 26550 22464 - 22212

Fax: 26550 22464

Συντάσσεται από Επιτροπή:

Ανδρέου Ηλίας

Τουφίδης Σωτήρης

Τσιάνκης Ίκαρος

Ετήσια συνδρομή:

Εσωτερικού 15 Ευρώ,

Εξωτερικού 30 Ευρώ ή 40 Δολ.

Αλληλογραφία - Συνδρομές

στον υπεύθυνο Σ. Τουφίδη

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Περίοδος Τρίτη • Τεύχος 159 Ιούλιος - Αύγουστος 2011 • Euro 3

Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

Σελ.	
241	Σύντομες σκέψεις
243	Μέσα στην Κρίση, Β. Τσιαλιαμάνη
246	Ανθρώπινο μεγαλείο, Β. Τσιαλιαμάνη
247	Ιστορικά στοιχεία για τα χωριά Κόνιτσας, Χ. Γκούτος
258	Καλή είδηση, Β. Τσ.
259	Προσφώνηση Επισκόπου, κ. Χριστοφόρου
261	Οι Δήμαρχοι Κόνιτσας, Π. Μπούνα
265	Κτητορικές επιγραφές Αγ. Παρασκευής, Η. Ανδρέου
269	Ταξιδιωτικές εμπειρίες, Β. Τσ.
273	Συγκέντρωση αποφοίτων, Γυμν. Κόνιτσας
277	Μνημείο «Εθν. Συμφιλίωσης» Β. Τσ.
279	«Φως στο τούνελ του Εμφυλίου» Ι. Μεσσή
281	Γιορτή της Γυναίκας της Πίνδου, Κ. Παγανιά
283	Ανατομή πανηγυριού, Τ. Κανάτση
285	Απόκλιση, Χρ. Ρούβαλη
287	Μπριαζιώτες και Μεσαριά, Απ. Ριστάνη
289	Μήνυμα Ορθοδοξίας, Ι. Δάφνη
293	Θεατρική παράσταση στη Μόλιστα, Δ. Παπαλάμπρου
296	15 αύγουστος στη Βούρμπιανη, Λ. Γεωργάκη
297	Το Φαράγγι της Κλεισούρας, Κ. Κίτσου
301	Θυρανοίξια Αγ. Νικολάου Οξυάς
303	Μονή Αγ. Αποστόλων Κλειδωνιάς, Δ. Ευαγγέλου
304	Μονή Αγ. Αναργύρων, Δ. Ευαγγέλου
305	Πρωτόγνωρο Ζερματινό καλοκαίρι, Ι. Παπαδημητρίου
306	15αύγουστο στη Λαγκάδα, Π.Φ. Νάτση
307	Βούρμπιανη και Πολιτ. Σύλλογος, Κ. Δημάρατου
308	Αναμνήσεις από τη Λαγκάδα, Θ. Κήτα
309	Παράδειγμα για μίμηση Β. Τσ.
311	Πρωτοφανές. Σ.Τ. - Μοναστηριώτικο πανηγύρι, Γ.Π.
313	Ειδήσεις - Κοινωνικά - Νεκρολογίες

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ

Γαριβάλδη 10,
45221 Ιωάννινα
τηλ. 26510 77358
e_theodo@otenet.gr

Σύντομες σκέψεις - πικρές αλήθειες....

«Ευλογημένο καλοκαίρι! Ζωντά-νεψαν για λίγο τα χωριά μας με ντόπιους που ήρθαν στη γενέθλια γη τους από το εξωτερικό και εσωτερικό της χώρας, με γνωστούς και άγνωστους επισκέπτες που ανακάλυψαν το καθαρό περιβάλλον και ένιωσαν την ανάγκη της αποτοξίνωσης από τα καυσαέρια των μεγαλουπόλεων.

Οι παλιότεροι θυμήθηκαν αλλοτινές καλές μέρες και οι νεότεροι πήραν μια γεύση των πατρογονικών εθίμων. Αλλά το καλοκαίρι πέρασε γρήγορα σαν ένα γλυκό όνειρο.

Πάνε τα πανηγύρια, οι πολιτιστικές εκδηλώσεις Συλλόγων και Αδελφοτήτων το «Παζαρόπουλο» με το πηγαϊνέλα του κόσμου και στα χωριά της περιοχής μας οι εναπομείναντες κάτοικοι μπαίνουν σ' ένα μελαγχολικό χινόπωρο με επακόλουθο το σιωπηλό χειμώνα.

Σε χειμερινή νάρκη θα πέσουν και πάλι τα χωριά μας.

Λίγες δεκάδες οι κάτοικοι σε μερικά πρώην μεγαλοχώρια που κάποτε έσφυζαν από ζωή, χειμώνα καλοκαίρι, πολύ λιγότεροι στα περισσότερα κι αυτοί ανήμποροι μεγάλης ηλικίας, που κάθε χρόνο λιγοστεύουν, αφού στη θέση του ενός που πεθαίνει δεν έρχεται κάποιος αντικαταστάτης. Κάποιες προοπτικές ανάπτυξης μερικών χωριών δε φαίνεται ν' αλλάζουν τον κανόνα της γενικής εγκατάλειψης. Εδώ εφαρμόζεται το «ο

σώζων εαυτόν σωθήτω». Οι νέοι φεύγουν ένας ένας για μια «θέση στον ήλιο» προς τις πόλεις αφού δε βρίσκουν καμιά βιοποριστική ενασχόληση στη γη των πατεράδων τους. Πολλοί συνταξιούχοι δυσκολεύονται κι αυτοί να μείνουν και πηγαίνουν στα παιδιά τους - στις πόλεις - για να'ναι κοντά σε γιατρούς και νοσοκομεία.

Εμείς οι υπόλοιποι - αμετανόητοι ονειροπόλοι - περιμένουμε την ανάπτυξη της περιοχής από την πολιτεία, μήπως δούμε επιτέλους «άσπρη μέρα...».

Αυτή την περικοπή αναδημοσιεύουμε από άρθρο στο περιοδικό μας τ. 46/1992. Πέρασαν 19 χρόνια από τότε. Είδαμε τη συνένωση των χωριών σε Δήμους και τελευταία τη συνένωση Δήμων με το νέο «Καλλικράτειο» νόμο.

Ας κάνουμε έναν πρόχειρο απολογισμό να δούμε τι έγινε μέσα σ' αυτά τα χρόνια στον τόπο μας.

Ασφαλτοστρώθηκαν δρόμοι που διευκολύνουν την επικοινωνία μεταξύ χωριών και επαρχιών, έγιναν κάποιοι ξενώνες σε μερικά χωριά και πολλοί έχτισαν ή επισκεύασαν τα σπίτια τους στον τόπο καταγωγής τους.

Έγινε μερική αξιοποίηση των λουτρών Καβασιλών και Αμαράντιου (υπολείπονται πολλά ακόμα για να γίνουν), λειτουργεί το χιονοδρομικό Βασιλίτσας το χειμώνα κ.ά.

Παρόλα αυτά η διαρροή του πληθ.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΕΜΕΡΟΝ. 6-10-2011
24634

σμού συνεχίζεται και με το νέο νόμο γίνεται λόγος για μεταφορά Υπηρεσιών προς το κέντρο.

Από την πολιτεία επομένως, δεν πρέπει να περιμένουμε βοήθεια, τώρα μάλιστα με την περιβόητη «Τρόικα» που διαφεντεύει τη χώρα μας.

Ας ανασκουμπωθούμε όλοι μας, Δήμος και πολίτες, να βρούμε τρόπους επιβίωσης γιατί η αναλαμπή των δύο μηνών που γεμίζουν τα χωριά και η Κόνιτσα με κόσμο δεν αρκούν να καλύψουν τους άλλους δέκα...

**ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ
ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ-ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ
ΕΔΡΑ: ΚΟΝΙΤΣΑ
ΑΦΜ. 800161725 - ΔΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ
(Αριθ. αποφ. Πρωτ. Ιωαννίνων 169/2010)**

Συνέχεια ονομάτων συμπολιτών μας που κατέθεσαν χρήματα, για την προτομή του αείμνηστου γιατρού: ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΑΝΔΕΡΑ.

1.	ΝΤΕΜΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	30,00€
2.	ΚΥΡΙΤΣΗΣ Σ. ΙΩΑΝΝΗΣ	100,00€
3.	ΚΥΡΙΤΣΗΣ Ι. ΣΩΤΗΡΙΟΣ	100,00€
4.	ΚΥΡΙΤΣΗΣ Ι. ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ	100,00€
5.	ΚΥΡΙΤΣΗ Θ. ΟΥΡΑΝΙΑ	100,00€
6.	ΡΟΥΣΗ ΑΘ. ΦΑΝΗ	300,00€
7.	ΖΗΔΡΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	30,00€
8.	ΜΩΨΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	100,00€
9.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ	20,00€
10.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ	20,00€
11.	ΜΠΑΚΟΛΑΣ Δ. ΣΩΤΗΡΙΟΣ	50,00€
12.	ΜΙΣΣΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	50,00€
13.	ΞΑΝΘΟΥ ΣΟΦΙΑ	50,00€
14.	ΤΡΟΥΜΠΟΥΚΗΣ ΔΗΜ.	50,00€
15.	ΤΖΑΛΛΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	50,00€
16.	ΚΑΠΑΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	50,00€
17.	ΠΗΛΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	30,00€
18.	ΝΤΙΝΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ	20,00€
19.	ΤΡΟΥΜΠΟΥΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	373,00€
20.	ΤΖΙΑΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	40,00€
21.	ΚΑΤΣΙΜΠΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	50,00€
22.	ΖΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	40,00€

ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ, ΣΤΗΝ ΥΦΕΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ, ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΕΡΓΑ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

Υπο ΒΑΣ. ΤΣΙΑΛΙΑΜΑΝΗ, ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

α. Ωραίες είναι οι προτάσεις για αναπτυξιακά έργα και καλοδεχούμενη κάθε συζήτηση που γίνεται μέσα από το περιοδικό μας για την ανάπτυξη της περιοχής μας. Η καλή πράξη έχει σαν βάση την καλή θεωρία, την σωστή άποψη. Κοινός τόπος όλων, ειδικών και μη, είναι ότι η πρωτόγνωρη οικονομική κρίση που μαστίζει την χώρα μας πολεμιέται μόνο με την ανάπτυξη. Η κρίση έφερε την ύφεση και η ύφεση βαθαίνει την κρίση. Κρίση και ύφεση είναι σαν την κότα με το αυγό, η κότα γεννάει το αυγό και το αυγό κάνει την κότα. Μια τραγική συνέπεια της ύφεσης είναι η ανεργία.

Το ρολόι της ανεργίας καταγράφει ημερήσια στην Ελλάδα **1000 νέους ανέργους**. Καθημερινά ξεπέφτουν στην φτώχεια και την πείνα 1000 συνάνθρωποι και μαζί με αυτούς και οι οικογένειές τους. Το Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ ανακοίνωσε ότι το 2012 η ανεργία θα ανέβει στο δυσβάσταχτο ποσοστό 18% του ενεργού πληθυσμού. Το επίπεδο αυτό ανεργίας η χώρα μας είχε βιώσει την δεκαετία του 1960, την δεκαετία της μεγάλης μετανάστευσης. Και αυτή σήμερα είναι απαγορευμένη λόγω των δυσμενών συνθηκών στις βιομηχανικές χώρες και λόγω της αθρόας εισαγωγής εκεί μεταναστών από τον εξαθλιωμένο τρίτο, κυρίως, κόσμο. Θα

κατανοήσουμε το μέγεθος του προβλήματος, εάν υπολογίσουμε ότι δύο «Κόνιτσες» εξαφανίζονται κάθε μέρα τώρα από την ζωή. Επειδή στον οικονομικό βίο ο καθένας εξαρτάται από τον διπλανό του, οι σήμερα 1.000 νέοι άνεργοι θα παρασύρουν αύριο στην ανεργία 2.000 και μεθαύριο 3.000 συνανθρώπους μας. Η ανεργία μεγαλώνει με γεωμετρική πρόοδο. Αν προσθέσουμε στους αριθμούς αυτούς, τους νέους που δεν μπαίνουν στην δουλειά, στην παραγωγή, αλλά μένουν άεργοι, για τους ίδιους λόγους που άλλοι απολύονται από την εργασία τους, ψαλαφούμε την σύγχρονη ελληνική κοινωνική τραγωδία. **Γινθήκαμε όλοι υποψήφιοι άνεργοι και άεργοι.** Κατά το ίδιο Ινστιτούτο των εργαζομένων φθάσαμε στο πρωτοφανές φαινόμενο να έχουμε φτωχούς εργαζόμενους, δηλαδή ανθρώπους που εργάζονται χωρίς ο μισθός ή το ημερομίσθιο να φθάνει για την κάλυψη στοιχειωδών αναγκών. Μέχρι τώρα φτωχοί ήταν άνεργοι και συνταξιούχοι. Κάθε μέρα χιλιάδες εργαζόμενοι μετατρέπονται σε «απασχολήσιμους» με την μερική εργασία και την περιοδική εργασία και με άλλες «ευέλκτες» μορφές εργασίας, που δεν μετριούνται στους άνεργους. Το κράτος επέβαλε, από την ανάγκη αύξησης των εσόδων του, μεγαλύτερους φόρους στο

φαγντό και στα αναφυκτικά κλπ, μεγάλωνοντας έτσι την φτώχεια και την πείνα. Θα κηρύξουμε εθνικό πένθος εάν συνειδητοποιήσουμε έναν οδυνηρότατο (δεν νομίζω να υπάρχει τίποτε χειρότερο) δείκτη κοινωνικής απελπισίας, των αυτοκτονιών, που τον τελευταίο χρόνο αυξήθηκαν, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία που διαβίβασε το Υπουργείο Υγείας στην Βουλή, κατά 40%.

β. Για να μην πέσουμε σε βαριά μελαγχολία, ας πούμε και για ευχάριστα γεγονότα, που θα μας δώσουν την ευκαιρία να ατενίσουμε, παρά το σκοτάδι που πλάκωσε την Ελλάδα, με αισιοδοξία το μέλλον τουλάχιστον του τόπου μας. Η αυριανή πορεία είναι συνάρτηση του έργου που κάνουμε σήμερα και προετοιμάσαμε Χθες.

Ι. Ο εργολάβος που αναδείχθηκε μειοδότης και υπέγραψε την εργολαβική σύμβαση επί προηγούμενης δημοτικής αρχής άρχισε να κατασκευάζει, βοηθούμενος από το καλοκαίρι και από την πώση της στάθμης των νερών του ποταμού, το έργο της ανάπλασης του **μονοπατιού της χαράδρας Αώου-μονοπατιού Γέροντα Παΐσιου**, που αρχίζει από την πέτρινη γέφυρα και φθάνει μέχρι την ιερά μονή Στομίου. Έκανε τον χώρο στάθμευσης (parking) για τα αυτοκίνητα των επισκεπτών κάτω από το πεδίο βολής, τοίχους αντιστήριξης στο μονοπάτι και με μουλάρια μεταφέρει τα απαραίτητα υλικά στην χαράδρα. Στην Ελλάδα θα είναι το δεύτερο έργο, μετά το φαράγγι της Σαμαριάς στην περιοχή των Χανίων της Κρή-

της, που αναδεικνύει και αξιοποιεί με απόλυτο σεβασμό το θαυμαστό οικοσύστημα της χαράδρας. Το φαράγγι της Σαμαριάς, γνωστό από την δεκαετία του 1960, με στοιχεία προ οικονομικής κρίσεως, διάβαιναν την περίοδο από Απρίλιο έως και Οκτώβριο (το υπόλοιπο διάστημα είναι κλειστό από τον φόβο κατολισθήσεων) κατά μέσο όρο καθημερινά 900 επισκέπτες και πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους εποχιακά, επιστήμονες, φύλακες κλπ περίπου 45 άνθρωποι. Εκεί τελεί υπό την διοίκηση και διαχείριση της τοπικής δασικής υπηρεσίας, εδώ θα είναι στην ευθύνη του δήμου κατά παραχώρηση του ελληνικού δημοσίου. Από φυσιολάτρες που γνωρίζουν τα δύο οικοσυστήματα άκουσα ότι δεν συγκρίνεται η φυσική ομορφιά της δικής μας χαράδρας με το φαράγγι της Σαμαριάς. Η δική μας χαράδρα είναι έργο θεόκτιστο. Το φαράγγι της Σαμαριάς δροσίζει ένας χείμαρρος, και στην δική μας χαράδρα κυλάει ο ζωηρός Αώος. Η βλάστηση στην Σαμαριά είναι φτωχή σε σχέση με την πλούσια βλάστηση που δασοκαλύπτει τους απότομους αντικριστούς ορεινούς όγκους μέχρι τις κορυφές της Γκαμήλας και της Τραπεζίτσας. Ανάλογη με την χλωρίδα είναι και η πανίδα της περιοχής. Αμφότερες οι ζωές, βλάστηση και αγρίμια, με τα περήφανα αγριόγινδα και ζαρκάδια, περιμένουν τους ειδικούς επιστήμονες για περαιτέρω μελέτες. Το καλοκαίρι που πέρασε, άγγλος επιστήμονας έκανε την πανεπιστημιακή του διατριβή για την πανίδα της χαράδρας. Ας φρον-

τίσουμε φιλόφρονα να πάρουμε ένα αντίτυπο της διατριβής, που θα μεταφράσουμε στην ελληνική. Το αναπλάσμένο μονοπάτι μπορεί να ικανοποιήσει ανάγκες πιστών λόγω της μονής Στομίου, όπου μόνασε επί τρία χρόνια ο Γέροντας Παΐσιος, ανάγκες φυσιολατρών, ανάγκες αθλητών, ανάγκες επιστημόνων, ανάγκες του ευρύτατου κοινού. Το «έργο» με τον φυσικό του πλούτο θα γίνει εύκολα γνωστό στα πέρατα της οικουμένης με τα σύγχρονα επικοινωνιακά μέσα. Σ' αυτό θα βοηθήσει και η πρόσφατη απόφαση των αρμοδίων οργάνων της Ουνέσκο, με την οποία η ευρύτερη περιοχή Κόνιτσας και Ζαγορίου, με πυρήνες την χαράδρα Αώου, μήκους 8 χιλ. και το φαράγγι Βίκου, μήκους 10 χιλ., αναγνωρίστηκε και ανακηρύχθηκε με το όνομα **«Γεωπάρκο Βίκου -Αώου»** το τέταρτο Γεωπάρκο της Ελλάδας, όπως λεπτομερειακά μου δόθηκε η ευκαιρία να εκθέσω προγενέστερα μέσα από το περιοδικό μας. Με μικρή προσπάθεια μπορούμε να ξεπεράσουμε σε επισκέπτες την «Σαμαρία». Δίπλα σε κάθε «θέλω» υπάρχει και ένα «μπορώ».

ΙΙ. Δημοπρατήθηκε στις 29-8-2011 ολόκληρο το εσωτερικό δίκτυο ύδρευσης της Κόνιτσας προϋπολογισμού περίπου 2.900.000 ευρώ. Ολόκληρη η δαπάνη του θα καλυφθεί από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα του ΕΣΠΑ. Ορίζεται αυστηρός χρόνος παράδοσης του έργου 22 μηνών. Τμήμα του έχει γίνει υπό το παρόδιο πεζοδρόμιο, που φιλοξενεί επίσης αγωγό ομβρίων υδάτων

και δίκτυο φωτισμού και ξεκινάει από τα «Πλατανάκια» και φθάνει μέχρι την Πέτρινη Γέφυρα, ακολουθώντας τον κύριο οδικό άξονα του οικισμού. Το τελειωμένο εξωτερικό δίκτυο ύδρευσης από τις πηγές του Στομίου με το νέο εσωτερικό δίκτυο, που θα γίνει σύντομα, θα μας φέρουν το πόσιμο νερό από τα κατάβαθα της Γκαμήλας στις βρύσες μας. Σε πόσες πόλεις και κωμοπόλεις στην Ελλάδα έχουν οι πληθυσμοί τους το προνόμιο να πίνουν άφθονο, καθαρό, βουνίσιο, τρεχούμενο και πάμφθονο νερό; Πιο απαραίτητο στην ζωή μας είναι το νερό από το φαγντό. Με λίγο μυαλό μιας τέτοιας ποιότητας νερό γίνεται και τουριστικό προϊόν.

γ. Τα παραπάνω έργα (και άλλα πολλά) οραματίστηκε, στόχευσε, σχεδίασε, μελέτησε, βρήκε χρήματα για την υλοποίησή τους, ο προηγούμενος δήμαρχος Κόνιτσας, ο ολιγόλογος και πολύπρακτος Χαράλαμπος Εξάρχου. Εποίησε μεγάλο έργο. Κληροδότησε υποδομές για μεγαλύτερο έργο. **Άφησε στις 31-12-2010 στο ταμείο του δήμου 4.751.436 ευρώ και στα συρτάρια πολλές μελέτες για την ανάπτυξη του τόπου.** Του περίσσευαν στην δημαρχιακή του θητεία, το όνειρο, το όραμα, το μυαλό, η θέληση, η εργατικότητα, η νοικοκυροσύνη, το πείσμα, η αυτοπειθαρχία, η αισιοδοξία. Είχα γράψει σε άλλο κείμενο μου για την αποχώρησή του από το Δημαρχείο ότι ο ζευγάς έφυγε, η σπορά του έμεινε και θερίζουμε καρπό πολύ.

Ανθρώπινο μεγαλείο

Του Β. Τσιαλιαμάνη

α. Στην Φουκοσίμα της Ιαπωνίας τον Απρίλιο του 2011 έκρηξη κατέστρεψε πυρηνικό σταθμό. Η έκλυση θανατηφόρας ραδιενέργειας μεγάλη και συνεχής, μολύνει το έδαφος, τον αέρα, τα νερά, σε όλο τον πλανήτη. Είναι το μεγαλύτερο πυρηνικό ατύχημα μετά από την έκρηξη τον Απρίλιο του 1986 στον πυρηνικό σταθμό του Τσερνομπίλ της Ουκρανίας. Το χημικό στοιχείο καίσιο 137 θα είναι τουλάχιστο επί 60 χρόνια «ζωντανό» και ελεύθερο μετά από κάθε πυρηνική έκρηξη, και θα σκοτώνει μπαίνοντας στον ανθρώπινο οργανισμό, με εξελισσόμενο χρόνο καρκίνο, μαζικά ανθρώπους. Μεγάλη προσπάθεια από συνεργεία επιστημόνων και απλών εργαζόμενων να περιορίσουν την καταστροφή στην Φουκοσίμα. Όλοι τους γνωρίζουν το σύντομο τέλος τους από την έκθεσή τους στην ραδιενέργεια, έχοντας και την τραγική εμπειρία από το Ναγκασάκι και την Χιροσίμα. Εκατοντάδες συνταξιούχοι, τώρα, εργαζόμενοι παλιότερα στο ίδιο εργοστάσιο, ζήτησαν να αντικαταστήσουν τα συνεργεία στην δουλειά της καταστολής της πυρηνικής φωτιάς **για να πεθάνουν αυτοί άκαιρα και πρόωρα, παρά νέοι στην ηλικία συμπατριώτες τους.** Η θυσία της ζωής είναι μέσα στην κουλτούρα του

γιαπωνέζικου λαού.

β. Στις 11-7-2011, τα χαράματα, μεγάλη έκρηξη από φωτιά σε εμπορευματοκιβώτια με πυρίτιδα στην ναυτική βάση στο χωριό Μαρί της Κύπρου σκόρπισε τον όλεθρο στην γύρω περιοχή. Ολόκληρος δασοσκεπής γειτονικός λόφος εξαφανίστηκε. Το μεγαλύτερο παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας εργοστάσιο του νησιού σε όμορο χωριό καταστράφηκε. Σε ακτίνα 5 χιλιομέτρων σκορπίστηκαν σίδηρα και άλλα αντικείμενα. Ο εκκωφαντικός κρότος ακούστηκε μακριά σε χιλιάδες χιλιόμετρα. Είναι η μεγαλύτερη καταστροφή στο νησί μετά την εισβολή των Τούρκων. Στην μοιραία ναυτική βάση ο διοικητής της Ανδρέας Ιωαννίδης, αφού ταχύτατα απομάκρυνε το προσωπικό της με την πρώτη λάμψη, **ρίχτηκε στην μάχη της κατάσβεσης της τεράστιας φωτιάς του φορτίου θανάτου, περιφρονώντας τον κίνδυνο για την ζωή του. Δώδεκα οι πρώτοι νεκροί, πυροσβέστες, ναύτες και στρατιώτες και μεταξύ αυτών και ο διοικητής της βάσης.** Ο όμαιμος Κυπριακός Λαός μέσα στην τρομερή καταστροφή θρηνεί την απώλεια των παλικαριών του και του πιστού στον καθήκον και ηγήτορα του ναυτικού του Ανδρέα Ιωαννίδη.

Ιστορικά στοιχεία για χωριά της Κόνιτσας

Χαρίλαος Γ. Γκούτος

Α. Καστάνιανη (Καστανέα)

- Το οικωνύμιο Καστάνιανη έχει σλαβική προέλευση μάλλον και σημαίνει χωριό που βρίσκεται σε καστανεώνα, υπήρχε δε και στο Πωγώνι, από τον 14ο αιώνα τουλάχιστον, καθώς και σε σλαβόφωνες χώρες¹.

- Πληθυσμός: το 1846 είχε 658 κατοίκους, το 1874 1272, το 1888 1100, το 1911 768, το 1920 583².

- Στις τοποθεσίες Μαλνίτσα και Σκούρλια σώζονται λείψανα υδραγωγείων, οικιών, πηλίνων αγγείων, λιθόστρωτων οδών κλπ. Άνωθεν της Μαλνίτσας στη θέση Καστρί, υπήρχε φρούριο που καταστράφηκε από επιδρομείς μετά από πενήνήμερο αποκλεισμό του. Πλησίον των θέσεων αυτών και του Σαρανταπόρου διερχόταν άλλοτε η οδός Κόνιτσας - Δ. Μακεδονίας, όπως υποδηλώνουν και τα εκεί τοπωνύμια Καρβασαράς (τόπος καλλιεργήσιμος, στα δυτικά), Γιοφύρια (σώζονται βάθρα τους, πλησίον υδρόμυλου) και Γκαλτερίμι. Σε ψηλότερη θέση, κοντά στην ιαματρική πηγή Βρωμονέρι, υπήρχε η μονή Μεταμορφώσεως του Σωτήρος που ήταν περιτειχισμένη και είχε μετόχι στη θέση Χειμαδιά. Το 1876 έγινε μελέτη για την κατασκευή αμαξπίης οδού διερχομένης από τις τοποθεσίες Κουτσουπιά, Καλτερίμα, Γεφύρια, Λαγκάδα³.

- Η εκκλησία Ζωοδόχου Πηγής, που κτίσθηκε το 1928, έχει εντοιχισμένη λίθινη πλάκα, προερχόμενη από την κατεδαφισθείσα τότε προγενέστερη εκκλησία και φέρουσα την επιγραφή 1918. Υποθέτω ότι γράφει 7018 και ότι, αφαιρουμένων 5508 ετών από κτίσεως κόσμου, αναφέρεται στο έτος 1510. Στον ναό του Αγίου Νικολάου, που ιδρύθηκε το 1802 και επανεγέρθηκε το 1908, υπάρχουν 8 εικόνες του 1773 και μία του 1630. Σε εκκλησιαστικά βιβλία είχαν γραφεί ενθυμώσεις του 1750 και του 1802. Στο εικονοστάσι της πλατείας ήταν γραμμένο το έτος 1792. Στην

1. Κ. Οικονόμου, Τα οικωνύμια του νομού Ιωαννίνων, 2006 133, Ι. Λαμπρίδης, Ηπειρωτικά μελετήματα, τχ Ζ' 60.

2. Ως στατιστικές πηγές για τον πληθυσμό των χωριών, χρησιμοποιούνται εδώ τα εξής δημοσιεύματα: Για τα έτη 1846 και 1874, Χ. Γκούτος, Η επαρχία της Κόνιτσας και η Μόλιστα επί τουρκοκρατίας, 2003 27-28. Για το 1888, Μ. Κοκολάκης, Το ύστερο Γιαννιώτικο πασαλίκι, 2003 484, 477. Για το 1911, Π. Τζιόβας, Ηπειρ. Ημερολόγιο, τ. 2007 297. Για τα έτη 1920, 1928, 1940, Ι. Λυμπερόπουλος, Κόνιτσα, τ. 1981 179.

3. Χ. Γκούτος, Ιστορία της Καστάνιανης Κόνιτσας, 1971 7-9, 163, Χ. Ρεμπέλης, Κονιτσιώτικα, 1953 260, 261, 263, Κ. Στεργιόπουλος, Ηπειρ. Χρονικά, τ. 1937 212, 213, 235, 175.

εκκλησία του Αγίου Δημητρίου, που είναι η παλαιότερη, υπάρχουν πολεμίστρες και εικόνα του 1802. Το σπίτι της Κ. Τζίμα φέρει την επιγραφή 1804⁴.

- Ο Κοσμάς Αιτωλός ίδρυσε σχολείο και στην Καστάνιανη, το 1777 μάλλον, με συνεισφορές των κατοίκων της. Το 1875 υπήρχε σχολείο αλληλοδιδασκτικό με 28 μαθητές, ο δε μισθός του δασκάλου προερχόταν από τα χρήματα που συλλέγονταν από την εποχή του Πατροκοσμά και μετέπειτα. Το 1894 έγινε έρανος για να κτισθεί σχολικό κτήριο. Το 1900 στο χωριό δεν λειτουργούσε σχολείο⁵.

- Στη μονή Στομίου Κόνιτσας, οι εφθαρμένες δύο επιγραφές που γράφουν ότι το 1774, όταν κτίσθηκε η μονή, «... χωριό Καστάνιανη», «επίτροπος...», είναι αμφίβολο αν αναφέρονται σε οικοδόμους ή σε επίτροπο από την Καστάνιανη⁶.

- Για την κατασκευή του κάστρου Ιωαννίνων το 1801, εργάστηκαν ως οικοδόμοι 53 Καστανιανίτες, μεταξύ άλλων. Σύμφωνα με άλλες γραπτές πηγές, οι εξής Καστανιανίτες, μεταξύ άλλων, εργάστηκαν ως πρωτομάστορες ή εργολάβοι: 1860 Γεώργιος Δ. Γούσια για οικία στο Μονοδέντρι, 1864 Φιλ. Γεωργίου σε μονή πλησίον του Αργυροκάστρου, 1868 «Κ.ΓΟ: Δ Καστάνιανη» για καμπαναριό στο Τσεπέλοβο, 1869 Δημ. Ν. Τζουμάκας για καλύβα του χωριανού Β. Λάμπρου, 1882 Γ. Κολοκύθας για γεφύρι της οδού Καρπενησιού-Προυσού, 1906 Σ.Δ. Κεχαγιάς για την εκκλησία της Φούρκας⁷.

- Προ του 1788, ο μουσελίκης (διοικητής) του καζά της Κόνιτσας Γιακούπ μπέης εξουσίαζε την Καστάνιανη και έδωσε σε αυτήν τα λείψανα αγίων που είχε αφαιρέσει από την κατοχή του πατέρα του Κώστα Βουρμπιανίτη, γραμματικού του Αλή πασά. Την εποχή του Αλή πασά ο Κώστας τα επανέκτησε, αλλά μετά από χρόνους οι Καστανιανίτες τα ξαναπήραν «με την δύναμιν του Σουλεϊμάν μπέη» γιού του Γιακούπ. Πάντως, το 1846 το χωριό δεν ήταν τσιφλίκι⁸. Το 1803 η Καστάνιανη

4. Γκάσιος, ό.π., 10, 105, 96, 120, 82, 104, 84. Επιγραφή σε εικόνα του Αγίου Νικολάου: «1773 χείρ Συλβέστρου μοναχού του α...» (Επετηρίς Ετ. Βυζ. Σπουδών, τ. Β' 1925 329).

5. Λαμπρίδης, Περί των εν Ηπείρω αγαθοεργημάτων, μέρος Α' 1888 115, Επετηρίς του εν Κωνσταντινουπόλει Ηπειρωτικού Φιλεκαπαιδευτικού Συλλόγου, 1875 192, Φωνή της Ηπείρου, φ. 8.4.1894 Κόνιτσα, τ. 2008 262, αθην. εφημ. Αγών, φ. της 11.2.1900. Το 1876 ο Καστανιανίτης δάσκαλος Δημήτρης εδίδασκε στο Γανναδιό (Γκούτος, ό.π. 98).

6. Βλ. Δ. Καμαρούλιας, Τα μοναστήρια της Ηπείρου, 1996 148.

7. Βλ. Β. Παναγιωτόπουλος, Αρχείο Αλή πασά, τ. Α' 2007 185, Α. Πετρονάκης/Β. Παπαγεωργίου, Μαστόροι χτίστες από τα μαστοροχώρια της Κόνιτσας, 2008 534-567, όπου και πολλές ακόμη πληροφορίες για Καστανιανίτες οικοδόμους.

8. Βλ. Ηπειρ. Χρονικά, τ. 1938 41, Π. Αραβαντινός, Χρονογραφία της Ηπείρου, τ. Β' 1856 340. Κατά τον Χ. Γκάσιο (ό.π. 15), το χωριό ήταν ιμπλιάκι (δημόσιο).

αντιδίκησε με την Μόλιστα για τα όριά τους στην θέση Σουρβιά⁹.

- Ο Καστανιανίτης Νικόλας ήταν γραμματικός του Αλή πασά και ίσως συνετέλεσε ώστε το χωριό να μην γίνει τσιφλίκι. Κατά τα έτη 1825-28 τουλάχιστον, ένας από τους γενικούς προεστούς του καζά της Κόνιτσας ήταν ο Καστανιανίτης Ζήσης Νικολάου, μάλλον γιός του εν λόγω γραμματικού, ενώ κατά τα έτη 1934 και 1846 τουλάχιστον τέτοιος προεστός διετέλεσε ο Παν. Φάκας. Από τους μετέπειτα μουχτάρηδες του χωριού, γνωστοί μας είναι οι εξής: 1872 Κ. Τσιλιμίγκας, 1873 Κ. Παπαδάμος, 1874 Ι. Δημητρίου και Ι. Κεχαγιάς¹⁰.

- Το 1856 ο Δ. Ν. Τζουμάκας δανείσθηκε από την Χαϊδω Ν. Κατσαρού 107 γρόσια, με μάρτυρα τον Γ. Κολοκύθα. Το 1877 ο επίσκοπος έγραψε στους ιερείς και στους προκρίτους του χωριού ότι ο Χαρίσης Γεωργίου, που όφειλε 800 γρ. στον Κ.Παράσχη, αν δεν του τα πληρώσει θα αφορισθεί. Το 1871 κήκε το εργαστήρι του Αναγνώστη Γεωργίου στο χωριό¹¹.

- Ο Πατριάρχης το 1879 έλυσε τα επιμία που είχαν επιβληθεί πολύ παλαιότερα στους Καστανιανίτες λόγω των κομματικών διενέξεών τους και που είχαν ως συνέπεια να μαστίζεται το χωριό έκτοτε από ασθένειες σε βαθμό δυσανάλογο με τα γεγονικά χωριά¹².

- Τον 19ο αιώνα έγιναν ληστές οι χωριανοί Λάζος, Φλώρος και Κολοκύθας. Το 1897 λόχος στρατού κατόπιν συκοφαντίας, αναζήτησε στο χωριό κάποιον αντάρτη νοσηλευόμενο δήθεν από τον φιλήσυχο εργολάβο Γκόσιο, που όμως φυλακίσθηκε αδικαιολογήτως. Το 1903 ο καϊμακάκης του καζά αναζήτησε τους κλεπταποδόχους πραγμάτων του Βασ. Γκόσιου που είχε απαχθεί από ληστές. Σε πολέμους του 1918 σκοτώθηκαν οι χωριανοί στρατιώτες Γ. Γκάσιος και Ι. Γκέκας¹³.

Β. Μπλίσδιανη (Λαγκάδα)

- Πληθυσμός: το 1846 κάτοικοι 175, το 1874 258, το 1888 75, το 1911 154, το 1920 155.

- Το οικωνύμιο Μπλίσδιανη ή Μπλίσγιανη έχει ολνάβικη προέλευση και σημαίνει

9. Γκάσιος, ό.π. 134.

10. Γκάσιος, ό.π., 15, Ηπ. Χρονικά, τ. 1943 132, τ. 1929 233, Ηπ. Εστία, τ. 1968. Αν. Ευθυμίου, Σελίδες από την ιστορία της Κόνιτσας, 1997 45, 48, 49, 50, 51, 52, 54.

11. Πετρονάκης/Παπαγεωργίου, ό.π., 557, Ηπ. Εστία, τ. 1968 211, Κόνιτσα, τχ 105-78.

12. Γκάσιος, ό.π., 117 (δημοσιεύεται σχετικό έγγραφο), πρβλ. Α. Κορακίδης, Η Βελλά της Ηπείρου, 1998 148. Περιπτώσεις αφορισμών μνημονεύουν και οι: Λαμπρίδης, Ηπειρ. μελετήματα, τχ Ζ' 60, Γ. Θωμάς, Ηπ. Εστία, τ. 1988 456.

13. Βλ. αντιστοίχως: Γκάσιος, ό.π., 18, Φωνή της Ηπείρου, φ. της 7.2.1897 και της 31.10.1903, Μ. Οικονομίδης, Ηπειρωτικά, τ. 1938 141.

δίδυμος. Υποθέτω ότι ονομάστηκε έτσι όταν συνυπήρχε με τον οικισμό Ελευθεροχώρι, ο οποίος βρισκόταν παρά τον Σαραντάπορο κοντά στις τοποθεσίες Πάτρες και Χατζή, όπου υπήρχαν χάνια και η μονή Αγίων Πάντων, μετά δε την καταστροφή του, που έγινε πριν από τον 19ο αιώνα, οι κάτοικοί του μετοίκησαν στον οικισμό της Μπλίσδιανης¹⁴.

- Το σωζόμενο εκκλησάκι της Αγίας Παρασκευής είναι σύγχρονο με παρόμοιο εκκλησάκι που υπάρχει στην Φετόκο και που κτίστηκε το 1624. Σε χάρτη του 1895 το χωριό αναφέρεται ως Μπλίσδανι και είναι ένα από τα λίγα μνημονεύόμενα χωριά του καζά. Στην τοποθεσία Γλυκονέρι πηγάζει γλυφό νερό που θεωρείται ιαματικό¹⁵.

- Σε επιγραφή επί μεγάλης οικίας της Σιάτιστας διαβάζουμε: «Αν ρωτάτε άρχοντες ποιος μάστορας το έχτισε, Νάκος το όνομα, από χώρα Μπλίσδιανη, βίλαετι Κόνιτσα, 1740». Από την μαρτυρία αυτή, καθώς και από άλλες τρεις επιγραφές των ετών 1752, 1754, 1763 σε οικίες της Σιάτιστας, προκύπτει ότι πρωτομάστοράς τους ήταν ο Ιωάννης (Νάκος) Δημητρίου που καταγόταν από την Μπλίσδιανη. Ο γιός του Δημήτριος Νάκου το 1798 ήταν πρωτομάστορας σε άλλη οικία της Σιάτιστας. Το 1857 και το 1863 ο Δημήτριος Θεοδώρου, πρωτομαΐστωρ ή αρχικτίστης «εκ κώμης Πλήσιανη» και ο αδελφός του Στεφανής, λιθοξόος, εργάστηκαν για την ανέγερση δύο εκκλησιών στα χωριά Γοργογύρι και Περούλι Τρικάλων. Ο ίδιος Δημήτριος εργάστηκε για την κατασκευή αποθήκης στη μονή Δούσκου Τρικάλων το 1859¹⁶.

- Το χωριό ήταν τσιφλίκι από το 1846 τουλάχιστον. Όταν οι κάτοικοί του αγωνίστηκαν για την αποσιφλικοποίησή του έγιναν πληθυσμιακές αλλαγές: το 1823 πολλοί κάτοικοι σκοτώθηκαν και άλλοι μετοίκησαν στην Θεσσαλία και στην Μακεδονία, το 1873 και το 1883 οι τσιφλικάδες έφεραν εδώ νέους κατοίκους από άλλα μέρη, ενώ πολλοί κάτοικοι της Μπλίσδιανης και γειτονικών χωριών μετοίκησαν στην Σκλάταινα (Δρακότρυπα) Καρδίτσας. Το 1864 ο Ευ. Τάτσης, κτηνοτρόφος της «Πλήσιανης», ζήτησε από κάποιον Σέχη εφέντη να δώσει σε κάποιον τρίτο 8 γρόσια για να εξοφληθεί ο τζελέπης (εισπράκτορας φόρων κτηνοτροφίας). Το 1923 το τσιφλίκι είχε έκταση 14.588 στρεμμάτων και ανήκε σε μουσουλμάνους της Κόνιτσας και της Β. Ηπείρου, καθώς και στον Καστανιανίτη Κ. Δούκα¹⁷.

14. Για τα προεκτεθέντα, βλ. ανωτ. σημ. 2, Κ. Οικονόμου, ό.π. 215, Ηπ. Χρονικά, τ. 1937 243, Θ. Ζιώγας/Χ. Τσιγκούλης/Γ. Βελλάς, Κάντισκο-Δροσοπηγή, 1993 50, 51, 97, 147, 123, 124.

15. Βλ. αντιστοίχως: α) Πετρονάκης/Παπαγεωργίου, ό.π., 28, 31, 44-47, β) Γκούτος, ό.π., 268, Ρεμπέλης, ό.π., 160, Π. Μανώλης, Κόνιτσα, τ. 1999 223.

16. Βλ. Πατρονάκης/Παπαγεωργίου, ό.π., 26-35.

17. Βλ. Αραβανινός, ό.π., 339, Ηπ. Χρονικά, τ. 1937 243, Ευθυμίου, Σελίδες... 44, 54, Πετρονάκης/Παπαγεωργίου, ό.π., 35, Ηπ. Εστία, τ. 1976 916, Κ. Βακατσός, Ηπ. Ημερολόγιο, τ. 2008 273.

- Μουχτάρηδες της «Μπλίζιανης» διετέλεσαν: το 1872 ο Γ. Κωνσταντής και το 1874 ο Γ. Ι. Νάτσης και ο Λάμπρος. Το 1875 το χωριό δεν είχε σχολείο¹⁸.

- Το 1904 ο επίσκοπος έγραψε στους ιερείς και στους προεστούς του χωριού να συστήσουν στον Νικ. Νάτση να μην κακοφέρνηται στην σύζυγό του Δάφνη, γιατί αλλιώς θα καταδικασθεί να της καταβάλλει διατροφή¹⁹.

Γ. Κάντισκο (Δροσοπηγή)

- Το οικωνύμιο Κάντισκο έχει σλάβικη προέλευση και σημαίνει είτε γωνία, είτε ξεροπόταμος, είτε άλογο. Παρόμοια είναι τα οικωνύμια Ζάντισκο (Ζώνη Βοΐου) και Κοντισκό (Γαλατινή Ανασελίτσας)²⁰.

- Πληθυσμός: το 1846 κάτοικοι 266, το 1874 750, το 1888 775, το 1911 616, το 1920 459. Στο χωριό το 1879 υπήρχαν 125 οικογένειες, καθώς και σχολείο με 28 μαθητές και με δάσκαλο που εμισθοδοτείτο από την εκκλησία του χωριού και από τους κατοίκους του²¹.

- Από την περιοχή που σήμερα ανήκει στην Δροσοπηγή, διέρχονταν παρακλάδια του κεντρικού δρόμου σύνδεσης Ηπείρου και Δ. Μακεδονίας, επί τουρκοκρατίας τουλάχιστον. Ο δρόμος αυτός, μετά την τοποθεσία της σημερινής γέφυρας Σπυλιότοπουλου, περνούσε από θέσεις που βρίσκονταν άλλες αριστερά και άλλες δεξιά του Σαραντάπορου και που μεταβάλλονταν κατά περιόδους. Ο εν λόγω δρόμος κατευθυνόταν: είτε α) στην Σλάτινα ή στο Εφταχώρι, είτε β) στην Φούρκα και έπειτα στο Δοτσικό ή στα Γρεβενά ή στην Σαμαρίνα, με παρακλάδια του που διέρχονταν από περιοχές της Μπλίσδιανης ή του Κάντισκου και πάντως από τις τοποθεσίες Πάτρες (μονή Αγίων Πάντων) και Χατζή (όπου υπήρχαν χάνια), πιθανώς δε κάποτε και πλησίον της μονής Κλαδόρμης²².

- Ο Γάλλος πρόξενος Πουκεβίλ έγραψε ότι το 1806, ευρισκόμενος πλησίον της Ανασελίτσας, είδε ανάμεσα στην Σαμαρίνα και στην Κιάφα, στην πλαγιά που λεγόταν Κούλα (Πύργος), τα ερείπια ενός χωριού βλάχων που άλλοτε ήταν ανθηρό. Από το ασαφές κείμενό του, συμπεραίνω ότι πιθανότατα επρόκειτο για το ερειπωμένο χωριό Λιάσκα που υπήρχε κάποτε πλησίον της μονής Κλαδόρμης και μνημονεύεται

18. Βλ. Ευθυμίου, ό.π., 42, 47, 50, 52, Επετηρίς του εν Κων/πόλει... 192.

19. Ηπ. Εστία, τ. 1968 393.

20. Οικονόμου, ό.π., 129.

21. Βλ. ανωτ. σημ. 2 και Επετηρίς του εν Κων/πόλει... 191.

22. Γκούτος, ό.π., 54, Χ. Ρεμπέλης, Χάρτης της επαρχίας Κονίτσας, 1938. Ο δρόμος περνούσε και κάτω από το χωριό Φούρκα, όπου υπήρχαν χάνια (βλ. Γ. Τσιούμης, Ιστορία του χωριού Φούρκας της Ηπείρου, 1933 7).

στον κώδικα της μονής Ζάβορδας (περίοδος 1534-1692)²³.

- Σε κατάστιχο του Κώστα Βουρμπιανίτη, γραμμένο το 1826, διαβάζουμε τα εξής μεταξύ των αξιώσεων που αυτός ισχυριζόταν ότι είχε κατά οφειλετών του: Δεν έλαβα τα 1.000 γρόσια που γράφτηκαν το 1817 στην ομολογία «του Παπαδημήτρι και Μητρού Κανιτζώτων. Μου χρωστούν και άλλα πολλά εις το Κάντισκον από ομολογίαις μαντριών μουσαλάρι και από λογαριασμούς των ίδιων μαντριών και της χώρας τους και να μου κάνουν όρκον ο Παπαδημήτρις και τα παιδιά του Αλέξη και Δήμου και τα παιδιά του Γιώργου και να χωρισθούμεν»²⁴. Μουσαλάρι λεγόταν η σημερινή Ροδιά Τυρνόβου Λάρισας. Εκεί, καθώς και στο Κάντισκο, ο Κ. Βουρμπιανίτης εκμεταλλευόταν μαντριά (ποίμνια), μαζί με τους Καντσιώτες που αναφέρει, αλλά το 1826 ήθελε να παύσει να συνεργάζεται με αυτούς, αφού πρώτα εκείνοι δέχονταν ενόρκως ότι ο κοινός λογαριασμός είναι σωστός.

- Το 1834, σε συμφωνητικό των προεστών δέκα χωριών της επαρχίας μας, αναφέρεται ως προεστός του «Κάνισκου» ο Γιώργης Τζίμου. Αργότερα έγιναν μουχτάρηδες του χωριού, το 1872 ο Βασίλης Γιάννη και ο Δημήτρις Γιώργη, το 1874 ο Κοτούλας Κοσμά και ο Βασ. Ι. Σπέλας. Το χωριό δεν ήταν τσιφλίκι τότε, ούτε το 1846²⁵.

- Σύμφωνα με έγγραφη βεβαίωση του 1838, ο Παπανικόλας «από χορνό Κάνισκο» εδάνεισε 220 γρόσια σε Κονισιώτη²⁶.

- Το 1859 «η εν Ζέρμα αρχαιοτάτη γέφυρα επεσκευάσθη» με φροντίδες του Κονισιώτη προεστού Νικ. Ζήση και με χρήματα της μονής Βελλάς που αυτός διεκδίκησε²⁷.

- Ο νγούμενος της μονής Κλαδόρμης το 1900 εβεβαίωσε ότι ο Γεώργιος Κων. Στεργίου Κοτσίνας ή Κωστούλας, «εκ χώρας Κάντισκον», ήταν κατάλληλος να χειροτονηθεί ως ιερέας, μετά δε από δέκα ημέρες ο χειροτονηθείς έγινε ιερέας του χωριού.

- Το 1901 ο μητροπολίτης ειδοποίησε τους ιερείς του Κάντισκου να αποστείλουν στις κυβερνητικές Αρχές κατάλογο των πενομένων οικογενειών του χωριού για να

23. Φ. Πουκεβίλ, Ταξίδι στην Ελλάδα. Μακεδονία Θεσσαλία, έκδ. Αφοί Τολίδη 1995 52, Μ. Χατζηϊωάννου, Η ιστορική εξέλιξη των οικισμών στην περιοχή του Αλιάκμονα, 2000 206, 75.

24. Βλ. Ηπ. Χρονικά, τ. 1938 31.

25. Ηπ. Χρονικά, τ. 1929 233, Ευθυμίου, ό.π., 43-44, 48, 51, 53, Αραβανινός, ό.π., 320.

26. Ηπ. Εστία, τ. 1971 62.

27. Λαμπριδής, Περί των εν Ηπείρω αγαθοεργημάτων, Α' 1880 77. Σε βιβλίο του 1886 γίνεται λόγος αλλού για γέφυρα της Ζέρμας, αλλού για γέφυρα του Κάντισκου (βλ. Κόνιτσα, τ.

χορηγηθεί οικονομική βοήθεια σε αυτές από τις Αρχές.

- Ο μητροπολίτης, το 1904, έδωσε εντολή στους ιερείς του χωριού να εισπράξουν απροφασίστως από τους κατοίκους την εισφορά τους προς την μητρόπολη για το παρελθόν έτος, καθώς και το ποσό των δυο λιρών που ο συγχωριανός Αντ. Γεωργίου κατέβαλε για λογαριασμό τους. Τα ως άνω δύο περιστατικά υποδηλώνουν ότι κατά τα έτη 1901-4 υπήρχε οικονομική δυσπραγία στο Κάντισκο και ότι αυτή οφειλόταν στον ναυάγιο του πλοίου Πύλαρος, στο οποίο κατά την παράδοση επέβαιναν και πολλοί Καντσιώτες. Την εισφορά του χωριού για το 1907 την κατέβαλε ο παπα Στέργιος.

- Το 1908 ο μητροπολίτης διέταξε τους προκρίτους του χωριού αφ' ενός να μεριμνήσουν για την εκλογή νέας εφοροεπιτροπής, με ψηφοφορία που θα γίνει στην αίθουσα του σχολείου, και αφ' ετέρου να πείσουν κάποιον Βασίλη συγχωριανό τους να αποδώσει στην ανεψιά του το χωράφι της²⁸.

- Το 1910 περίπου ο Καντσιώτης αγωγιάτης Νικόλας Βελλάς εγκαταστάθηκε στο Γανναδιό ως εσώγαμβρος του Γανναδιώτη αγωγιάτη Ι. Μανθά και έλαβε το επώνυμο Μανθάς²⁹.

Δ. Ζέρμα (Πλαγιά)

- Το οικωνύμιο Ζέρμα έχει αλβανική προέλευση και σημαίνει είτε φωτιά, είτε καρδιά ή κέντρο. Υπήρχαν χωριό Ζέρμα στην περιοχή της Κορυτσάς και χωριό Ζερμή στην περιοχή της Πρέβεζας.

- Πληθυσμός: το 1846 κάτοικοι 126, το 1874 270, το 1888 190, το 1911 412, το 1920 341.

- Στους εράνους που διενεργούσαν την περίοδο 1534-1692 μοναχοί της μονής Ζάβορδας Γρεβενών, έδωσε χρήματα κάποτε και ένας κάτοικος της Ζέρμας, που ήταν χωριό ή μονή της επισκοπής Βελλάς³⁰.

2002 14, 16). Έχει γραφεί το 1879 ότι «η εν των χωρίων Ζέρμα γέφυρα εστί άχρηστος προς διάβασιν των κατοίκων δια την Κόνισαν, διότι το έδαφος είναι λίαν δύσβατον και απότομον» (βλ. Κόνιτσα, τ. 2007 170).

28. Για τα παραπάνω περιστατικά των ετών 1900-8, αντλήθηκαν πληροφορίες από έγγραφα που εδημοσίευσε ο π. Γ. Παΐσιος (Ηπ. Εστία, τ. 1968 308, 309, 311, 394). Επιβάτης της «Πύλαρου» ήταν και ένας Μολιστινός, αλλά διασώθηκε (Αστήρ Υλ. φ. της 30.12.1904).

29. Γκούτος, ό.π., 168.

30. Για τα προεκτεθέντα, βλ. αντιστοίχως: Οικονόμου, ό.π., 116, ανωτ. σημ. 2, Χατζηϊωάννου, ό.π., 206.

- Στην σημερινή θέση Παλιομονάστηρο, υπήρχε άλλοτε μονή, η οποία επανιδρύθηκε στην τωρινή της θέση το 1656 και ανακαινίσθηκε το 1802. Προπολεμικά υπήρχαν στην μονή σφραγίδα της του 1618, θυμιατήρι του 1665 και φορητή εικόνα του 1662. Το χωριό Ζέρμα συνοικήθηκε από κατοίκους γειτονικών οικισμών που εγκαταστάθηκαν σε αυτό ως κολλήγοι της μονής. Σε βρύση του χωριού είναι γραμμένο το έτος 1750. Το 1963 οι κάτοικοί του μετεγκαταστάθηκαν στην θέση του σημερινού χωριού Πλαγιά³¹.

- Από την Ζέρμα καταγόταν ο ζωγράφος Μιχάλης που αγιογράφησε στα έτη 1662-72 τις μονές Κάμενων Δελβίνου, Κοκαμιάς Αγίων Σαράντα και Σπηλαίου Γρεβενών, καθώς και ο ζωγράφος Ιωάννης που αγιογράφησε το 1799 την μονή Ζώνης Κοζάνης³².

- Υπόμνημα του 1716, γραμμένο στην ιταλική, γράφει ότι διατάχθηκαν 10.000 οικοδόμοι, καταγόμενοι από την Κορυτσά και την Γερνα να κατασκευάσουν δρόμο από το Μέτσοβο μέχρι το Ιόνιο. Στο υπόμνημα ως Γερνα εννοείται μάλλον η εδώ Ζέρμα, όχι η Ζέρμα της περιοχής Κορυτσάς, αφού η περιοχή αυτή μνημονεύεται χωριστά. Το 1750 οικοδόμοι Ζερμιώτες έκτισαν εκκλησία στο Σούλι, ενώ το 1884 ο εργολάβος Ι. Γκολογκίνας έκτισε νηπιαγωγείο στην Καστοριά και το 1885 ο Δημ. Γ. Παγούνης, ετών 13, εργάστηκε ως τσιράκι σε οικοδομικά έργα του Αγίου Όρους³³.

- Ζερματινός ήταν και ο Διονύσιος Γοβδελάς (1722-93), ο οποίος είχε δάσκαλο τον Ευγένιο Βούλγαρη στην Κοζάνη και στην Αθωνιάδα σχολή (1750-53), διετέλεσε δε σχολάρχης στην Κοζάνη και έπειτα έγινε επίσκοπος Πλαταμώνος με έδρα τα Αμπελάκια, όπου ίδρυσε περίφημη σχολή και συνετέλεσε στην σύσταση συνεταιρικών υφαντουργείων. Ο αδελφός του ήταν έμπορος στην Λειψία, δύο δε ανεψιοί του ήταν ονομαστοί λόγιοι³⁴.

- Μετά το 1770, εξ αιτίας των ορλωφικών, μετοίκησαν από την Ζέρμα στην Βλάτση Κοζάνης οι εξής οικογένειες: Χατζηκωνσταντή, Τσάγκα, Τσίρου, Τσέτσι,

31. Βλ. **Καμαρούλιας**, ό.π., 198 επ. και την εκεί βιβλιογραφία, **Ι. Τσάγκας**, Κονιτσιώτικα-Ζερματινά, 2004. Το 1910 ο ηγούμενος της μονής έδωσε στον Χ. Ρεμπέλη γραπτές πληροφορίες για την μονή προς σύνταξη σχετικής μελέτης (βλ. Ηπ. Εστία, τ. 1968 379), η οποία δημοσιεύθηκε εις Λ. Βασιλειάδη, Ηπ. Ημερολόγιον, 1911 55-56.

32. **Α. Καραμπερίδη**, Ηπ. Γράμματα, τχ. 13/2008 407-409, **Πετρονώτης/Παπαγεωργίου**, ό.π., 50, 59.

33. **Πετρονώτης/Παπαγεωργίου**, ό.π., 51, 60, 62, όπου αναφορές και σε άλλους χωριανούς οικοδόμους.

34. **Γκούτος**, Κόνιτσα, τ. 2010 361 και την εκεί βιβλιογραφία.

Χρηστίδου, Χουλεβάτου Τιώνια, Κυριαζή, Τσαπάντα κ.ά.³⁵.

- Στους Ζερματινούς αυτούς περιλαμβανόταν ο Δημήτριος Χατζηκωνσταντίνου ή Γραμματικός, ο οποίος κατοικούσε στην Βλάτση από το 1780 τουλάχιστον και διετέλεσε γραμματικός του Αλή πασά, είχε δε δύο γιούς που έγιναν έμποροι στην Σερβία, ενώ το 1790 κάποιος συγγενής του «Χατζηκώστας Ζερματινός» πέθανε και άφησε περιουσία στην Λαμία³⁶.

- Από την Ζέρμα καταγόταν και ο Χρήστος Χρηστίδης, ο οποίος γεννήθηκε το 1780 περίπου, υπηρέτησε ως κάλφας (αρχικτίστης) κοντά στον Αλή πασά, μετά δε το 1821 εγκαταστάθηκε στην Βλάτση, όπου επήγε με πολύ χρήμα και με αποσκευές φορτωμένες σε δέκα μουλάρια, ενώ μετά το 1838 εργάστηκε για να κτισθεί «το μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου στα Γιάννενα», ο δε γιός του, που είχε και το επώνυμο Γκράσου, αγόρασε οικόπεδο στην Βλάτση το 1840 για να κτίσει οικία του³⁷.

- Ο Ζερματινός Κώστας Σκόρδας ήταν αντιπρόσωπος του Κώστα Βουρμπιανίτη στα μαντριά (βοσκοτόπος) που ο δεύτερος είχε στην Θεσσαλία το 1815, αργότερα δε μετοίκησε στην Σέλτση ή στο Βογατσικό³⁸.

- Το 1852 ο Γ. Τζίμου εξόφλησε χρηματικό χρέος του προς το χωριό, δεχόμενος να πληρώσει ίσο χρηματικό ποσό σε Βουρμπιανίτη που δάνεισε το ποσό αυτό στο χωριό. Το 1862 η Γεράκω Γ. Νατσίκου, Βουρμπιανίτισσα, έδωσε 500 γρόσια για να γίνει δρόμος μεταξύ Ζέρμας και Βουρβουτσικού³⁹.

Η σχολή του χωριού κατά τα έτη 1864-67 χρηματοδοτείτο από την μονή. Το 1875 ως σχολείο χρησιμοποιείτο ο νάρθηκας της εκκλησίας, ο δε δάσκαλος εμισθοδοτείτο από τους χωριανούς και οι μαθητές ήσαν 31, ενώ το 1900 ήσαν 20. Μουχτάρης του χωριού το 1872 ήταν ο Μιχ. Ιωάννου⁴⁰.

Ζερματινοί ήσαν και οι οπλαρχηγοί Γιαννούλης Ζέρμας, γιος οπλαρχηγού,

35. **Ζ. Τσίρος**, Η Βλάτση, 1964 26, **Μ. Καλινδέρης**, Ο βίος της κοινότητας Βλάτσης επί τουρκοκρατίας, 1982 58, πρβλ. Ηπ. Χρονικά, τ. 1934 242.

36. Βλ. **Ι. Βασιλειάδη**, Μακεδονικά, τ. 1955-60 64 επ., **Καλινδέρης**, ό.π., 112-4. Η υπηρεσία του στον Αλή ως γραμματέα του θεωρώ ότι προκύπτει όχι μόνον από την στοματική παράδοση, αλλά και από το κατάστιχό του, όπου το 1798 γράφει και για το «καρέμι της Κόνιτσας», δηλαδή για το σεράγι του Αλή στην Κόνιτσα. Το 1805 ο Κώστας Βουρμπιανίτης του εδάνεισε 500 γρόσια (Ηπ. Χρονικά, τ. 1938 37).

37. Βλ. **Καλινδέρης**, ό.π., 156-7.

38. Βλ. Ηπ. Χρονικά, τ. 1938 33.

39. Ηπ. Εστία, τ. 1974 521. Το συμφωνητικό γράφτηκε στην Ζέρμα, αλλά είναι αμφίβολο αν ο Γ. Τζίμου ήταν Ζερματινός ή Κανιτσιώτης (βλ. ανωτ. υπό Γ).

40. **Λαμπρίδης**, ό.π., Α' 59, Επετηρίς του εν Κων/πόλει... 191, εφημ. Αγών της 11.2.1900 Ευθυμίου, ό.π., 47.

(πολέμισε το 1878 και το 1897) και Νικόλας Αδάμος^{40α}.

Ε. Πιστίλιαπν

- Το οικωνύμιο τούτο έχει σλάβικη προέλευση και σημαίνει βαθούλωμα ή φούρνος⁴¹. Η Πιστίλιαπν το 1846 ήταν χωριό-τσιφλίκι και είχε 8 οικογένειες, δηλαδή 56 κατοίκους, ενώ το 1880 είχε 48 κατοίκους. Τσιφλικάδες του ήταν το 1872 ο Κων. Σούρλας και το 1874 ο Ι. Σούρλας⁴².

- Η Πιστίλιαπν και ο γειτονικός της χώρος προσδιορίζονται ως εξής στον χάρτη της επαρχίας μας που σχεδίασε ο Χ. Ρεμπέλης το 1938: σημειώνονται τα ερείπιά της ανάμεσα στον ομώνυμο παραπόταμο του Σαραντάπορου και στον Λουσιώτικο, πλησίον του οποίου αναγράφονται το Παλνομονάστερο και λίγο δεξιά το Λούψικο, ενώ μακρύτερα και βορειοδυτικά βρίσκεται η Αετομηνλίτσα. Αριστερά του παραπόταμου Πιστίλιαπν υπήρχε το χωριό Σέλτσπ, το οποίο στις αρχές του 17ου αιώνα μετεγκαταστάθηκε στην σημερινή του θέση⁴³.

Στ. Ντέντισκο (Αετομηνλίτσα)

- Το οικωνύμιο Ντέντισκο ή Ντέντισκο έχει σλάβικη προέλευση και είναι ομόρριζο με το οικωνύμιο Βοντενισκό, αλλιώς σημαίνει κληρονομιά, κτήμα, χωριό.

- Πληθυσμός: το 1846 κάτοικοι 224, το 1874 558, το 1888 525, το 1911 1046, το 1920 64.

- Στους εράνους που διενεργούσαν την περίοδο 1693-1900 μοναχοί της μονής Ζάβορδας Γρεβενών, έδωσε χρήματα κάποτε και ένας κάτοικος του «Ντρυσκού», που ήταν χωριό ή μονή της επισκοπής Βελλάς. Θεωρώ ότι στον Κώδικα της μονής Ζάβορδας ως Ντρυσκό εννοείται όχι το χωριό Ντουζουκό (Δοτσικό) που υπήρχε ανατολικά της Σαμαρίνας, διότι αυτό σημειώνεται στον Κώδικα χωριστά και ανήκε στην επισκοπή Σισανίου, αλλά το χωριό Ντέντισκο ή η μονή που υπήρχε νοτίως τούτου⁴⁴.

40α. Βλ. Τσάγκας, Ηπ. Ημερολόγιο, τ. 1991 317, πρβλ. Β. Τζαλόπουλος, Ηπ. Ημερολόγιο, 1913 135.

41. Πρβλ. Οικονόμου, ό.π. 244.

42. Αραβαντινός, ό.π., 340, Ι. Κοκίδης, Οδοιπορικά Ηπείρου και Θεσσαλίας, 1880 103, Ευθυμίου, ό.π. 44, 51 Γυναίκα καταγόμενη από την Πιστίλιαπν είχε σύζυγο γεννηθέντα το 1851 (Κόνιτσα, τχ 91-92/1969 10).

43. Ν. Παπαστεργίου-Κουκουμπάνης, Οξυά το χωριό μου, 1987 15-17. Το χωριό και το ρέμα Πιστίλιαπν μνημονεύεται και εις Ν. Σχινάς, Οδοιπορικά σημειώσεις Μακεδονίας... τχ. Γ', 1887 786 (Κόνιτσα, τ. 2002 14).

44. Για τα παραπάνω, βλ. αντιστοίχως: α) Οικονόμου, ό.π., 229, β) ανωτ. σημ. 2, γ) Χατζηϊωάννου, ό.π., 206, 81, 177, Ηπ. Χρονικά, τ. 1937 239.

- Το 1620 ο ζωγράφος Μιχαήλ από το «Τένισκο» αγιογράφησε ναό στην Βροσίνα⁴⁵.

Ο Βελή πασάς, γιός του Αλή πασά, εκμίσθωνε σε «Ντεντισιώτες» βοσκοτόπους του ως χειμαδιά τους και το 1819 μετεβίβασε αξιώσεις του κατ' αυτών, ποσού 1.000 γροσίων, στον Κώστα Βουρμπιανίτη. Μετά το 1846 μετοίκησαν κάτοικοι του Ντέντισκου στα χωριά της Φλώρινας Μπελκαμένη και Νεβέσκα⁴⁶.

- Μετά το 1821, εκτός από λίγα έτη γύρω στο 1846, το χωριό μετατάχθηκε από τον καζά της Κόνιτσας, στον καζά της Κολώνιας⁴⁷.

- Το 1875 υπήρχε στο χωριό σχολείο αλληλοδιδασκτικό, με 29 μαθητές και με δάσκαλο μισθοδοτούμενο από τους κατοίκους, αλλά ο Ν. Μ. Καρανίκας ήταν μαθητής στην Ζωσιμαία σχολή. Το 1894 μεταξύ των χωριανών διακρινόταν ο Δ. Ρεμέτας⁴⁸.

- Ο Ψαλίδας το 1815 edίδασκε ότι στο Ντέντισκο και στην Γράμμοστα «γίνονται αι καλές ούρδες (τυρί ωσάν κεφάλια, παχύτατο), οπού είναι περίφημες, προϊόν σπάνιον», ενώ το 1900 γράφτηκε ότι το Ντέντισκο παράγει «την περιώνυμον ούρδα (μυζήθρα) που είναι λίαν λιπώδης και ευώδης, ένεκα των ευωδών χόρτων του εκεί βουνού και της δεξιότητος προς κατασκευήν των κατοίκων», καθώς και κασέρι, «πρώτην φοράν εφέτος κατασκευασθέν υπό Αρμενίων τυροποιών εις τα βουνά Δένσκου και Σαμαρίνας, εις πολύ καλλιτέραν ποιότητα του της Αδριανουπόλεως»⁴⁹.

- Το 1895 ο λήσταρχος Κ. Τσιπινίκος ζήτησε αυθαιρέτως από τους κατοίκους 500 λίρες, αλλιώς θα τους τιμωρούσε, αλλά οι μουχτάρηδες του χωριού επήγαν στην Κόνιτσα και έφεραν στρατιωτικό απόσπασμα. Το 1897 ο καϊμακάμης Κόνιτσας απαίτησε από τους κατοίκους τον δημοτικό φόρο και τους εφυλάκισε, μολονότι αυτοί απέδειξαν ότι κατέβαλαν τον φόρο στην Αυλώνα όπου παραχείμαζαν, τον δεν διαμαρτυρηθέντα μουχτάρη τον ετραυμάτισε στον λαιμό με σουγιά. Το 1903 επέδραμε στο χωριό ο Βούλγαρος αρχικομιτατζής Τσακαλάρωφ με 150 οπλίτες του⁵⁰.

45. Βλ. Καραμπερίδη, ό.π., 407.

46. Ηπ. Χρονικά, τ. 1938 33, Γ. Παΐσιος, Ηπ. Εστία, τ. 1960 574, 580.

47. Κ. Θεσπρωτός/Α. Ψαλίδας, Γεωγραφία Αλβανίας και Ηπείρου, 1964 8, 63, F. Poulqueville, Ταξίδι στην Ελλάδα. Τα Ηπειρωτικά, 1994 169, Κοκολάκης, ό.π., 195-7.

48. Βλ. αντιστοίχως: Επετηρίς ... 191, Κόνιτσα, τ. 1998 102, Φωνή της Ηπείρου, φ. της 11.2.1894 (Κόνιτσα, τ. 2004 116).

49. Θεσπρωτός/Ψαλίδας, ό.π., 63, βλ. και 8-9, 72, Φωνή της Ηπείρου, φ. της 20.10.1900 (Κόνιτσα, τ. 2009 180).

50. Φωνή της Ηπείρου, φ. της 22.9.1895 και της 7.2.1897, Κόνιτσα, τ. 1984 96, εφημ. Αγών, φ. της 18.9.1903. Στην εποχή εκείνη μάλλον αναφέρεται δημοτικό τραγούδι σχετικό με το Ντέντισκο (βλ. Τσάγκας, Ηπ. Ημερολόγιο, τ. 1991 316).

Καλή Είδηση

Διαβάσαμε με ευχαρίστηση στις Γιαννιώτικες εφημερίδες ότι με αποφάσεις της Κρατικής Περιφέρειας Ηπείρου υπάχθηκαν στον αναπτυξιακό νόμο δύο ξενοδοχειακές μονάδες, κλασικού τύπου, με πισίνες, spa, κλπ «κομφόρ», καθεμιά περίπου 30 κλινών, προϋπολογισμού 1.450.000 ευρώ και 1.200.000 ευρώ, που θα θεμελιώσουν ο Κονιτσιώτης (ορθότερα Ισβορίτης) αρχιτέκτονας Μπάμπης Μακόπουλος και ο φίλος του Αθηναίος εργολάβος-κατασκευαστής Γρηγόρης Μπούρας σε δύο όμορα ιδιόκτητα οικοπέδά τους, εντός του οικισμού στην πανέμορφη Πάνω-Κλειδωνιά.

Εξαιρετικά σημαντικό στις μέρες της κατάρχειας, που περνάμε, να βλέπουμε στον τόπο μας να έρχονται ανάπτυξη, θέσεις εργασίας και χρήμα και ό,τι άλλο αυτοί οι συντελεστές της προόδου κουβαλούν πάνω τους. Είναι άξια επαίνου η αγάπη στην δημιουργία του ζευγαριού του αρχιτέκτονα Μπάμπη Μακόπουλου και της γιατρού Αναστασίας Ορφανίδου και του «παρασυρθέντος» απ' αυτούς φίλου των Γρηγόρη Μπούρα, που αγάπησε δυνατά, με τις επισκέψεις του, τον υπέροχο τόπο μας.

Είμαστε βέβαιοι για την επιτυχία των αναπτυξιακών στόχων τους, που θα αποβούν και υπέρ του γενικού μας καλού, αφού εξάλλου πρόσφατα επέστρεψε στην Ελλάδα, για να εργασθεί στα πάτρια εδάφη, από την Ελβετία, όπου έκανε καλές Τουριστικές και Ξενοδοχειακές σπουδές στην πόλη Montreux ο γιος του Μπάμπη και της Αναστασίας Γιώργος Μακόπουλος. Μας διηγήθηκαν δε ότι με την λήψη του πτυχίου το Εκτελεστικό Συμβούλιο (δηλαδή το Δημοτικό Συμβούλιο) της παραπάνω πόλης δεξιώθηκε τον νεαρό απόφοιτο και του απέ-

νειμε τον τίτλο του Πρεσβευτή της, για να παρουσιάζει (σε ακριβή μετάφραση του τιμητικού διπλώματος) σε κάθε ενδιαφερόμενο που θα συναντήσει την γοητεία και την φιλοξενία του Montreux. Η απονομή του τίτλου δικαιολογείται από τους βραβεύσαντες διότι ο νεαρός Μακόπουλος προτίμησε για τις σπουδές του την συγκεκριμένη ελβετική πόλη. Ξέρουν οι «ψυχροί» Ελβετοί να τιμούν και τους ξένους φιλοξενούμενους τους σπουδαστές σε αντίθεση με μας που είμαστε «τσιγκούνηδες» ακόμη και στον απλό καλό λόγο για τον οποιοδήποτε διπλανό μας, που ξεχωρίζει. «Πρεσβευτής» των Κονιτσιώτικων συμφερόντων και της γοητείας της περιοχής μας είναι και το ζεύγος Μακόπουλου που έφεραν και την άλλη επένδυση του Γρηγόρη Μπούρα στην Πάνω-Κλειδωνιά, απομένει δε να αποδείξουμε οι ντόπιοι ότι είμαστε απέναντί του και φιλόξενοι.

Μακάρι και άλλοι δημιουργικοί συμπατριώτες μας να βαδίσουν τον ίδιο δρόμο και για την προκοπή του τόπου μας, επενδύοντας τα όνειρά τους, το μυαλό τους, τον ιδρώτα τους, τα χρήματά τους, στην γενέθλια γη μας και να πείσουν για τον ίδιο στόχο και τον κοινωνικό τους περίγυρο. Η μизέρια μας δεν ξορκίζεται με λόγια, αλλά με έργα και με πολλά «ευχαριστώ» από μας σ' αυτούς που τολμούν σε δύσκολους καιρούς και φορτώνονται έγνοιες και στενοχώριες πολύ μεγαλύτερες από την χαρά της δημιουργίας. Να έχουν γερά νεύρα και μεγάλο στομάχι, για να αντέξουν την περιπέτεια της υλοποίησης των ονείρων τους.

Καλή επιτυχία

Β. ΤΣΙΑΛΙΑΜΑΝΗΣ

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ

Του θεοφιλεστάτου Επισκόπου Αιγιδίων κ. Χριστοφόρου σε Συνεστίαση Αποφοίτων-Μαθητών του, στο Γυμνάσιο Κονίτσας
(Δευτέρα, 20 Ιουνίου 2011)

Με ιδιαίτερη συγκίνηση απευθύνομαι στους αγαπητούς παλαιούς μαθητές μου και σημερινούς καταξιωμένους γονείς, επιστήμονες, τίμιους εργάτες, καύχημα της Ελληνικής Κοινωνίας.

Θυμάμαι όταν το Υπουργείο Παιδείας με διόρισε και ήρθα εκεί στην ηρωική Κόνιτσα, για να υπηρετήσω ως Καθηγητής στο Εξατάξιο Γυμνάσιό της. Διατηρώ ζωηρές τις αγαθές αναμνήσεις μου τόσο από τη συνεργασία μου με αγαπητούς συναδέλφους Καθηγητές, όσο και από την εν γένει αναστροφή μου με τους προσφιλείς μαθητές μου, επί τέσσερα ολόκληρα σχολικά χρόνια (1959-1963).

Όλη αυτή η ιστορία έμεινε ανεξίτηλη στη μνήμη μου και γι' αυτό αγαπώ τον τόπο και τους ανθρώπους της Κονίτσας.

Από τότε πέρασαν πενήντα περίπου χρόνια. Και απόψε πάλι μαζί. Σε μια εκδήλωση σεβασμού και αγάπης. Μια εκδήλωση, φωτεινή εξαίρεση στη σύγχρονη κοινωνία της αποστασίας, του ατομισμού, όπου πολλοί ζουν δυστυχείς ανάμεσα στα πλούτη τους και μόνοι ανάμεσα στα πλήθη των συνανθρώπων τους.

Μια αποστασία, που οφείλεται στον εγωκεντρισμό των ανθρώπων της εποχής μας. Εγωισμός, η μεγαλύτερη και

πιο διαδεδομένη αμαρτία, που ξεκίνησε από ομάδα αγγέλων που έγιναν δαίμονες, από τους πρωτοπλάστους που έχασαν τον παράδεισο, ο εγωισμός που κυριαρχεί σήμερα σε άρχοντες και αρχόμενους του πλανήτη μας, και που ο καθένας επιζητεί και αγωνίζεται να επιβληθεί πάνω στον άλλο. Ο Γέρωντας Παΐσιος είπε σε Αμερικανούς επισκέπτες του: «Εσείς το εγώ το γράφετε πάντοτε με κεφαλαίο γράμμα: I am».

Κι αυτός ο εγωισμός είναι ο καρπός της διαφθοράς δύο βασικών λειτουργιών της ανθρώπινης ύπαρξης.

Ο Θεός μας χάρισε δύο σπουδαία δώρα, το νου για να σκεπτόμαστε και την καρδιά για να συναισθανόμαστε. Σκεπτόμαστε για να σπουδάσουμε, για να εργασθούμε, για τις υποχρεώσεις μας, για την οικογένεια μας, για τα παιδιά μας και τόσα άλλα. Μήπως όμως σκεπτόμαστε και πράγματα απρεπή και πονηρά; Μήπως αρέσει στον άνθρωπο να φορτίζει το νου του με φαντασιώσεις, που του προξενούν ηδονή, που ακολουθείται από την οδύνη; Γιατί αυτές οι δύο λέξεις έχουν τα ίδια γράμματα, αλλά εκφράζουν δύο αντίθετες έννοιες. Την ηδονή διαδέχεται η οδύνη και για να απαλλαγεί από αυτή ο αμαρτωλός επιδιώκει και πάλι την ηδονή και έτσι

δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος.

Και τι να πούμε για την καρδιά; Το κέντρο των συναισθημάτων μας; Με αυτή αγαπούμε ή μισούμε, χαιρόμαστε ή λυπούμεθα, συμπαθούμε ή αντιπαθούμε, συγχωρούμε ή εκδικούμαστε, και πολλά άλλα αισθήματα. Αλλά πώς λειτουργούν τα δύο αυτά όργανα για τον καθένα μας; Κάνουμε συχνά έναν έλεγχο για να δούμε τι σκεπτόμαστε και πώς αισθανόμαστε; Έτσι για να λάβουμε τα μέτρα μας και να διορθωθούμε ανάλογα. Γιατί αν δεν προσέξει ο άνθρωπος και ζει σύμφωνα και μόνον με τα ένστικτά του, τότε η επανάληψη της αμαρτίας δημιουργεί τα πάθη, που του γίνονται δεύτερη φύση και τον μεταβάλλουν σε δούλο των παθών. Πολύ δύσκολα θα απαλλαγεί από την εξουσία τους και την τυραννία τους.

Μοναδική λύση είναι η μετάνοια, η συντριβή, η επίγνωση ότι έχουμε πικράνει τον Θεό με τις παραβάσεις μας, αλλά και η σταθερή απόφαση για αλλαγή τρόπου ζωής. Αρκεί να το θελήσει ο αμαρτωλός. Τότε ο Θεός παρέχει τη συγχώρηση. Τότε η Θεία Χάρη θεραπεύει τα πάθη και ο πιστός ανακτά την ελευθερία του.

Βέβαια η πολιτική ελευθερία έχει την αξία της και τη χαιρόμαστε. Η ηθική ελευθερία όμως, η απαλλαγή από τη δουλεία των παθών, είναι η ευλογημένη εκείνη κατάσταση του ενάρετου και ταπεινού ανθρώπου, που αγαπά τον Θεό και τον πλησίον, γνωρίζει να συγχωρεί, να υπομένει τις δοκιμασίες, να ειρ-

νεύει εσωτερικά.

Αυτό το υγιές ανθρώπινο πρόσωπο είναι τόσο πολύ σπάνιο στις ημέρες μας, είναι το καταξιωμένο μέλος της κοινωνίας μας.

Να γιατί ανέφερα στην αρχή ότι συγκινούμαι με την πρωτοβουλία σας αυτή, να συγκεντρωθούμε απόψε εδώ όλοι μαζί, σε ένα πνεύμα αδελφικής αγάπης και σεβασμού στις ελληνορθόδοξες παραδοσιακές αξίες της φυλής μας.

Πολύ σας ευχαριστώ για την τιμητική αυτή εκδήλωση. Εύχομαι ο Άγιος Θεός να σας χαρίζει υγεία και μακροημερευση, ώστε να συνεχίζετε την ευεργετική παρουσία σας ανάμεσα σε μια κοινωνία της απογοήτευσης.

Να χαίρεστε την πνευματική σας ελευθερία και τα χαρίσματα που σας έχει δωρίσει ο Θεός.

Είναι τόσο όμορφο να σκεπτόμαστε συνεχώς το αγαθόν και η καρδιά μας να χτυπάει πάντοτε με αισθήματα συμπάθειας και ευσπλαχνίας προς τον κάθε πλησίον.

Τέλος, προσεύχομαι προς τον Θεό, να αναπαύσει τις ψυχές των αειμνήτων Καθηγητών και συμμαθητών σας της περιόδου εκείνης.

Και σε σας, εκ βαθέων εύχομαι ο Κύριος να σας ευλογεί πλούσια.

Με πατρική αγάπη και τιμή,

ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ
άλλοτε διδάσκαλός σας

Οι Δήμαρχοι της Κόνιτσας

ΠΕΤΡΟΣ ΘΩΜΑΣ ΜΠΟΥΝΑΣ

Έχω αφήσει αρκετές γειτονιές που δεν ανέφερα στα γραφόμενά μου. Προσεχώς θα το κάνω. Σήμερα θα αλλάξουμε κλίμα και θ' ασχοληθώ με τους Δημάρχους που πέρασαν, όχι με τον σημερινό, αφού μόλις ανέλαβε. Οι επισκέψεις μου στην Κόνιτσα τον τελευταίο καιρό αραίωσαν από άλλους παράγοντες που είναι εκτός της θελήσεώς μου. Αυτό δε σημαίνει ότι αραίωσαν και τα αισθήματά μου. Τουναντίον πολλαπλασιάστηκαν. Όσες όμως φορές ανεβαίνω, πηγαίνω κατευθείαν στο ξενοδοχείο του κ. Εξάρχου στα 'πλατάνια' και πίνω τον espresso. Ομολογώ ότι τέτοιο καφέ δεν πίνω ούτε στις καλύτερες καφετέριες των Ιωαννίνων. Λέτε να φαίνεται σ' εμένα έτσι, επειδή βρίσκομαι στο περιβάλλον που μεγάλωσα; Όχι. Τελευταία που πήγαμε με τη σύζυγό μου, μάς έκανε συντροφιά και ο πρώην Δήμαρχος και ιδιοκτήτης.

Αφού μιλήσαμε για τα περασμένα αλλά και τα σημερινά, τού είπα ότι η θητεία του ήταν αποδοτική και εντυπωσιάστηκα από τα πολλά και καλά έργα. Και τού ανέφερα μερικά, όπως η διαπλάτυνση του δρόμου από την αγορά μέχρι τα 'πλατάνια' με πλακόστρωτα πεζοδρόμια και τοποθετημένους παραδοσιακούς στύλους φωτισμού σε όλο το μήκος από το γεφύρι μέχρι τα πλατάνια, πολλούς τοίχους αντιστηρίξεως και άλλα πολλά δρομάκια με καλντερίμια,

φτιαγμένα με πολύ μεράκι. Ξανά το νερό από το στόμιο, μεγάλη υπόθεση, αφού το καλοκαίρι δεν έφθανε το υπάρχον για τις ανάγκες της πόλεως. Αφού είπαμε κι άλλα, θέλησε να μάς ξεναγήσει στους χώρους του ξενοδοχείου που για τη θέα, το γούστο και την παστράδα, αναφέρθηκα άλλη φορά. Μάς πήγε πρώτα στα υπόγεια: τεράστιοι χώροι μέχρι πρόβλεψη και για συνεδριακό κέντρο. Πολλές αποθήκες, την μια απ' τις οποίες, έχει μετατρέψει σε 'οινοποιείο', αφού εμφανώνει, πάρα πολλά μπουκάλια με δικό του κρασί και τσίπουρο. Η ετικέτα, που το κοσμεύει, είναι εξαιρετικής εμφάνισης, που φόντο έχει την Κόνιτσα, την ονομασία του ξενοδοχείου και τη διεύθυνση με τα τηλέφωνα, όλα τοποθετημένα με τάξη σε ράφια, όμοια μ' εκείνα που βλέπει κανείς στα καλύτερα οινοποιεία. Όλοι οι αποθηκευτικοί χώροι έλαμπαν από καθαριότητα. Τον βρήκα να φτιάχνει λουκάνικα σ' ένα μηχανήμα, που τα γέμιζε με χοιρινό και διαλεγμένο πρόβειο κρέας, ανακατεμένα με άλλα υλικά, προφανώς θα είχε συμβουλευθεί κάποια συνταγή. Ακόμη και σαλάμια είχε φτιάξει και παστά κρέατα αέρος, όπως το ιταλικό προσούτο.

Προτού ασχοληθώ με το σημερινό κείμενο, σκέφτηκα, γιατί να μην εξάρω τα θετικά ανθρώπων που θέλουν να δώσουν πνοή στην περιοχή; Και δεν το

κάνω, γιατί με φίλεψε κρασί και τσίπουρο, αφού όσοι με ξέρουν, ξέρουν και το απόλυτο του χαρακτήρα μου. Μετά περάσαμε από τα υπνοδωμάτια. Αν ήμουν πελάτης, δεν θα έβγαينا από μέσα, γιατί θα με τραβούσε η ομορφιά του και η παστράδα. Έλα όμως που δε μπορείς, γιατί και ο έξω χώρος σε μαγεύει. Τα λουλούδια, η θέα και το πράσινο σε αναγκάζουν να το εγκαταλείψεις. Να γλύψεις ένα πλακάκι του δαπέδου, δεν θα κολλήσει τίποτε στη γλώσσα σου. Τα παραπάνω οφείλονται βέβαια και στη φροντίδα της συζύγου του, που με την ευγένειά της σκλαβώνει τους πελάτες. Όπως έμπαινα μία φορά στο ξενοδοχείο, έφευγε ένα ζευγάρι Αθηναίων. Πιάσαμε κουβέντα και τούς ρώτησα αν ήταν η πρώτη φορά που επισκέπτονταν την Κόνιτσα. Μού είπαν ότι όντως ήταν η πρώτη φορά, και έφευγαν μαγεμένοι από την ομορφιά της περιοχής, το πολύ πράσινο και από την περιποίηση που είχαν από το προσωπικό του ξενοδοχείου. Τέτοιες προσπάθειες ακολουθείτε κι άλλοι, όσοι μπορείτε «για να σηκωθούμε και λίγο ψηλότερα» (σαν τόπος), που λέει και το τραγούδι. Άφησε κι αυτός τη δική του σφραγίδα, όπως κι άλλοι που πέρασαν.

Κι έρχομαι στον Μάκη Χατζνεφραιμίδη. Σ' αυτού τις προσπάθειες ανήκουν τα έργα της ανεγέρσεως του κτηρίου και λειτουργίας της Σχολής Δημοτικής Αστυνομίας, του κτηρίου της πυροσβεστικής, η ανακατασκευή των δρόμων και των πεζόδρομων της αγοράς

και πολλών δρόμων, η κατασκευή της κεντρικής πλατείας, που εγώ θα την προτιμούσα στρωμένη με μαυρόπλακα κι ένα πλατάνι στο κέντρο κι όχι εκείνη την πυξίδα, λες και αποπροσανατολίστηκε ο κόσμος και ψάχνει το Βορρά, η κατασκευή της Δημοτικής Αγοράς, η διαπλάτυνση και διαμόρφωση του χώρου, όπου σήμερα γίνεται το 'παζαρόπουλο', το ξήλωμα της σιδερένιας γέφυρας (μεγάλη υπόθεση) δίπλα απ' την λιθόκτιστη στον Αώο, η φωταγώγησή της, ώστε να είναι ορατή νύχτα-μέρα, το έμβλημα της Κόνιτσας και τόσα άλλα. Κι αφού μεσολάβησε ο καταστροφικός σεισμός, χτύπησε πολλές πόρτες για να δοθούν άτοκα δάνεια κι επιχορηγήσεις, ώστε η Κόνιτσα να πάρει άλλη μορφή.

Και πάμε πιο πίσω στον φίλο μου Σπύρο Γκότσο, που τα αποτυπώματά του απ' τον πολύχρονο πέρασμά του στον θώκο του Δημάρχου έμειναν. Το κτήριο του Δημαρχείου, το εξοχικό κέντρο στα 'πλατάνια', η κεντρική βρύση στην αγορά κι άλλες, το άγαλμα της Κονιτσιώτισσας γυναίκας, όλης της περιοχής, που βοήθησε τα μέγιστα στον Ελληνοϊταλικό πόλεμο, αλλά και μόχθησε εν καιρώ ειρήνης, έπρεπε να τιμηθεί, και το έκανε, η σύλληψη και η πραγματοποίηση του έργου μεταφοράς του νερού από το στόμιο στην Κόνιτσα, που κανείς δεν πίστευε, έγινε επί των ημερών του. Μπορεί να είναι κι άλλα, αλλά, αν σκεφθεί κανείς ότι τότε, δεν υπήρχαν ευρωπαϊκά προγράμματα, ήταν πολλά. Με τις γνωριμίες του βοήθησε πολλούς

να βρουν δουλειά και προπαντός όσων οι οικογένειες ήταν φτωχές. Πολλοί που αρρώσταιναν, χτυπούσαν την πόρτα του κι εκείνος με τη σειρά του (χτυπούσε την πόρτα) του φίλου μας γιατρού Βανδέρα, που έτρεχε αφιλοκερδώς να προσφέρει τη βοήθειά του.

Και πάμε στον επίσης φίλο και συγχωρεμένο Γιάννη Γουσγούνη. Αρκετό κομμάτι του δικτύου ύδρευσης ανακατασκεύασε και ασχολήθηκε περισσότερο με τη λειτουργία των υπηρεσιών, αφού επί πολλά χρόνια ήταν πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου.

Νωρίτερα ήταν Δήμαρχος, κι αυτός συγχωρεμένος ο Κώστας Ρούσης. Τι να πω για τον αγαπητό Κώστα, που σε καιρούς δύσκολους, χαρακτηρισμένος για τα φρονήματά του, κατόρθωσε να σταθεί και να τον σεβαστούν όλες οι αρχές! Μηδέ της αστυνομίας εξαιρουμένης. Μετά την υποχώρηση των Γερμανών με τον τηλεβόα απ' το καμπαναριό της εκκλησίας του Αγίου Νικολάου κάθε βράδυ έλεγε το δελτίο ειδήσεων κι ακουγόταν σ' όλη σχεδόν την Κόνιτσα. Η προσφορά του μεγάλη. Το οικόπεδο, που σήμερα στεγάζεται το Γυμνάσιο, ήταν ιδιοκτησία του και το δώρισε, για να ανεγερθεί το κτήριο, που η προτομή του στον προαύλιο χώρο θυμίζει την μεγαλοψυχία του. Πόσο άδικα έφυγε απ' τη ζωή το καλοσυνάτο και γελαστό αυτό παιδί! Τον έκλαψε όλη η Κόνιτσα και ράγισε ο ψυχικός κόσμος της συζύγου του, που τον (και την) αγαπούσε αφάνταστα. Δε μπόρεσε να

συμβιβαστεί με την πραγματικότητα κι έκανε τα αδύνατα δυνατά να φύγει κι εκείνη γρήγορα. Τα παιδιά τους να είναι πολύ – το τονίζω πολύ – περήφανα για τους άριστους γονείς τους.

Θα σάς θυμίσω και τον Καρατζίμο. Επί των ημερών του κατασκευάστηκε το κεντρικό υδραγωγείο και οι δεξαμενές. Μπορεί να έκανε κι άλλα έργα, αλλά δεν τα θυμάμαι, όπως αυτό ισχύει και για τους παραπάνω, που σίγουρα έκαναν περισσότερα. Αυτή όμως τη στιγμή αυτά θυμάμαι. Τώρα μόλις θυμήθηκα την κατασκευή του δρόμου προς τον προφήτη Ηλία, που έγινε επί Χατζνεφραιμίδη.

Βέβαια πέρασε και ο Τσάνος καθώς και ο Χούσος, αλλά εγώ έλειπα την εποχή εκείνη κι έτσι δεν έχω εικόνα.

Όλους τους επιζώντες, που προανέφερα πόσο όμορφο θα ήταν να τούς βλέπαμε σ' ένα τραπέζι μονιασμένους, να τσουγκρίζει ο ένας το ποτήρι του άλλου, να χτυπάνε τις πλάτες μεταξύ τους με αγάπη, να γελάνε κι αυτοί, που έτσι κι αλλιώς ξέρουν περισσότερο τις ανάγκες της περιοχής και τη λειτουργία του δήμου, ν' άλλαζαν καλοπροαίρετες ιδέες. Έτσι νομίζω θα ανέβαιναν στα ύψη τη δική τους προσωπικότητα και ίσως γίνονταν παράδειγμα για τόσους άλλους που τρώγονται μεταξύ τους από χαμηλού επιπέδου αίτια. Όταν πάτε στην εκκλησία και κάθεστε σε περίοπτες θέσεις (ορθώς), κοντά σας είναι οι κρίζοντες, που συχνά-πυκνά λένε το **“αγαπάτε αλλήλους ίνα εν ομονοία” συμβιώσομεν**, θα έλεγα εγώ. Μεγάλο πράγμα ν' αγαπά κανείς, αλλά συγχρό-

νως να μπορεί και να συγχωρεί. Κάντε το. Άλλωστε όλοι για την Κόνιτσα νοιάζεστε.

Κι ας αλλάξουμε κλίμα. Ανέφερα τον Καρατζήμο. Και θα διηγηθώ πάλι ένα περιστατικό, που μου είπε ο ξάδερφος Βαγγέλης Μπούνας. Συνήθιζε (ο Βαγγέλης) να κάθεται το πρωί σ' ένα τραπέζι έξω από το ζαχαροπλαστείο του Κοντογιάννη:

Ο Καρατζήμος, που έκανε κι εκείνος κάθε πρωί τη βόλτα του στην αγορά, τον βλέπει, τον πλησιάζει και τού προτείνει να πάνε στα 'πλατάνια' με τη μοτοσικλέτα που είχε ο ξάδερφος, να δούνε που βρίσκονται τα έργα κατασκευής της δεξαμενής. Ανεβαίνουν επάνω και προτού ξεκινήσουν τούς δίνει ο ζαχαροπλάστης, τυλιγμένους σ' ένα χαρτί δύο μπακλαβάδες να τούς φάνε επάνω και να πιούν κρύο νερό. Όντως μετά την επιθεώρηση έφαγαν τα γλυκά και τα ευχαριστήθηκαν με το παραπάνω. Μετά από δύο μέρες επαναλαμβάνεται η ίδια ιστορία: και πάλι τα γλυκά, προσφορά του καταστήματος. Καλόμαθε ο δήμαρχος κι όλο γυρόφερνε τα πρωινά στο ζαχαροπλαστείο, ώσπου να εμφανισθεί ο Βαγγέλης, ο οποίος να σημειώσουμε ότι δεν ήταν και τόσο λάτρης των γλυκών. Πάντα άφηνε το μισό και το απολάμβανε όποιος καθόταν μαζί του. Κατάλαβε ο Κοντογιάννης το σκοπό των συχνών επιθεωρήσεων και γέλασε. Ήλθε κάποτε ο Βαγγέλης, είπαν κανά δυο κουβέντες όσο να τούς δει ο καταστηματάρχης, ανεβαίνουν στη μοτοσικλέτα και ντουγγού για τα 'πλατάνια',

αφού πάλι είχαν πάρει τα προσφερόμενα τυλιγμένα γλυκά. Φθάνουν στη δεξαμενή, βλέπουν ότι οι εργασίες προχωρούσαν κανονικά και πηγαίνουν στη βρύση να γλυκαθούν.

Ο Δήμαρχος κοίταζε και ξανακοίταζε το μικρό δεματάκι και τού έφευγαν τα σάλια. Το ανοίγουν και βλέπουν δύο τεράστια λουκούμια. Ό,τι έπρεπε με κρύο νερό και μάλιστα εκεί στη δροσιά. Βάζει το ένα ο Δήμαρχος γρήγορα-γρήγορα στο στόμα, για να προλάβει ενδεχομένως και τ' άλλο μισό, αν το άφηνε όπως συνήθως έκανε ο συνοδός του. Έλα όμως που δεν σκέφτηκε ότι φορούσε μασέλες. Κολλάει το λουκούμι πάνω τους και γίνονται λουκούμι και μασέλες μια μάζα. Πού να ανοιγοκλείσει το στόμα για να μασήσει ο Χριστιανός, αφού βλέπετε είχαν και αμύγδαλα τα σκασμένα. Βάζει τα δάχτυλα μπας και τις ξεμπλοκάρει τίποτα. Πετάχτηκαν τα μάτια έξω του δυστυχία από την προσπάθεια. Με τα πολλά μασέλες και λουκούμι έξω. Πήρε βαθιές ανάσες ο άνθρωπος και αποτεινόμενος στον Βαγγέλη τού λέει «μάς την έφερε ο σκατόβλαχος». Όσο έριχνε νερό να τις καθαρίσει, τόσο πάγωνε το λουκούμι και δεν έβγαινε. Τού μπήκαν του δυστυχία τα μάγουλα μέσα όπως θα συνέβαινε στον καθένα και φαφουτιασμένος ανέβηκαν στη μοτοσικλέτα και τράβηξαν για το σπίτι να αποκαταστήσουν τη ζημιά, καθαρίζοντάς τες με ζεστό νερό.

Άλλη φορά τα υπόλοιπα ...

ΚΤΗΤΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΗΣ ΣΤΟΝ Ι.Ν. ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΛΙΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΤΑΙ: ΗΛΙΑ ΑΝΔΡΕΟΥ

Άγιες εικόνες Τέμπρου, Αγία Παρασκευή

Στην εικόνα κυριαρχεί η Αγία αλλα παράληλα και περιμετρικά ιστορείται το μαρτύριό της με τις ακόλουθες επιγραφές.

Η Αγία παρουσιάζεται εις τον βασιλέα

Η Αγία συντρίβει τα είδωλα

Η Αγία βάρρεται εις το καζάνι βραστόν, αποτυφλώνει τον βασιλέα

Η Αγία βάρεται εις τον τροχόν

Η Αγία βάρρεται πάριν εις καζάνι βραστόν

Εις φυρακίην ο Χριστός με άγγελον επήγε και την Αγία από τας πληγάς ιάθη.

Η Αγία φαγή του δράκοντος εστάθη και δια προσευχής εις δύο εμοιράσθη.

Η αποτομή της Αγίας Παρασκευής.

Η ΟΔΗΓΗΤΡΙΑ

δέσσης του δούρου του Θεού 1868

Διεζόδων Ζήση Ζιόγο Παλαιοσελίτη και των ανεψιών αυτού Άδαρου Δημήτρι και Κωνσταντίνου από χωρίον Πάδες.

ΒΗΜΟΘΥΡΟ

Διεζόδων Ιωάννη, Κώστα, Γιάννη Μήσιο απ' παροισέρι

1871

ΧΡΙΣΤΟΣ

δέσσης του δούρου του Θεού 1868

Δι' εξόδων Μητροπολίτου Γερμανού και των πανοσιωτάτου Κ.Ιωαννίμ και των ανεψιών αυτού.

Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ

δέσσης του δούρου του Θεού Ιωάννου Χρίστου παπα θύμιου και των τέκνων αυτού Χρίστου και Σπυρίδων.

1869

ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Διεξόδων Ιωάννου μίχου μούζο και αυταδέρφων αυτού Γεωργίου
1869

ΛΟΙΠΕΣ ΦΟΡΗΤΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΓΙΟΣ ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ - ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Δι' εξόδων Αναστασίου Αναγνώστου και των αυταδέρφων αυτού Αθανασίου και Ιωάννου
από χωρίον Πάδες 1869

Η ΘΡΗΝΟΔΟΥΣΑ

Των αδερφών Χριστοδούρου και Θωμά Αναστασίου Ζωγράφου εκ Χιονάδων 1894

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ

Διεξόδων κώστα μήσιο και στεργιάνο σύζυγος αυτού και τέκνων αυτών Ιωάννου
στυριανού και δημητρίου κώστα νάσιο κωτούρα και κώστα τέγο Κωτούρα 1872

ΑΓΙΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ

Αρεζάνδρα Σίγγα εις μνήμη των γονέων μου Γεωργίου και Ζωϊτσας 1975.

Άγιος Αναστάσιος του Πέρση: Δανάη, Αναστάσιος Τυρηνάκας 1877

ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΕΚΔΙΩΞΗΣ ΠΡΩΤΟΠΛΑΣΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ

ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ

Δαπάνη Μιχαήλ Ιερέως μετά της πρεσβυτέρας αυτού Μαρίας και Ζήση Τέγου.

Ιστορίσθηκαν τα τρία τεμάχια δαπάνη Αρεζίου και Βασιλείου, Μιχαήλ
Εγένετο δια χειρός των αδερφών Χριστοδούρου και Θωμά εκ Χιονάδων 1889 Μαΐου 4
Δαπάνη Χρήστου Ιωάννου και Αδελφός Αναστασίου Ταπεινοπούρου και Γεωργίου,
Μικοράου

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Αναπαριστά τον Χριστό να προσεύχεται στον κήπο της Γεσθημανή
Η συγκεκριμένη απεικόνιση που τώρα τελευταία είναι επάνω στο εκκλησιαστικό μουσείο
στον γυναικωνίτη ήταν τοποθετημένη κινητά στην Ωραία Πύλη την οποία έφραζε κατά
την στιγμή που ο Ιερέας ανέπεμπε το <Τα σα εκ των σων σοι προσφέρωμεν κατά πάντα
και διά πάντα> ο δε χορός το <Ο υμνούμεν σε ευλογούμεν, σοι ευχαριστούμεν, Κύριε

και δεόμενά σου ο Θεός ημών.> Με το <Εξαιρέτως της Παναγίας Αχράντου.....> ο
προσευχόμενος Χριστός αποσύρονταν και η Ωραία Πύλη έμεινε ελεύθερη.
Η θαυμάσια αυτή απεικόνιση ιστορήθηκε από τον ζωγράφο Νικόλαο Ι. Παπακώστα εκ
Χιονάδων 1912 Φεβρουάριος 15

Απεικόνιση του Κτήτορος της Εκκλησίας ομού με την Αγία Παρασκευή στο αριστερό
κρείτος.

Ο Αρχιμανδρίτης Ιωακείμ εμπνευστής και επιστάτης της εκκλησίας 1934 χιρ. Αρχιρ.
Μαρ. (πρόκειται για τον Αρχιερέα Μακάριο Παλαισεραλίτη αγιογράφο και ζωγράφο)

ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΔΕΞΙΑ ΚΑΙ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΕΙΣΟΔΟΥ

ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΜΑΟΥ

Ο ΠΑΝΣΕΠΤΟΣ ΟΥΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΙΕΡΟΣ ΜΑΟΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΑΝΕΓΕΡΘΗΚΕ ΤΟ ΕΤΟΣ
1864 ΑΙ ΕΞΟΔΩΝ ΤΩΝ ΕΥΣΕΒΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ ΤΗ ΦΡΟΝΤΙΔΙ
ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΟΣΙΩΤΑΤΟΥ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ ΠΑΠΑΧΑΤΖΗ ΕΠΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΓΕΡΜΑΝΟΥ. ΕΣΤΗΘΗ Η ΠΛΑΚΑ ΤΑΥΤΗ ΤΟ ΕΤΟΣ 1990 ΕΠΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΟΜΙΤΗΣ ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΥ
ΑΙ ΕΞΟΔΩΝ ΤΟΥ ΙΕΡΕΩΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΡΙΜΙΚΥΡΗ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΚΑΙ ΜΗΝΗΣΟΜΕΝΟΝ ΑΙΩΝΙΟΝ ΠΑΝΤΩΝ
ΤΩΝ ΕΠΙΓΕΝΟΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΤΟΥΤΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΙΣΜΟΝ ΤΩΝ ΓΕΝΕΩΝ.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΜΑΟΥ

Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΕΝΕΦΑΝΙΣΘΗ ΚΑΤ' ΟΜΑΡ ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΝ ΙΩΑΚΕΙΜ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΕ ΤΗΝ
ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥ ΜΑΟΥ. ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥΣ ΤΟΥ Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΕΝΕΘΑΡΡΥΝΕ ΑΥΤΟΝ ΛΕΓΟΥΣΑ
ΝΑ ΜΗ ΔΕΙΛΙΑΣΗ ΝΑ ΠΡΩΤΟΣΤΑΤΗΣΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥ ΜΑΟΥ ΜΕ ΥΠΟΜΟΝΗ ΠΙΣΤΗΝ ΚΑΙ ΜΕ
ΤΗΝ ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΘΑ ΥΠΕΡΝΙΚΕΙΣ ΤΑ ΕΜΠΟΔΙΑ ΚΑΙ ΘΑ ΦΕΡΕΙΣ ΕΙΣ ΔΙΣΤΟΝ ΠΕΡΑΣ ΤΟ ΕΡΓΟΝ
ΟΠΩΣ ΚΑΙ ΕΓΙΝΕ.

Το κείμενο που ακολουθεί είναι παρμένο από την Ιερή Ακολουθία της μνήμης της
Οσιομάρτυρος Παρασκευής και παρατίθεται ως δείγμα έσοχης καλλιγραφίας της εποχής εκεί-
νης. Είναι αδύνατον να μεταφερθεί όλη η καλλιτεχνική του κειμένου δεδομένου ότι τα
κεφαλαία γράμματα αποδίδονται με πορφύρεα μεράνι.

Ὁσιομάρτυς πανένδοξε, τίς ὀξισχύσει εἰπεῖν, τῶν
πάντων πόνων τὰ ἔπαθλα, καὶ τοῦ μαρτυρίου σου,
τὰ ἀνδρεία τεράστια, ὑπομονὴν τε καὶ τὴν προ-
τήτητα, ἣν ἐνεδείξω σεμνὴ ὡς ἄσπετος; ὁδὸν
σιωόμελος, τῶν Ἀγγέλων γέγονας, Παρασκευῇ,
νύμφη τοῦ Παντάνακτος, σκεῦος τῆς Πνύματος.

Ἐπεὶ ἡχοῦ β.

Ποίοις δὲ φημιῶν γέμεται.

Ποίοις παρθενικοῖς κάλλεσι, περιζέψωμεν τὴν Χρι-
στονύμφην. τὴν ὡραϊσμένην ταῖς χάρεσι, καὶ
πεφοινιγμένην τοῖς αἵμασι, τῶν Μαρτυρικῶν ὁ-
σιάδων. τῆς Ῥώμης, τὸ πολυδαύματον διήγη-
μα, ἀζύγων, τὸ παράμειλλον ἀγλαΐσμα, τῆς παρ-
θενίας τὸ κρῖνον, τὸ ἀρωματίσαν, τὴν ὑψηλὴν
τῇ ὁσμῇ, Χριστοῦ τοῖς παθήμασι. Παρασκευῇ

Δόξα. Καὶ νῦν

1867. τῇ 29 Ἰουλίου.

Ἡ παρῶσα ἀκολουθεῖα τῆς Ἀγίας Ὁσιοπαρ-
θενομάρτυρος Παρασκευῆς, ἐκαλληγραφίσθη
δὲ ἐξόδων τοῦ Κυρίου Γεωργίου Ζήσου, παρ
οὗ καὶ ἀφιέρωθη εἰς τὴν ἐν τῷ Παλαιοσέλι
χωρικῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτῆς, εἰς αὐτοῦ
μνημόσυνον.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ

Του ΒΑΣ. ΤΣΙΑΛΑΜΑΝΗ, ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

Βρέθηκα ως τουρίστας τις πρώτες
φετινές μέρες του Αυγούστου
στην Κροατία. Οι δύο πόλοι που τρα-
βούν κατεξοχήν τα εκατομμύρια των
επισκεπτών στην χώρα αυτή είναι η
πόλη του Ντουμπρόβνικ και οι λίμνες
Πλίσιπσε. Αυτοί οι προορισμοί είναι
δύο σημεία από τα εκατό στον πλανήτη
μας, που πρέπει να επισκεφθεί ο κάθε
άνθρωπος για να δει και ψηλαφίσει τα
πιο θαυμαστά έργα του Θεού και των
ανθρώπων στην Γη. Στην Ελλάδα τέτοιο
σημείο είναι η Ακρόπολη στην Αθήνα.

α. Η πόλη του Ντουμπρόβνικ είναι
το «μαργαριτάρι της Δαλματικής» λόγω
της υπέροχης δαντελωτής θάλασσας
που την δροσίζει και λόγω των κατά-
φυτων απόκρημνων Αλπεων που φθά-
νουν μέχρι τον οικισμό. Είναι καστρό-
πολη και τα τείχη της κτίστηκαν από
τους Βενετσιάνους το 10ο αιώνα. Είναι
τα μεγαλύτερα και αξιολογότερα σωζό-
μενα στην Ευρώπη. Εχουν φρούρια,
προμαχώνες και επάλξεις. Φθάνουν σε
μήκος τα δύο χιλιόμετρα, σε ύψος από
την πλευρά της ξηράς τα 25 μέτρα και
σε πλάτος τα 6 μέτρα. Περιπατούνται
στην κορυφή τους από τους επισκέπτες.
Η περικλειόμενη από τα τείχη πόλη
είναι έργο τέχνης. Είναι ένα σπάνιο
αρχιτεκτονικό σύνολο. Ονομάστηκε
μπιζουτιέρα (η θήκη που οι γυναίκες
βάζουν τα κοσμήματά τους). Υμνήθηκε
από ποιητές και συγγραφείς. Κατοι-

κείται, με έντονη ζωή και καλλιτεχνική-
πολιτιστική, από πληθυσμό 40.000 κα-
τοίκων, είναι ένα απέραντο μνημείο-
μουσείο. Κάθε κτίσμα ανεξάρτητα από
την χρήση του και ως κατοικίας και ως
καταστήματος είναι μνημείο. Εχει και
πολλά παλάτια, ναούς, μοναστήρια,
κρήνες, μουσεία. Διατηρείται πλέον
της χιλιετίας με την ίδια μορφή, έχει το
ίδιο μεσαιωνικό χρώμα, αποπνέει την
ίδια ατμόσφαιρα. Σκεπάζονται όλα τα
κτίρια με στέγες από κιτρινοπορτοκαλί
κεραμίδια. Ο κεντρικός πεζόδρομος
που ενώνει τις δύο πύλες του κάστρου
μήκους 300 μέτρων και τα σοκάκια
είναι πλακόστρωτα. (Βέβαια δεν επιτρέ-
πεται η είσοδος οχημάτων). Με στοιχεία
του 2008 σερβιάνισαν σ' αυτά τα πλα-
κόστρωτα περισσότεροι από 3.000.000
τουρίστες. Τόσοι ψώνισαν και στα μικρά
καλαίσθητα μαγαζιά. Από το 1979 βρί-
σκεται υπό την προστασία της Ουνέσκο,
μορφωτικού οργανισμού των Ηνωμέ-
νων Εθνών, ως μνημείο της παγκό-
σμιας κληρονομιάς λόγω του μνημεια-
κού πλούτου της. Είναι η πρώτη πόλη
στον κόσμο που οργάνωσε τον τουρι-
σμό από τον 14ο αιώνα ως πλουτοπα-
ραγωγική πηγή. Εχοντας ως προστάτη
της τον Άγιο Βλάσιο, δίπλα από τον
βωμό του Ξένιου Δία έστησαν οι κάτοι-
κοί της και τον βωμό του Κερδώου
Ερμή. Στο Ντουμπρόβνικ ιδρύθηκε το
πρώτο φαρμακείο στην Ευρώπη για τις

ανάγκες των κατοίκων, των επισκεπτών και των ναυτικών που έφθαναν στο λιμάνι της. Στο ίδιο οίκημα υπάρχει και σήμερα το παλιότερο φαρμακείο από το έτος 1391. Εμεινε στους αιώνες ως αυτόνομη πόλη-κράτος με τα τείχη της, το θάρρος των κατοίκων της αλλά και εξαγοράζοντας τους επίδοξους κατακτητές με τον πλούτο της, που προερχόταν από τον τουρισμό, το εμπόριο, την ναυτιλία και την ναυπηγική. Είχε δικό της ισχυρό νόμισμα. Γι αυτό, τοπικό της σήμα είναι η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ. Παντού όπου υπάρχει η λέξη Ντουμπρόβνικ δίπλα της υπάρχει με μεγαλύτερα στοιχεία η λέξη Libertas (ελευθερία). Το επίσηο διεθνές φεστιβάλ, από το έτος 1950, που περιλαμβάνει κάθε τέχνης εκδηλώσεις ονομάζεται «Φεστιβάλ Ελευθερίας». Περιτοχισμένη με δύο μόνο πύλες εισόδου-εξόδου, πάντοτε ήταν ανοικτή σε όλους τους πολιτισμούς, τις ιδέες, τις θρησκείες. Το 1272 ψηφίστηκε το σύνταγμά της, με διατάξεις για την διοίκηση, την εσωτερική και εξωτερική πολιτική, την ναυτιλία, το εμπόριο, **την οικοδόμηση**. Το πολίτευμά της ήταν η πριγκιπική Δημοκρατία. Πάνω από την πύλη του φρουρίου υπάρχει στην πέτρα επιγραφή «Δεν πωλείται η ελευθερία για όλο το χρυσάφι». Στην είσοδο της Ανω Βουλής υπάρχει η επιγραφή-προτροπή στους Γερουσιαστές «Να ξεχάσετε τα δικά σας ιδιωτικά συμφέροντα και να εξυπηρετείτε μόνο το δημόσιο συμφέρον» Η δημόσια και ιδιωτική ζωή καθοριζόταν από την ηθική αρχή «Η σωτηρία της

Δημοκρατίας ο υπέρτατος νόμος ας είναι». Η τελευταία περιπέτειά της ήταν το έτος 1991, με τον γιουγκοσλαβικό πόλεμο, όταν πολιορκήθηκε από τα σέρβικα στρατεύματα αλλά οι ηρωικοί κάτοικοί της άντεξαν μέσα στα τείχη επί οκτάμηνο την πείνα και την δίψα. Βομβαρδίστηκε αηλεώς από την σέρβικη πολεμική αεροπορία και καταστράφηκε το 80% των κτισμάτων της, που ξαναστήθηκαν, όπως ακριβώς ήταν από τον μεσαίωνα, από τα χέρια των ηρωικών κατοίκων της με την βοήθεια της Ουνέσκο και της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τα ίδια παλιά υλικά (και τις ίδιες αρχές και αξίες) μέσα σε μια δεκαετία. Θα περιμένει εσαεί τα εκατομμύρια ετησίως των θαυμαστών της να τα φιλοξενεί στην εκτός τειχών νέα πόλη, και για να τους υπενθυμίζει πως οι ελεύθεροι πολίτες μιας ανθρώπινης πόλης παραμένουν ελεύθεροι. Σε λιτό μουσείο υπάρχουν όλα τα ονόματα των νεκρών πολιορκημένων, όλων των ηλικιών, θυμάτων της σέρβικης βαρβαρότητας.

β. Οι λίμνες Πλίτσιτσε είναι σε απόσταση οδική περίπου δύο ωρών από το Ζάγκρεμπ, πρωτεύουσα της Κροατίας. Μέσα σε ορεινό όγκο σε υψόμετρο περίπου 500 μέτρων, με κατάφυτα δάση και πλουσιότατη πανίδα, υπάρχουν 19 τirkouáz λίμνες, που επικοινωνούν μεταξύ τους με ποταμάκια. Οι λίμνες είναι βαθιές και μεγάλες και τροφοδοτούνται με τα νερά του υψηλού βουνού, που πέφτοντας από απόκρημνες πλαγιές σχηματίζουν μεγάλους καταρράκτες. Η

περιοχή με τις λίμνες άρχισε ως υδρογεωλογικό και γεωμορφολογικό φαινόμενο να ερευνάται από το 1890. Από τότε μελετάται και η προστασία του. Το 1949 ανακηρύχθηκε από την Κροατική κομμουνιστική κυβέρνηση η ευρύτερη περιοχή των λιμνών Εθνικό Πάρκο της Κροατίας και οργανώνεται. Από το 1979 βρίσκεται υπό την προστασία της Ουνέσκο ως μνημείο παγκόσμιας φυσικής κληρονομιάς. Το εθνικό πάρκο είναι επισκέψιμος χώρος και δέχεται ετήσια εκατομμύρια τουρίστες. Οι διαδρομές μέσα στο εθνικό πάρκο είναι διαφορετικής δυσκολίας και χρόνου. Ο επισκέπτης χρησιμοποιεί πλοiάριο στις λίμνες, τα πόδια του στα περιποιημένα πεντακάθαρα χωμάτινα ή ξυλοκατασκευασμένα μονοπάτια και ειδικό αρθρωτό μετρία λαστιχοφόρα οχήματα ηλεκτροκίνητο λεωφορείο (τραινάκι το ονομάζουν) που κινείται, αυτό και μόνο, σε ορισμένη στενή ασφαλισμένη διαδρομή του βουνού. Στο ταξίδι μας και πριν βρεθούμε στον χώρο συγκέντρωσης και εξόρμησης, που θύμιζε την Ομόνοια και το Σύνταγμα της Αθήνας τις παλιές εποχές με τα μελίσσια των ανθρώπων, ο ξεναγός μάς προiδέασε λέγοντας ότι εκεί που θα πάμε θα κατανοήσουμε ότι ο μεγαλύτερος καλλιτέχνης στο σύμπαν όλων των αιώνων είναι ο Θεός. Από τις θέσεις θέασης, που σιμά -κοντά υπάρχουν στα μονοπάτια, άρμεγες με τα μάτια το θαύμα στην φύση, λίμνες, ποτάμια, καταρράκτες, δάση, βουνά και αυθόρμητα επα-

ναλάμβανες τους στίχους του ψαλμού «πάντα εν σοφία εποίησες Κύριε». Στα μονοπάτια ανη-κατηφόριζαν μυιιούνια ανθρώπων από κάθε φυλή και έθνος του πλανήτη. Ιδρωμένοι γονείς με μωρά στην αγκαλιά τους, ακόμη και συνοδείες με αναπήρους που πραγματοποιούσαν σε καροτσάκια το όνειρο της ζωής τους.

γ. Ο τουριστικός οδηγός της πόλης του Ντουμπρόβνικ πρωτοσέλιδα γράφει: «Με εξαίρεση την πόλη στην οποία γεννηθήκατε, το δεύτερο ωραιότερο μέρος του κόσμου είναι αναμφισβήτητα το Ντουμπρόβνικ. Εάν όμως γεννηθήκατε στο Ντουμπρόβνικ, τότε η χαρά σας είναι διπλή και η ευτυχία σας απόλυτη». Ας έρθουμε στην «εξαίρεση», την πόλη που γεννηθήκαμε και που αγαπήσαμε, την Κόνιτσα. Ο οικισμός μας κτίσθηκε άτακτα και το ασχημότερο σημείο της είναι το παζάρι της, όταν οι κανόνες της οικοδομικής στο Τουμπρόβνικ, με συνταγματική ισχύ, καθιερώθηκαν το 1272 και εφαρμόστηκαν κατά γράμμα για να υπάρχει σήμερα και επί αιώνες αυτό το οικιστικό υπέροχο θέμα και θέαμα. Αιώνες ακόμη, μέχρι το 1912, εμείς είχαμε δύναση τον άξεστο τούρκο. Τον δiώξαμε και οι τουρκόσοφοι συνήθειες μάς έμειναν. Παςαλίκι και μπαξίσι. Πες μου ποιον είχες κατακτητή να σου πω ποιος είσαι. Οικιστικά σκοπός μας είναι να βάλουμε το κεφάλι μας κάτω από ένα κεραμίδι και να επιδιώσουμε και όχι να κτίσουμε πόλη και να ζήσουμε. Κάθε κτίσμα είναι από μέσα

χώρος και απέξω μορφή και μαζί όλα τα κτίσματα δίνουν την μορφή, τις λειτουργίες και το περιεχόμενο του οικισμού. Τα πολεοδομικά γραφεία λίγη σχέση έχουν με υπηρεσίες δόμησης. Ευτυχώς ζούμε σε ένα προικισμένο φυσικό περιβάλλον. Αργήσαμε να ανακαλύψουμε την αξία της χαράδρας του Αώου. Ευτυχώς, χάρις στην Δημαρχία Χαράλαμπου Εξάρχου, άρχισε πρόσφατα ως δημοτικό έργο μελετημένα η ανάπλαση του μονοπατιού από την πέτρινη γέφυρα μέχρι την ιερά μονή Στομίου. Είναι διαφορετικού μεγέθους και ύλης θαύμα οι τρικουάζ 19 λίμνες στην Κροατία, αλλά και η δική μας χαράδρα και ο γύρω ορεινός όγκος είναι θαύμα στην φύση. Η χαράδρα μας βρίσκεται σε **περιοχή** ανακηρυγμένη από την Πολιτεία από το έτος 1973 σε εθνικό δρυμό με το όνομα **«ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΒΙΚΟΥ-ΑΩΟΥ»** εκτάσεως 12.600 εκταρίων (1 εκτάριο = 10 στρέμματα) και από το έτος 2005 ανακηρυγμένη σε Εθνικό Πάρκο με το όνομα **«ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΙΝΔΟΥ»** εκτάσεως 1.969.741 στρεμμάτων, αλλά ποτέ δεν λειτούργησε δυστυχώς σύμφωνα με τους παραπάνω χαρακτη-

ρισμούς. Οι χαράδρες του Αώου και του Βίκου είναι οι πυρήνες της ευρύτερης εδαφικής λωρίδας, που περιλαμβάνοντας και τους οικισμούς της Κόνιτσας και του Ζαγορίου, ανακηρύχθηκε από την ΟΥΝΕΣΚΟ πέρυσι, το έτος 2010, Γεωπάρκο με το όνομα **«ΓΕΩΠΑΡΚΟ ΒΙΚΟΥ-ΑΩΟΥ»**.

Μέγιστης σημασίας οι τρεις αποφάσεις με προεξάρχουσα την απόφαση του μορφωτικού Οργανισμού του ΟΗΕ. Η ανάπλαση του συγκεκριμένου μονοπατιού είναι η κύρια πτυχή του έργου που πρέπει να συμπληρωθεί ταχύτατα στην περιοχή του βουνού, για να αναδειχθεί το θαύμα, και με άλλα μονοπάτια μέχρι τον Αώο και τις κορυφές κλπ και από τώρα πρέπει να δοθεί η ευρύτερη δημοσιότητα. Αργήσαμε πολύ. Το έργο αυτό έπρεπε να είχε γίνει προχθές. Η μεγάλη καθυστέρηση μάς δίνει τουλάχιστον την δυνατότητα να ερευνήσουμε και να εισπράξουμε συμπεράσματα από τόπους και χώρες, που επέλεξαν αποτελεσματικά την ορεινή ανάπτυξη. Πρέπει να τρέξουμε, να ιδρώσουμε και να ματώσουμε, οι, και καταθλιπτικοί, σημερινοί καιροί δεν (μας) περιμένουν.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Χ. ΝΤΑΦΛΗΣ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

GERMANOS

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ - ΚΟΝΙΤΣΑ
ΤΗΛ. 26550 22884

ΒΑΣΩ Ζ. ΠΑΝΤΑΖΗ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

Αφού Διογενίδη 4
11473 - Αθήνα
Τηλ.: 210 6445895

Συγκέντρωση Αποφοίτων του Γυμνασίου-Λυκείου Κόνιτσας

Στις 13-8-2011 στο Δημαρχείο Κόνιτσας πραγματοποιήθηκε πρώτη συγκέντρωση των Αποφοίτων του Γυμνασίου-Λυκείου Κόνιτσας μετά από δημόσια πρόσκληση του Διοικητικού Συμβουλίου του νεοϊδρυθέντος ομώνυμου Σωματείου. Παραβρέθηκαν πολλοί απόφοιτοι διαφορετικών ηλικιών.

Διεξήχθη μακρά συζήτηση και για τα προβλήματα του τόπου μας. Ζητήθηκε από τους συγκεντρωμένους να θεσμοθετηθεί κάθε Αύγουστο συγκέντρωση και διοργάνωση ημερίδας προς συζήτηση συγκεκριμένου θέματος του Σωματείου και του Τόπου μας. Προηγήθηκαν της συζήτησης καλωσόρισμα από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου Σπύρο Γκότσο και εισήγηση από το μέλος Βασίλη Τσιαλιαμάνη.

α. Καλωσόρισμα

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Αποφοίτων Γυμνασίου και Λυκείου Κόνιτσας σας καλωσορίζω στην σημερινή μας, πρώτη, συνάντηση των αποφοίτων στην γενέθλια γη μας και σας ευχαριστούμε γιατί ανταποκριθήκατε θερμά στην πρόσκλησή μας.

Μας διακατέχει όλους η χαρά γιατί μας δίδεται η ευκαιρία αυτού του ζεστού ανταμώματος με παλιούς συμμαθητές μας, που ο καθένας μας πάντοτε τους έχει στο μυαλό του. Έρχονται στην

σκέψη μας στιγμές από την γυμνασιακή μας ζωή. Επανερχόμαστε νοερά οι παλιότεροι στην αυλή και στις αίθουσες του «Μπεκιάρη» και του «Χουσεΐν Μπέη». Δύσκολα εκείνα τα χρόνια λόγω της φτώχειας αλλά και ευχάριστα λόγω της εφηβικής μας ζωντάνιας. Πόσο γρήγορα κύλησε η ζωή μας. Πέρασαν για τους περισσότερους δεκαετίες από τότε που καθόμασταν στα μαύρα θρανία. Απέναντί μας οι έδρες που κόσμησαν σπουδαίοι καθηγητές μας, και που οι μορφές τους δεν έφυγαν ποτέ από τα μάτια της ψυχής μας.

Η ίδρυση του Συνδέσμου μας ήταν μια ανάγκη, ψυχική, για μας τους αποφοίτους, αλλά και για τον τόπο μας. Για να διατηρήσουμε τους δεσμούς μας, για να βοηθήσουμε τους τωρινούς μαθητές των σχολείων μας, για να σταθούμε αρωγοί στις ανάγκες της κοινωνίας μας.

Το παλιό εξατάξιο Γυμνάσιο και μετέπειτα το Λύκειο μάς εξόπλισε για να ανταποκριθούμε στις ανάγκες της bio-τή μας. Μας εφοδίασε με μόρφωση για να αλλάξει η ζωή μας. Ήταν ζεστή φωλιά για να αποκτήσουμε γνώσεις και ήθος. Για πολλούς ήταν το φυτώριο που τους δυνάμωσε για να αναδειχθούν στην Ελλάδα και το Εξωτερικό. Απόφοιτοι των Σχολείων μας στελέχωσαν θέσεις ευθύνης στην πατρίδα μας. Κατέλαβαν πανεπιστημιακές καθηγητικές

θέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Αναδείχθηκαν σπουδαίοι ποιητές και συγγραφείς. Υπηρέτησαν την κοινωνία, ως κληρικοί, εκπαιδευτικοί, γιατροί, μηχανικοί, δικηγόροι, γεωπόνοι και από κάθε είδους επιστημονικά επαγγέλματα. Έγιναν μεγάλοι επιχειρηματίες και έμποροι εδώ και στην αλλοδαπή.

Θα ήθελαν να είναι μαζί μας σήμερα, αλλά δεν μπόρεσαν, ο επίτιμος Πρόεδρος του Αρείου Πάγου Βασίλειος Νικόπουλος και ο Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας Ελευθέριος Οικονόμου.

Όλοι μας χρωστάμε στο Γυμνάσιό μας, το Λύκειό μας και στους καθηγητές μας. Αυτό το γραμμάτιο θέλουμε συλλογικά μέσα από το σωματείο μας να εξοφλήσουμε. Ελπίζουμε να μας δοθεί η ευκαιρία να οργανώσουμε μια ημερίδα για τον ρόλο που έπαιξαν το Γυμνάσιό μας και το Λύκειό μας στην τοπική μας κοινωνία και στην Ελληνική κοινωνία.

Κάποιοι από τους δασκάλους μας και κάποιοι από τους συμμαθητές μας δεν είναι μαζί μας, έφυγαν για πάντα από κοντά μας. Για τους απελθόντες θα τηρήσουμε ενός λεπτού σιγή για να τους θυμηθούμε και να τους κάνουμε παρόντες στην σημερινή μας σύναξη.

Σας ευχαριστώ όλους και ζητώ την ολόχρονη συμμετοχή σας στην ζωή του σωματείου μας. Εύχομαι καλό Δεκαπενταύγουστο

Θα ακολουθήσει ο Βασίλης Τσιαλιμάνης, αναφέροντας κάποια στοι-

χεία από την μέχρι τώρα δράση μας. Μετά ο λόγος θα δοθεί σε σας, να ακούσουμε τις δικές σας απόψεις και προτάσεις.

β. Εισήγηση

Είχε ωριμάσει από καιρό η σκέψη να ιδρύσουμε οι απόφοιτοι του παλιού Γυμνασίου και του μετέπειτα Λυκείου, σωματείο, για πολλούς λόγους. Μια επιστολή του Βασίλη Γκότζου από την Ελβετία, όπου εργάστηκε μέχρι την συνταξιοδότησή του ως καθηγητής Πανεπιστημίου, με επικεφαλίδα και θέμα «Ίδρυση Συλλόγου Αποφοίτων Γυμνασίου Κόνιτσας» μας ώθησε στην τελική απόφαση και στην υλοποίηση αυτής της επιθυμίας. Στις 11 Αυγούστου του 2009 στον ίδιο χώρο, με την παρουσία και του Βασίλη Γκότζου, υπογράψαμε το πρακτικό ίδρυσης και το ολιγόλογο καταστατικό μας, 26 απόφοιτοι. Το Μονομελές Πρωτοδικείο Ιωαννίνων αναγνώρισε το σωματείο μας με την 169 απόφασή του, που δημοσιεύθηκε στις 17 Μαΐου του 2010. Μετά την εκλογή μας ως πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου, άρχισε η δράση του Συνδέσμου μας.

Πρώτος στόχος και πρώτος σκοπός, που αποτυπώνεται και στο καταστατικό μας, είναι η διατήρηση των δεσμών των αποφοιτησάντων και η γνωριμία μεταξύ τους ανεξάρτητα από γενεά και τόπο διαμονής στην Ελλάδα ή το Εξωτερικό. Για την εξυπηρέτηση αυτού του στόχου σκοπού ιδρύσαμε και λειτουργεί ήδη στο INTERNET ιστοσελίδα με τα στοι-

χεία apofoitoi.gr Μέσα από την ιστοσελίδα μας παρέχεται σε όλους η δυνατότητα ενημέρωσης για τις δραστηριότητες και την ζωή του συνδέσμου μας. Οι απόφοιτοι μπορούν να εκφράζουν τις απόψεις τους και τις προτάσεις τους με κείμενά τους. Η ιστοσελίδα μας θα λειτουργεί και ως επαγγελματικός οδηγός αφού μπορεί ο καθένας μας να βάλει τα βιογραφικά και επαγγελματικά στοιχεία σε ειδική στήλη. Ακόμη θα λειτουργεί και ως σελίδα προσφοράς και αναζήτησης εργασίας. Ο δικτυακός μας τόπος θέλουμε να φιλοξενήσει υλικό και φωτογραφικό από την σχολική μας ζωή και από την περιοχή μας. Αν το υλικό αυτό είναι αρκετό και παραχωρηθεί από τους κατόχους μπορεί να ιδρυθεί και να λειτουργήσει στην Κόνιτσα «Μουσείο Σχολικής Ζωής» όπως, ένα τέτοιο αξιολογώτατο, διαθέτει η Βέροια. Την ιστοσελίδα έκανε ο απόφοιτος του Λυκείου μας Ηλίας Κουκέσης του Παντελή, τον οποίο για την επιμελημένη εργασία του, ευχαριστούμε.

Δεύτερος στόχος και σκοπός είναι η βοήθεια στο Γυμνάσιο και το Λύκειο Κόνιτσας και στους μαθητές των. Παρά την οικονομική κρίση δεν είναι αδύνατο η καθιέρωση με κοινή δαπάνη από τους εκατοντάδες των αποφοίτων μιας υποτροφίας ή έστω ενός χρηματικού βραβείου, κατά το πρότυπο του Εριφίλειου Επάθλου, για την προώθηση της αριστείας στον μαθητικό κόσμο. Στον ίδιο στόχο είναι η βράβευση συναποφοίτων μας που διακρίθηκαν στην επαγγελμα-

τική και εν γένει κοινωνική ζωή. Αναφέρω πρόχειρα δύο ονόματα, αφού είναι και απόντες, του Βασιλείου Νικόπουλου και του Ελευθερίου Οικονόμου.

Τρίτος στόχος και σκοπός, ευρύτερος κατά το περιεχόμενό του, είναι η συμβολή μας μέσα από το σωματείο μας στην οικονομική, κοινωνική, μορφωτική και πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής μας.

Στα πλαίσια αυτού του στόχου θελήσαμε να τιμήσουμε έναν άοκνο εργάτη της ιατρικής επιστήμης που έδωσε αφιλόγιστα ολόκληρη την ζωή του για την υγεία των Κονιτσιωτών, τον «γιατρό» μας, αείμνηστο Δημήτριο Βανδέρα, με την τοποθέτηση προτομής του στο πράνές του Κέντρου Υγείας Κόνιτσας. Δύσκολο ήταν το εγχείρημα λόγω του κόστους της προτομής, ανερχόμενου σε 12.000 ευρώ. Όπου υπάρχει ένα «θέλω» μπορεί όμως να στηθεί δίπλα ένα «μπορώ». Με δημόσιο έρανο σύντομα συγκεντρώθηκε το ποσό των 16.052 ευρώ. Απ' αυτό το ποσό 12.000 ευρώ κατέθεσε, με τον όρο της ανωνυμίας, απόφοιτος του Λυκείου μας, που δρά επιχειρηματικά στην αλλοδαπή. Ο Θεός να τον ευλογεί, και πάλι θα τον χρειασθούμε, του το υποσχόμαστε. Το Δημοτικό μας Συμβούλιο ομόφωνα αποφάσισε να επιχορηγήσει το σωματείο μας με το ποσό των 7.000 ευρώ για την διαμόρφωση του χώρου, όπου θα τοποθετηθεί η προτομή. Το ευχαριστούμε. Η προτομή έγινε από τον γλύπτη Μιχάλη Οικονομίδη, που έχει κάνει και την

προτομή του αιμνήστου Δημάρχου και ευεργέτου, και ευεργέτου ΜΑΣ, Κωνσταντίνου Ρούση. Η προτομή είναι έτοιμη και την έχουμε στο γραφείο μας. Θα ανακοινώσουμε με όλα τα μέσα την ημέρα των αποκαλυπτηρίων.

Για την επίτευξη των σκοπών του συνδέσμου μας χρειάζεται η συμμετοχή όλων των αποφοίτων. Η συμμετοχή αρχίζει από την οικονομική συνδρομή, η οποία δεν πρέπει να περιορίζεται στην ελάχιστη υποχρεωτική, αλλά πρέπει να είναι φιλική. Από συνδρομές υποχρεω-

τικές και φιλικές συγκεντρώθηκε το ποσό των 1975 ευρώ και αναλώθηκε το ποσό των 1908 ευρώ. Συμπέρασμα, το ταμείο μας είναι άδειο. Οι τώρα εξηντάρηδες γράφαμε έκθεση πάντοτε στο Γυμνάσιο με θέμα «Δει δη χρημάτων και άνευ τούτων ουδέν γενέσθαι των δεόντων», που μας έβαζε ο αιμνήστος καθηγητής μας, που πρόσφατα χάσαμε, Νικόλαος Ρεμπέλης από τους αυτουργούς της ίδρυσης του σωματείου μας.

Ευχαριστώ.

Αγαπητές Συντακτικές Επιτροπές

Κόνιτσα 2-8-2011

Παρακαλούμε να δημοσιεύσετε στα περιοδικά σας την παρακάτω ανακοίνωση και σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο «Σύνδεσμος Αποφοίτων Γυμνασίου-Λυκείου Κόνιτσας» με έδρα την Κόνιτσα δημιούργησε τον δικτυακό του τόπο <http://apofoitoi.gr>

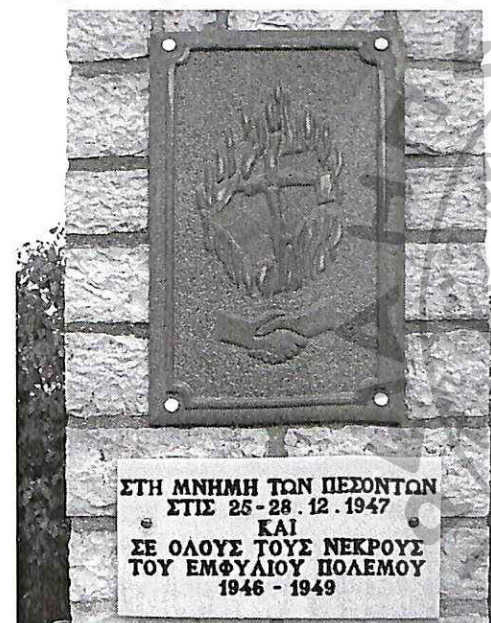
Η ιστοσελίδα αυτή ανοίγει δρόμο επικοινωνίας με όλους τους αποφοίτους στο εσωτερικό και το εξωτερικό και με όλο τον κόσμο. Μέσα από τις σελίδες υπάρχει η δυνατότητα της ενημέρωσης για τις δραστηριότητες και την ζωή του Σωματείου. Μπορούν οι απόφοιτοι να εκφράζουν τις απόψεις τους και τις προτάσεις τους, να αρθρογραφούν, να αναρτούν τα βιογραφικά-επαγγελματικά τους στοιχεία, να γνωστοποιούν και να αναζητούν θέσεις εργασίας, να αναρτούν και να μοιράζονται φωτογραφικό υλικό από τα σχολικά χρόνια και από την περιοχή μας.

Στην ιστοσελίδα μας υπάρχει στήλη για τα περιοδικά του τόπου μας. Γι αυτό θα παρακαλούσαμε να μας στέλνετε κάθε νεοεκδιδόμενο τεύχος σας για να βάζουμε σ' αυτή την στήλη μας τα περιεχόμενά του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο Σπύρος Γκότζος, Πρόεδρος, Ιωάννης Τσαρούχης, Αντιπρόεδρος, Χαρίλαος Κοντογιάννης, Ταμίας, Βασίλειος Κουκέσης και Βασίλειος Τσιαλιαμάνης, μέλη.

Μνημείο «Εθνικής Συμφιλίωσης»

α. Στο Μαυροβούνι Πωγωνίου το τριήμερο των Χριστουγέννων του έτους 1947, με φουντωμένο τον αδελφοκτόνο εμφύλιο πόλεμο, διεξήχθησαν σφοδρές μάχες για τον έλεγχο των γύρω στρατηγικών υψωμάτων. Οι χιονισμένες πλαγιές αλλά και οι αυλόγυροι του χωριού βάφθηκαν με αίμα ελληνικό. Οι χωριανοί κλείσθηκαν από φόβο στις μπίτσες και τα υπόγεια. Όταν τέλειωσαν οι μάχες, άψυχα κορμιά φαντάρων και ανταρτών, παιδιά ελληνίδων μενάδων, κείτονταν σκόρπια στην περιοχή. Οι χωριανοί μέσα στο καταχείμωνο, ως Αντιγόνες της αρχαίας τραγωδίας, έθαψαν τα πτώματα, όσα δεν περισυλλέγησαν, με λίγο χώμα, με κλαδιά και με χιόνι. Τα σκυλιά και τα αγρίμια ξέθαβαν τους νεκρούς και μετέφερναν ανθρώπινα μέλη στα σπίτια του χωριού.

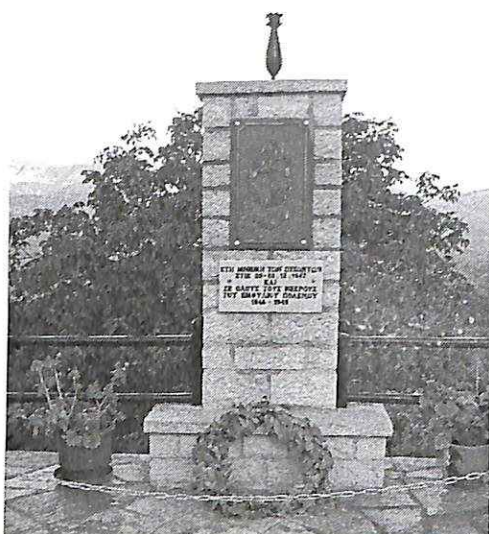
Οι μάχες στο Μαυροβούνι συνδέονται τοπικά και χρονικά με την πολυήμερη μάχη της Κόνιτσας.

β. Εξήντα-δύο (62) χρόνια μετά την λήξη του εμφυλίου πολέμου (Μάρτης 1946- Αύγουστος 1949) οι πρωτοπόροι Μαυροβουνιώτες, με επικεφαλής το Τοπικό τους Συμβούλιο, στην μνήμη των αδικωμένων παιδιών, που δεν ήταν συχωριανόπουλά τους, αλλά που με το νεανικό τους αίμα πότισαν τα βοσκοτόπια τους και τους κήπους των και με τις σάρκες τους λίπαναν τα χωράφια τους, έστησαν στο κέντρο του χωριού απέρριπτο, γεμάτο ιστορικό νόημα, **Μνημείο «Εθνικής Συμφιλίωσης»**. Μια μαρμαρίνη πλάκα με ένα ανάγλυφο σταυρό στην μέση, επί του οποίου σταυρώθηκε επί τρισήμισι φονικά χρόνια ο ελληνικός λαός, εκών και άκων. Τυλιγμένος ο σταυρός στις καταστροφικές φλόγες της αιματοχυσίας του εμφυλίου πολέμου. Στο βάθος της παράστασης η ελληνική σημαία, που σκεπάζει το δίκωχο του αντάρτη και τον μπερέ του φαντάρου. Πιο κάτω ολόκληρος ο συμβολισμός και ο σκοπός του μνημείου, **δύο μεγάλα ελληνικά χέρια που σφίγγονται σε ζεστή και ακχώριστη χειραψία**.

γ. Τα αποκαλυπτήρια του, τυλιγμένου με την ελληνική σημαία, μνημείου έγιναν στις 17-7-2011, ημέρα Κυριακή, σε σεμνή τελετή. Έψαλε ο παπά-Δήμος την επιμνημόσυνη δέηση για τους άγνωστους νεκρούς. Ακολούθησαν, σύντομοι χαιρετισμοί, κατάθεση στεφάνων στο μνημείο,

λιτή ομιλία από τον Σωτήρη Τουφίδη, συγγραφέα και υπεύθυνο του περιοδικού μας «ΚΟΝΙΤΣΑ», που εξιστόρησε με αδρό τρόπο τα γεγονότα και μετέφερε αφιασίδωτα την φρίκη από τους σκοτωμένους, ακόμη και σκυλεμένους, φρίκη, η οποία αποτυπώθηκε ανεξίτηλα στο εντεκάχρονο, τότε, παιδικό του μυαλό, που πλήγωσε επώδυνα την παιδική του ψυχή και του έσφιξε για όλη του την ζωή την παιδική του καρδιά. Στον συμφιλιωτικό του λόγο παρέδωσε τις αιτίες, τις αφορμές, και την απονομή των ευθυνών για το αιματοκύλισμα στους ιστορικούς. **Τέλειωσε με την καίριας εθνικής προτεραιότητας για τις σημερινές περιστάσεις ευχή «ποτέ ξανά εμφύλιος».** Η Πρόεδρος του χωριού Χρυσάνθη Τουφίδη, γυναίκα του Σωτήρη, σκόρπισε ρίγη συγκινήσεως τραγουδώντας γλυκόλαλα το λυππηρό τραγούδι «βγήκα ψηλά και πλάγιασα.....». Η τελετή τέλειωσε ψέλνοντας οι συγκεντρωμένοι τον Εθνικό μας Ύμνο, τον Ύμνο προς την Ελευθερία.

8. Ο εμφύλιος πόλεμος, πρώτη πράξη

του ψυχρού πολέμου, ήταν από χρόνια προετοιμασμένος, τουλάχιστον από την εποχή του εθνικού δικασμού και κράτησε χρόνια, οπωσδήποτε μέχρι και την απριλιανή δικτατορία. Οι συνέπειες του άγνωστο πότε θα ξεθωριάσουν. Είχε χιλιάδες, νεκρούς, τραυματίες, πρόσφυγες, εξόριστους και φυλακισμένους. Εθαψε την νιότη. Μαυροφόρεσε την Ελληνική οικογένεια. Κατέστρεψε την Ελλάδα. Ερήμωσε την ύπαιθρο. Σακάτεψε το μέλλον. Ανείπωτος ο τραυματισμός της ελληνικής ψυχής. Σήκωσε διαχωριστικά τείχη. Αμέτρητες οι υλικές ζημιές. Στένεψε την δημοκρατία. Δυνάμωσε την ξενοκρατία. Εξέθρεψε την κομματοκρατία. Οι Μαυροβουνιώτες, με πρωτεργάτες τους πολυτιμους συγχωριανούς τους Σωτήρη Τουφίδη και Χρυσάνθη Τουφίδη, Κονιτσιώτες από χρησικτησία, τόλμησαν να συμφιλώσουν τους νεκρούς του εμφύλιου πολέμου στην περιοχή τους, αφού τους έβαλαν όλους, ως οικείους, στην καρδιά τους. Η εθνική συμφιλίωση, που δεν ζητάει την λήθη αλλά απαιτεί την αλληλοσυγχώρεση, θέλει για να αποδώσει, προσεκτικά βήματα, μεγάλη καρδιά, ευγενική ψυχή, βάλαμο λόγο και πράξεις γιατρικές, προπάντων στον δικό μας πολύπαθο, εξ αυτού του γεγονότος, τόπο, την Κόνιτσα. **Αλλά «μακάριοι οι ειρνοποιοί ότι υιοί Θεού κληθήσονται» κατά τον θείο λόγο.** Η εθνική συμφιλίωση για το παρελθόν και η εθνική συνεννόηση σήμερα, όπως ειπώθηκε και στους σύντομους χαιρετισμούς, είναι όροι για να συνεχίσουμε να υπάρχουμε στις χαλεπότερες, από τον εμφύλιο, μέρες, που περνάμε.

Β. ΤΣΙΑΛΙΑΜΑΝΗΣ

«ΦΩΣ ΣΤΟ ΤΟΥΝΕΛ ΤΟΥ ΕΜΦΥΛΙΟΥ» Μια μάχη στους Αγίους Αποστόλους ΠΑΔΩΝ, από Κυβερνητικά στρατεύματα και σώμα ανταρτών, τρομερή κατά τα έτη 1946-1947

Ανθρώπινη και χριστιανική πράξη

Από τον παπα Φώτη και τους κατοίκους του χωριού Πάδες τελέστηκε μνημόσυνο μιας άγνωστης μαχήτριας του εμφύλιου πολέμου στην εκκλησία των 12 Αποστόλων στις 30/6/11. Εκτός των άλλων χωριανών παρευρέθηκε και ο πρόεδρος του Συλλόγου Παδιωτών Νικόδημος Κοντογιάννης. Στην εκδήλωση μίλησε σχετικά ο Ι. Μεσσης:

Αιδεσιμότητα, κύριε Πάρεδρε της Κοινότητας Πάδων Ν. ΣΙΜΟ,

κύριε Πρόεδρε ΝΙΚΟΔΗΜΕ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ και προς όλη τη διοίκηση του εκπολιτιστικού Συλλόγου Παδιωτών «Ο ΣΜΟΛΙΚΑΣ», Παδιώτες και Παδιώτισσες και φίλοι των Παδιωτών ΚΑΛΗΜΕΡΑ ΣΑΣ.

Ανάμεσα στη βρύση των Αγίων Αποστόλων και στο λευκό σταυρό του Αγίου Κοσμά υπήρχε ένας τάφος με μια άγνωστη κοπέλα ανταρτίνα που σκοτώθηκε σ' εκείνη τη μάχη. Πέρασαν από τότε εξήντα πέντε χρόνια 1946-2011. Σας αναφέρω με πόνο ψυχής πώς έγινε αναλυτικά. Στρατιώτες τότε (Λ.Ο.Κ.) πέρασαν από την πλατεία του χωριού. Εμείς παιδιά οκτώ-εννιά χρόνων παίζαμε ανέμελα κάτω από τον γέρο πλάτανο. Εκείνη την ώρα περνούσε ακριβώς και ο συγχωρεμένος σήμερα ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΙΟΥΣΚΑΣ μεγάλης ηλικίας. Ένας αξιωματικός τον φωνάζει - παππού εδώ και τώρα πάρε αυτά τα παιδιά μαζί σου καθώς επίσης κασμά-φτυάρι και πηγαίνετε στους ΑΓΙΟΥΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥΣ, μέσα θα βρείτε μια Ανταρτίνα σκοτωμένη και πρέπει να τη θάψετε και αυτό έγινε: Τα παιδιά ονομα-

στικά: ΓΕΡΓ. ΣΚΙΡΤΑΣ - ΚΩΝ. ΡΩΣΙΟΣ συγχωρεμένοι σήμερα, επίσης, εν ζωή ΙΩΑΝ. ΜΕΣΣΗΣ, ΑΝΔΡ. ΜΕΣΣΗΣ. Ξεκινήσαμε με φτυάρια και κασμάδες προς τους Αγίους Αποστόλους. Ανοίξαμε την πόρτα και αντικρίσαμε την σωρό της σκοτωμένης σκεπασμένη με μια κουβέρτα. Ο ΜΠΑΡΜΠΑ ΓΙΑΝΝΗΣ τράβηξε την κουβέρτα και μείναμε άφωνοι! Αντικρίσαμε μια κοπέλα από δέκα οκτώ μέχρι είκοσι δύο ετών με κοιτίδες πλεγμένες ξανθές χωρίς παπούτσια, κοπάσαμε τσέπες, παντού χωρίς αποτέλεσμα να βρούμε κάτι που να πιστοποιεί ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ - ΑΠΟ ΠΟΥ ΚΑΤΑΓΕΤΑΙ, κάποια φωτογραφία από τους γονείς της, «ΤΙΠΟΤΑ». Αμέσως ο ΜΠΑΡΜΠΑ ΓΙΑΝΝΗΣ άρχισε να σκάβει και εμείς περισσότερο με τις χούφτες προσπαθούσαμε να απομακρύνουμε το χώμα. Αφού ανοίξαμε τον τάφο, τώρα έπρεπε να την μεταφέρουμε, πώς όμως; Τα χέρια δεν άντεχαν, όσο κι αν σας φαίνεται παράξενο. Ο Μπαρμπαγιάννης στη μέση του είχε μια τριχιά, λοιπόν τη δέσαμε από τα πόδια και την σύραμε μέχρι τον τάφο που ανοίξαμε. Την κατεβάσαμε στο μνήμα και αφού την σκεπάσαμε με την κουβέρτα και ρίξαμε το

χώμα, τα δάκρυα κυλούσαν στα πρόσωπά μας, κάναμε το σταυρό και επιστρέψαμε στο χωριό, με βαριά ψυχή, αλλά τι άλλο μπορούσαμε να κάνουμε; ΜΙΑ ΑΓΝΩΣΤΗ - ΠΩΣ ΤΗΝ ΕΛΕΓΑΝ; ΑΠΟ . ΠΟΙΟ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΤΑΓΟΤΑΝ; ΕΙΧΕ ΜΑΝΑ-ΠΑΤΕΡΑ -ΑΔΕΡΦΙΑ, ποτέ δεν έμαθαν οι δικοί της για την κατάληξη! Μια κοπέλα χωρίς ταυτότητα. ΕΓΩ ΘΑ ΤΗΝ ΟΝΟΜΑΣΩ «Η ΞΑΝΘΙΑ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ». Εξήντα πέντε χρόνια την κουβαλούσα μέσα μου, όταν περνούσα απ' αυτό το μέρος έκανα τον σταυρό μου και πάντα ερχόταν η εικόνα· ακόμα και σήμερα μπροστά μου βλέπω τις κοιτίδες της, βλέπω το μελαμψό πρόσωπό της, βλέπω τα ξυπόλητα πόδια της, βλέπω την νεότητα της, ακόμη βλέπω τον άδικο χαμό της και λέω γιατί Θεέ μου; Ας είναι αιώνια η μνήμη σου κοπέλα μου, στις ψυχές μας η μνήμη σου υπήρχε και θα υπάρχει. Παιδιά, νέοι των Πάδων και όλων των γύρω χωριών ένα έχω να σας πώ: ποτέ πόλεμοι, ποτέ εμφύλιος, όποιος δεν έζησε εκείνη την εποχή δεν μπορεί να καταλάβει πολλά πράγματα. Οι φίλοι μας οι ξένοι πάντα προσπαθούσαν

το ΔΙΑΙΡΕΙ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΥΕ. Από την πλευρά μου λέω προς όλους ΑΓΑΠΗ - ΟΜΟΝΟΙΑ -ΠΙΣΤΗ - ΖΩΗ. Και λέω στη θανούσα κοπέλα μου, βάσκανη μοίρα ζήλεψε το αέρινο παράστημα σου, την τρυφερή ηλικία, την λαμπερή ομορφιά σου και την αισιοδοξία να βγει στο βουνό να αγωνιστεί, ΠΑΤΙ; Εγώ όπως τα βλέπω τα πράγματα και σήμερα για «ΤΙΠΟΤΕ». Κοπέλα μου, στις Πίνδου τις κορφές και στη βεράντα των ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΠΑΔΩΝ κόπηκε πρόωρα και άδικα το νήμα της ΖΩΗΣ ΣΟΥ. «ΑΣ ΕΙΝΑΙ ΑΙΩΝΙΑ Η ΜΝΗΜΗ ΣΟΥ».

Οι φίλοι μας οι ξένοι πάντα μας ήθελαν διηρεμένους αλλά και ντόπιοι. Στον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο νικήσαμε και έλεγε τότε ο ΤΣΩΡΤΣΙΛ: «από τώρα θα λέμε ότι οι ήρωες πολεμάν σαν Έλληνες» αλλά στον εμφύλιο φάγαμε τις σάρκες μας. Εμείς τότε νέοι της εποχής εκείνης προσπαθούσαν οι επιτήδριοι να μας πάνε σε διαφορετικούς χώρους. Ακούστε τα δικαστικά τραγούδια που μας επέβαλαν να τραγουδήσουμε και βγάλτε τα συμπεράσματά σας:

«Α»

ΖΗΤΩ Ο ΖΕΡΒΑΣ ΝΑΠΟΛΕΩΝ
ΖΗΤΩ ΚΑΙ Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ
ΖΗΤΩ ΚΑΙ Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΜΑΣ
ΚΑΤΩ Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ

(ΤΙ ΕΓΙΝΕ ΠΑΙΔΙΑ;)

Πάτερ Φώτη ευλόγησέ μας - πρώτα ένα τρισάγιο στην «ΞΑΝΘΙΑ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ»
ΑΙΩΝΙΑ ΤΗΣ Η ΜΝΗΜΗ

Και ο πανάγαθος θεός ας αναπαύσει την ψυχή της

Ευχαριστώ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΕΣΣΗΣ Ο ΠΑΔΙΩΤΗΣ

«Β»

ΤΟΝ ΓΕΩΡΓΙΟ ΔΕΝ ΤΟΝ ΘΕΛΟΥΜΕ
ΦΑΣΙΣΤΑ ΒΑΣΙΛΙΑ
ΛΑΟΚΡΑΤΙΑ ΘΕΛΟΥΜΕ
ΛΑΟΣ ΝΑ ΚΥΒΕΡΝΑ

ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ

ΦΟΥΡΚΑ 20/07/2011

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

ΚΟΝΙΤΣΑΣ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΓΑΝΙΑ

Σεβασμιώτατε, Κυρία Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας, συμπατριώτη μας Αρχηγέ της ΕΛΑΣ, κύριε Περιφερειάρχη Ηπείρου, Κύριοι εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, του Στρατού μας και των Σωμάτων Ασφαλείας

Κυρίες και κύριοι,

Εδώ, το ύψωμα του προφήτη Ηλία, υπήρξε ο μάρτυρας του ηρωισμού και της θυσίας του Ελληνικού μας Στρατού, αλλά και του θάρρους και της γενναιότητας των γυναικών της Πίνδου.

Η γυναίκα της Πίνδου ήταν τοποθετημένη από την κοινωνία της εποχής και μαθημένη, καθημερινά να κουβαλάει ξύλα και κλαδιά, να βόσκει τα ζωντανά, να κουβαλάει νερό στην φτσελά, να πηγαίνει στα χωράφια, να φροντίζει το σπίτι, την οικογένεια.

Κι όλα αυτά μαζί με ένα μωρό στην πλάτη ή στην μασχάλη ή στην ποδιά ή ακόμα και στην κοιλιά.

Ήταν σκληρή η ζωή της βλάχας στα βουνά και ήταν μαθημένη στις αντίξοες συνθήκες, γι' αυτό πρόθυμα και με κάθε τρόπο βοήθησε τους φαντάρους μας.

Σ' αυτά τα χώματα και σε όλα τα κακοτράχαλα βουνά της Πίνδου η γυναίκα της Ηπείρου, έδωσε τη δική της μάχη και έγραψε τη δικιά της ιστορία.

Τα χωριά της Ηπείρου το χειμώνα

του 1940 - 41 ήταν σκεπασμένα από τα χιόνια. Ούτε δρόμοι ξεχώριζαν ούτε μονοπάτια. Μέσα σε κάθε φτωχικό όμως σιγόκαιγε το καντήλι εμπρός στο εικόνισμα της Παναγιάς, Μάνας και προστάτιδας της οικογένειας.

Ο ξαφνικός ήχος της καμπάνας τις κάνει όλες να τρέξουν στην εκκλησία.

Τα παιδιά μας, ο Στρατός μας χρειάζεται βοήθεια.

Και τότε όλες οι γυναίκες αψηφώντας το κρύο, το χιόνι, τον εχθρό, ενώνονται με την ίδια πίστη στην καρδιά για τα ίδια ιδανικά, για έναν τόπο ελεύθερο. Γνωρίζοντας τα μονοπάτια, φόρεσαν τα γουρουνοτσάρουχα στα πόδια για να μη γλιστρούν, ζαλώθηκαν στην πλάτη τα πολεμοφόδια και άρχισαν να ανεβαίνουν.

Σκαρφαλωμένες στις αετοράχες της Πίνδου, στο παγωμένο χιόνι, γυναίκες μαυροντυμένες με το φορτίο στην πλάτη, να πέφτουν, να σηκώνονται να πιάνονται από τις ρίζες των δέντρων, για να μη γκρεμοτσακιστούν στα βράχια, να μη λυγίζουν, να μη βαρυνγομούν και όλο να ανεβαίνουν.

Οι μαύρες μαντίλες τους ανεμίζουν από τον αέρα και τα μαλλιά τους ξέπλεκα δίνουν παρηγοριά σε κάθε λαβωμένο, σε κάθε πολεμιστή.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ, ΑΘΑΝΑΤΕΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ του 40 που με τον ηρωισμό τους έμειναν στην ιστορία και στις καρδιές μας.

Μανάδες της λευτεριάς

Αυτές σκάβουν χαρακώματα, μαζεύ-

ουν κουβέρτες, φτιάχνουν γεφύρια, καθαρίζουν χιόνια και λάσπες.

Αυτές μεταφέρουν τους τραυματισμένους στρατιώτες στην πλάτη τους. Από αυτές άκουγαν λόγια παρηγοριάς. Έγιναν μάνες, κόρες και αδελφές. Το πρωί άνοιγαν τους δρόμους, για να περάσει ο στρατός και την νύχτα στα φτωχικά τους δίπλα στο φως του καντηλιού έραβαν τα ρούχα των φαντάρων. Κάθε βελονιά και μία προσευχή στην Παναγιά.

Γυναίκες της Πίνδου από το Πωγώνι, τη Φούρκα, τον Πεντάλοφο την Βούρμπιανη, το Κεράσοβο, τα βλαχωχώρια του Αώου και του Σμόλικα, που αφήφησαν τον κίνδυνο και με βοήθεια από τρόφιμα και ρούχα έφτασαν εκεί που ούτε τα μουλάρια μπορούσαν.

Από τη Δυτική Μακεδονία όλες οι γυναίκες σε συναγερμό.

Γυναίκες που όρθωσαν το ανάστημά τους και την ψυχή τους και έδωσαν τον δικό τους αγώνα, ακούραστες, περήφανες, βοηθώντας με τη συμμετοχή τους στην νίκη του Ελληνικού Στρατού.

ΑΓΑΠΗΤΟΙ ΜΟΥ ΣΥΝΕΟΡΤΑΣΤΕΣ

Η γυναίκα της Πίνδου έγινε θρύλος.

Το μεγαλείο της ανυπέρβλητο.

Η δύναμη της ψυχής της γιγάντια.

Η ταυτότητά της μοναδική.

Σαν τις σκιές γλιστρούσαν πάνω στα παγωμένα χιόνια για να φτάσουν στους φαντάρους μας στις πλαγιές του Σμόλικα, της Βασιλίτσας, του Αυγού, της Βωβούσας.

Τώρα στις ίδιες πλαγιές ανθίζουν τα κρίνα, κυλούν τα νερά, αλλά αδειάζουν

από κόσμο. Οι δοξασμένες πλαγιές του τόπου μας ερημώνουν. Μόνο οι ψυχές των γυναικών και των φαντάρων μας μέινανε εδώ για να φυλάνε τα σύνορα.

Αυτές οι ψυχές, φτερουγίζουν σήμερα πάνω μας, εδώ στον Αηλιά της Φούρκας και απαιτούν από την πολιτεία την φροντίδα, το ενδιαφέρον και τη συμπαράσταση στους λιγοστούς εναπομείναντες κατοίκους της περιφέρειας.

Αυτές οι ψυχές είναι ανάστατες σήμερα γιατί ενώ αγωνίστηκαν για την ανεξαρτησία της πατρίδας μας βλέπουν ότι αυτή την πατρίδα την απειλούν, την επιβουλεύονται και καθορίζουν την πορεία της τα οικονομικά συμφέροντα, τα κλειστά κλαμπ των ισχυρών και οι κάθε είδους λέσχες και οίκοι αξιολόγησης.

Οι γυναίκες της Πίνδου αγωνίστηκαν με ανιδιοτέλεια, με θυσίες, με υπαγωγή για έναν αγνό και ιερό σκοπό, για την λευτεριά και την ανεξαρτησία της πατρίδας μας.

Η Ελληνική ύπαιθρος με τους ανθρώπους της πρόσφερε τα πάντα. Σε όλους τους αγώνες του Έθνους ήταν μπροστά.

Η πολιτεία δεν δικαιούται να το ξεχνάει αυτό.

Ακόμα και σήμερα στην δίνη αυτής της οικονομικής κρίσης που μας έχει κυριεύσει, η ελληνική ύπαιθρος μπορεί να βοηθήσει. Αρκεί να μην αφανιστεί από την αδιαφορία των κρατούντων και την αφαίμαξή της από τους νέους κατακτητές μας.

ΖΗΤΩ ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ

ΑΝΑΤΟΜΗ ΠΑΝΗΓΥΡΙΟΥ

«Σιδηροβέργινο κλουβί,
σου πλέξαν οι γονείς σου,
Φοβούνται μη σε κλέψω εγώ,
μα θα 'ρθεις μοναχή σου...»

Νύχτα καλοκαιριού κάτω απ' τον πλάτανο, των τριζονιών και των πυγολαμπίδων, νύχτα με τη μυρουδιά των βασιλικών και των τριαντάφυλλων και με το δρεπάνι των ευαίσθητων ψυχών που ξαγρυπνάνε, σ' αυτή τη νύχτα της πανήγυρης...

Ανάβουν τα νικέλια, τα λουξ, φωτίζουν τα χρόνια του '60. Έναν μικρόκοσμο φωτίζουν, που τη ζωή του τη φτωχή, τη στερημένη, ξορκίζει απόψε με ποτά και με τραγούδι...

Πρωτόγεροι, χωροφυλάκοι, πρώτη θέση και γύρω στ' απλωμένα τα τραπέζια άντρες μουστακοφόροι και γυναίκες με φακιόλια κεντητά και με λουστρίνια μαύρα...

Μελαχρινοί οργανοπαίχτες στο πατάρι, στα παρδαλά τα ρούχα τους κλεισμένοι, στην μουσική δοσμένοι το ταξίδι, κι η τραγουδίστρια χτυπώντας το ντεφάκι στα γόνατά της τα λευκά, καημούς τριγύρω ανάβοντας στα παλικάρια τ' άγουρα, που με τσιγάρο σέρτικο στα χείλη, του άντρα βιάζονται να «ντύσουν» το κορμί.

Κι οι σερβιτόροι με τις άσπρες τους ποδιές, βάζουν κολόνες πάγο στα βαρέλια, στρώνουνε τα τραπέζια σβέλτα με μολυβάκι σε τέφτερια γράφουν, των γλεντοκόπων την παραγγελιά: «ένα κιλό ψητό, δυο μπύρες, μια γκαζόζα...»

Με το χορό «γαϊτάνι» σε τσάμικο βαρύ, σε παγωνήσιο, τους «κλέφτες τους Βελτιστινούς», της Δρόπολης τη «ζηλεμένη» κόρη...

Των συμπεθερών τ' άλογα, στον όχτο απολυμένα, να ξεκουράζουν το ιδρωμένο από τη στράτα τους κορμί.

Παιδιά ολόγυρα, παντού, με της χαράς το δίφραγκο στην τσέπη, τις λαίμαργες ματιές να ρίχνουν πάνω στου μικροπωλητή τον πάγκο, με τα ζαχαρωτά, με τα παστέλια και μ' όλα τα καλούδια.

Στης πανδαισίας τη χαρά, ένα παιδί απόμεινε μονάχο, με τ' ανοιχτό του στόμα να χαζεύει του κλαριτζή τα δάχτυλα, που πάνω-κάτω γρήγορα κινούνται, χτυπώντας του κλαρίνου τα «κλειδιά».

Απόπερα, πίσω απ' το φράχτη, οι βάβες αγναντεύουν, να 'χουν να 'λεν που διάμαζαν τα μάτια, ποιος χόρεψε, ποιος κέρασε, ποιανής το φόρεμα ακριβό, το χτένισμα γραμμένο.

Τώρα χορεύει ο νιούτσικος στ' άγουρα ανθίσματά του, κι έχει το χρώμα της ντροπής στα μάγουλα του, καθώς τριγύρω κοπελιές πολλές τον αγναντεύουν.

Χορεύει και μια λυγερή, σειέται - λυγιέται στο φλουρί, με τ' άσπρο το γοβάκι της και τα λικνίσματα της μέσης μοιρασμένα: πότε προση μεριά της εντροπής, πότε στου έρωτα τη φλόγα.

Κι η νύχτα εκκολάπτοντας έρωτες και καημούς και τ' άλλα πάθια της ψυχής...

Χάραμα τώρα, φωτίζει απ' τα Τζουμέρκα. Των γλεντοκόπων η πανήγυρη τελειώνει* μπίρες χυμένες, αποτσίγαρα, γυαλιά σπασμένα θρύψαλα σαν των ανθρώπων τη ζωή, που για νύχτα ξόμπλιασε το γλέντι με χαρά...

Στην παραζάλη της γιορτής, στην τόση ευτυχία, μόνο της νύχτας το πουλί, το δάκρυ το κρυφό μιας μάνας είδε, για το παιδι που'ναι μακριά, κι απόψε λείπει...

Τάσος Κανάτσης

Χαράλ. Ν. Ρεμωέλλ*

Κονιτσιώτικα

Δημοτ. τραγούδια τραπεζιού, χορού, νυφιάτικα και γάμου, λιανοτραγούδα, νανουρίσματα, λαζαρικά, μοιρολόγια, του χάρου και του Κάτω Κόσμου, παραμύθια, παραδόσεις, ευτράπελες διηγήσεις, παροιμίες και παροιμιώδεις φράσεις, αινίγματα, ιδιωματικές φράσεις, ευχές, κατάρες, γλωσσοδέτες, γλωσσικό ιδίωμα Μαστοροχωρίων, τοπωνύμια, Γλωσσάριο, κουδαρίτικα.

Σελ. 360, τιμή 20 ευρώ.

Θα το βρείτε: Βιβλιοπωλεία Κόνιτσας: 1) Ν. Πλουμής, 2) Ελ. Κυρίτση, Νικ. Ρεμπέλης τηλ. 26550 23071 και Δ/νση περιод. «ΚΟΝΙΤΣΑ».

ΑΠΟΚΛΗΣΗ

Πολλά δεν έχω να σας πω, γιατί πολλά δεν ξέρω
ένα μικρό χαιρετισμό ήλθα να σας προσφέρω.
Στην ευγενή προσπάθεια λίγο να βοηθήσω
οι παραδόσεις του χωριού, μήπως γυρίσουν πίσω!
Τώρα που άνετοι 'μαστε κι αλλάξαν οι χρόνοι
όλους μας μας κατέχουνε το άγχος και οι πόνοι.
Κι όλα παραγκωνίζονται, τα έθιμα τα ήθη
ανήκουν εις το παρελθόν τα σκέπασε η λήθη.
Στα σπίτια μας κλεισθήκαμε και τα κουμπιά ποτάμι
δίχως σταυρό, σαν άπιστοι, καθόμαστε να φάμε.
Όλοι συγκεντρωνόμαστε μέσα στα καφενεία
με συντροφιά την τεμπελιά, την πλήξη, την ανία.
Σήμερα όλοι πέσαμε με πόθον εις την ύλη
το «χαίρε» είναι τυπικό και με σφιγμένα χείλη.
Η τρομερή εξέλιξη μας έχει μεταπλάσει
τον ευατό του ο άνθρωπος, σήμερα έχει χάσει.
τους φίλους όταν βλέπουμε, αλλάζουμε πορεία
το αίσθημα το χάσαμε πάσχοιμ' από μωρία.
Οι φίλοι και οι συγγενείς κάνουν πως δε σε βλέπουν
τι ταπεινά αισθήματα όλους που μας διέπουν!
Η ηθική και η τιμή δεν έχουν πια αξία
ρεαλιστές σου λένε πορνό, σφαγή και βία!
Εγωισμός, εμπάθεια, ο φθόνος, η κακία
μέσα μας στήσανε φωλιά, μίσος και αδικία.
Χρήμ' από 'δω, χρήμ' από κει, πόση πλεονεξία
το ψεύδος κι η ατίμωση σε κάθε ευκαιρία.
Και σαν το Πάσχα θε να 'ρθει, καθώς προστάζει η πίστη
δεν το βιώνουμε όπως παλιά, πρόσχαρα και ομαδικά
καθώς τώρα το έθιμο άλλαξε, προστάζει οικογενειοκρατικά
σε πλήρη απομόνωση και μυστικιστικά
Οι κάπνες και οι μυρωδιές έχουνε τα πρωτεία
κι όσο για τις μουσικές, τα γέλια τα αστεία
αυτά 'χουνε πολύ καιρό, που μπήκαν στα αρχεία.
παρέδωσαν τη θέση τους στα σύγχρονα εθιμικά σφαγεία!

Το πανηγύρι σαν θα ρθει αθόρυβα θα φύγει
αφήνοντας μια μουσική ανάμνηση, εξαίσια, μα λίγη!
Αν ο καιρός είναι καλός κι ο πάτερ δεν έχει τη γνώριμη ζαλάδα
τότε, μόνο θα αξιωθεί κι ο κάθε χωριανός να πάει τη λαμπάδα!
Οι καλλιτέχνες δεν μπορούν τον καύσωνα και την πεζοπορία
έχουνε μάθει βλέπετε από το παλκοσάνιδο και τη φωταγωγία!
Αργά το βράδυ αρχινούν, όπως στην πολιτεία,
αφού ο κόσμος συναχθεί, πρώτα εις την πλατεία.
Κι όταν ο κόσμος βολευτεί πάντα κατά φατρία
ακολουθεί «λουκούλειο» με μπύρα κι άπειρα σουβλάκια κρύα!
Οι Αοιδοί μας παίζουνε μ' όλη τη μαεστρία,
ελπίζοντας ν' ανάψουνε το κέφι, την ευθυμία,
όμως αυτά είν' άφαντα στους παρευρισκομένους
κι επομένως άδικο τα ψάχνουμε στους προβληματισμένους
γι' αυτό κι αυτοί ολονυχτίς παίζουν απεγνωσμένα,
στέλνοντας χαιρετίσματα, μάλλον στα πεθαμένα!
Κι όταν πέντ-έξι ζωηροί, το γλέντι αρχινάνε,
έχοντας μέσα τους σκοπό με βήματα και με ρυθμό
να ζωγραφίσουν με χορό, την παγωμένη έκφραση, τον πλήρη μαρασμό
προγκίζουν τους μακάριους, τους τρέπουν σε φευγιά!
Τι θα κερδίσεις άνθρωπε, και τι θα απολαύσεις
αν την αγνή σου την ψυχή σε στείρωση δικάσεις;
Η εθνική συνείδηση εσβήστηκε κι εχάθη
μας πνίγει ο εγωισμός, τα μίσση και τα πάθη.
Πού 'ναι ο δρόμος του Χριστού και η διδασκαλία
κι «αγάπα τον πλησίον», ως γράφουν τα βιβλία;
Είθε να δώσει η Παναγιά, όλους να μας φωτίσει
στις παραδόσεις του χωριού να μας ξαναγυρίσει.
Τα ήθη και τα έθιμα ας τα διατηρούμε
αν θέλουμε το ΕΛΕΥΘΕΡΟ, ως ήτο να το δούμε.

Αν δεν καώ Εγώ. Αν δεν καείς Εσύ. Αν δεν καούμε Εμείς
ποιός τότε θες να γίνει ΦΩΣ, για ν' αναθερμανθούμε;

ΧΡ. ΡΟΥΒΑΛΗΣ

ΜΠΡΙΑΖΙΩΤΕΣ (ΒΡ) ΚΑΙ ΜΕΣΑΡΙΑ ΔΙΠΑΛΙΤΣΑΣ (ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ)

Ριστάνης Απόστολος
Συντ/χος Εκπαιδευτικός

Επειδή τελευταία πολλά λέγονται
και γράφονται σχετικά με τους
Μπριαζιώτες (αντάρτικη - επαναστατική
Ομάδα υπό τον Δεσπότη Βελάς και
Κονίτσης ΣΠΥΡΙΔΩΝΑ, καταγόμενη
από το σημερινό ΔΙΣΤΡΑΤΟ Κόνιτσας)
και την καταστροφή της ΜΕΣΑΡΙΑΣ,
συνοικισμός της ΔΙΠΑΛΙΤΣΑΣ - Μολυ-
βδοςκέπαστης, ευρισκομένης σήμερα
επί του αλβανικού εδάφους, για την σω-
στή ιστορική ενημέρωση και αποκατά-
σταση της αλήθειας, γράφονται αυτά
σύμφωνα με στοιχεία, που καταγρά-
φηκαν από εμένα, από ομολογίες κα-
τοίκων, που έζησαν τα γεγονότα.

Μετά την ολοκληρωτική καταστροφή
του χωριού (1687) από τους Καραμου-
ρατάτες, φυλή τουρκοαλβανική εχθρικά
φερόμενη προς τους Χριστιανούς, οι
κάτοικοι του χωριού και της γύρω πε-
ριοχής (Αβορίτσιανη - Οσανίτσα κ.λ.π.)
με τους άρχοντές τους (Δεσπότη, Δή-
μαρχο κ.λ.π.), προσβλέποντες τα δεινά,
έφυγαν προς Ρουμανία δημιουργώντας
ισχυρή Κοινότητα Διπαλιτσιωτών. Οι Κα-
ραμουρατάτες επέλεξαν ως χώρο εγκα-
τάστασής τους την ΜΕΣΑΡΙΑ, περιοχή
ευήλια και ευαέρια, δεσπόζουσα των
φυσικών διαβάσεων Αώου και Σαραν-
ταπόρου, όπου έχτισαν τα αρχοντικά
τους και έχοντας ως δούλους τους ένα-

πομείναντες κατοίκους του Χωριού και
ως ορμητήριο την Μεσαριά, λήστευαν
την περιοχή και έγιναν ο φόβος και ο
τρόμος της περιοχής. Οι κάτοικοι υπέ-
φεραν πραγματικά. Θα ήταν όμως ου-
σιαστικά παράλειψή μου και ιστορική
απρέπεια αν δεν ανέφερα ότι από την
σφηκοφωλιά αυτή των ληστοσυμμορι-
τών ξεπήδησαν επιφανείς Τούρκοι αξιω-
ματούχοι. Ο Ταξίν Πασάς της Θεσσα-
λονίκης, που παρέδωσε την πόλη στον
ελληνικό στρατό ήταν Μεσαρίτης, γι'
αυτό άλλωστε αυτός και οι απόγονοί του
υπογράφουν ως Μεσαρίτες (Ταξίν-Κε-
νάν-Ινις κ.λ.π.).

Τον Απρίλιο του 1913, το χωριό
ελευθερώνεται από τον Ελληνικό Στρα-
τό και η αντάρτικη ομάδα των Μπρια-
ζιωτών με εντολή του Δεσπότη ΣΠΥ-
ΡΙΔΩΝΑ έρχεται στην Διπαλίτσα και
επιδίδεται στην εκ θεμελίων καταστρο-
φή της Μεσαριάς και συλλαμβάνει δέκα
επτά (17) Μεσαρίτες, το σύνολο των
οποίων ήταν γύφτοι και δούλοι και όχι
οι πραγματικοί μπέηδες ληστοσυμμο-
ρίτες που είχαν εξαφανιστεί, που φυλα-
κίζονται στο σχολείο του χωριού έτοιμοι
να εκτελεστούν. Οι δημογέροντες του
χωριού προσβλέποντες ότι με την εκτέ-
λεση θα επακολουθήσουν δεινά για το
χωριό, αποφάσισαν να επισκεφθούν

τον Δεσπότη και να του ζητήσουν να μην γίνει η εκτέλεση. Δυστυχώς η απόφαση ήταν αρνητική και όταν η Επιτροπή επέστρεψε στο χωριό οι συλλήφθέντες είχαν εκτελεστεί.

Επομένως το λεγόμενο ότι: οι Μπριαζιώτες έσωσαν τη Διπαλίτσα (Μολυβδοσκεπάστη), είναι ψευδέστατο και ιστορικά ανύπαρκτο. Το αντίθετο, με τις ενέργειές τους αυτές λίγο έλειψε να γίνουν αίτιοι της πυρπολήσεως του χωριού και της εκτέλεσης των κατοίκων του!

Πράγματι το 1917, Ιταλικό έφιππο απόσπασμα, μέσα στο οποίο είχαν

εισχωρήσει αρκετοί Μεσαρίτες, έρχεται στο χωριό με σκοπό να το κάψει και να σκοτώσει τους κατοίκους. Άδικοι οι δημογέροντες αυτού, προσπαθούσαν επί δώρο να πείσουν τον Ιταλό Αποσπασματάρχη, ότι οι κάτοικοι ουδεμία συμμετοχή ή σχέση είχαν με την δολοφονία των Μεσαριτών. Ευτυχώς για το χωριό και τους κατοίκους του, την κρίσιμη εκείνη στιγμή, ως από μηχανής Θεός, παρουσιάζεται ο Ιταλός αστυνομός Μεσαριάς και δηλώνει ότι οι κάτοικοι είναι φιλήσυχοι και συζούν αρμονικά.

Ο Ιταλός Αποσπασματάρχης πείθεται και φεύγει. Η Διπαλίτσα σώζεται.

Γεώργιος Ι. Ντάφλης Πολιτικός Μηχανικός

- ΜΕΛΕΤΕΣ
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
- ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ
- ΑΝΤΙΠΑΡΟΧΕΣ
- ΕΠΕΝΔΥΣΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

B. Ηπείρου 58 Τηλ.: 26550 24200
T.K. 44 100 Κόνιτσα Κινητό: 697 2268128
site: homepages.pathfinder.gr/dafis e-mail: gntaf@tee.gr

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΛΛΙΝΤΕΡΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ

T. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ

ST. MARIEN HOSPITAL - BORKEN ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ΙΑΤΡΕΙΟ: ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 421 Α ΠΡΩΪ
ΠΛ. ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ «ΥΓΕΙΑ» ΤΗΛ. 6827940
ΤΗΛ. 6390019 ΟΙΚΕΙΑ: ΤΗΛ. 6645647
ΚΙΝ.094511802

Ελένη Μπαγκλή MD, PhD

Χειρουργός οφθαλμίατρος

Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Πανεπ. Ιωαννίνων
τ. Ερευνήτρια στην Ηλκική Εκφύλιση της Ωχρας (San Francisco, USA)
Μετεκπαιδευθείσα στις παθήσεις του βυθού
(Moorfields Eye Hospital, London, UK)

Ιατρείο 28ης Οκτωβρίου 45, 3ος όροφος, Ιωάννινα
τηλ. 2651020064 κιν. 6974491334
e-mail: elenihg@hotmail.com

ΠΕΤΡΟΣ ΑΘ. ΠΑΝΤΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Π. ΠΑΝΤΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΙ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ

- ΔΙΣΘΗΤΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ
- ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΟΛΟΓΙΑ
- ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΑ • ΘΕΡΑΠΕΙΑ LASER
- ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΑΝΟΡΑΜΙΚΗ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΑ
- ΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΟΜΑΤΟΣ

ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 77, Τ.Κ. 106 80 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210 36 30 657, Κιν.: 6944 264 274
e-mail: pantosat@gmail.com

ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟΥ 15-8-2011

Υπο του Υποστρατήγου Ε.Α. Ιωάννη Δάφνης

Εκεί, στους πρόποδες της Νεμέρτσικας (Μερώπης) και της πλαγιάς Βλαχοβουνίου όπου τα δυο ποτάμια Αώος και Σαραντάπορος συμπλέκονται, ποιο από τα δυο θα ρίξει πρώτο τα νερά του στην Αδριατική, κοντά στην Αυλώνα και απέναντι από τη νήσο Σάσωνα, που το 1913 ανήκε στην Ελλάδα, εκεί, στην Ιερά Μονή Μολυβδοσκεπάστου, 400 μόλις μέτρα από την Ελληνο-αλβανική μεθόριο, πλήθη ευλαβών προσκυνητών κατέκλυσαν τους χώρους στο διήμερο 14-15 Αυγούστου για να αναπέμψουν δεήσεις προς την «Δέσποινα και Μητέρα του Λυτρωτού ίνα μεσιτεύσει προς τον εξ αυτής τεχθέντα και ποιήσει μετά των Αγίων Πάντων πρεσβείαν, εις το σωθήναι τον κόσμο ν».

Το πρόγραμμα του διημέρου περιλάμβανε επιμνημόσυνη δέηση υπέρ του αοιδίμου πρώην Μητροπολίτου Σεβαστιανού, τον καθιερωμένο εσπερινό, ολονυκτία του Μεγάλου Παρακλητικού Κανόνα, Εωθινή Θεία Λειτουργία προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως Πωγωνιανής και Κονίτσης κ. Ανδρέου καθώς και την κεντρική πανηγυρική θεία λειτουργία ανήμερα της Παναγίας πρωτοστατούντων του Θεοφιλέστατου Επισκόπου Τορόντο Καναδά κ. Χριστόφορου

και του πανοσιολογιότατου αρχιμανδρίτου κ. Θεοδώρου, ηγουμένου του Μοναστηριού.

Στις εκδηλώσεις του διημέρου παρέστησαν ο βουλευτής τ.υπουργός Σ. Καλογιάννης, ο δημοτικός σύμβουλος Δήμου Κονίτσης στρατηγός Α. Παπασπύρου, ο τ. Δήμαρχος Π. Χατζηγεφραιμίδης, ο επιχειρηματίας και ευεργέτης της περιοχής Κ. Γκούμας, αντιπροσωπεία αξιωματικών και στρατιωτών υπό τον υποδιοικητή της VIII Μεραρχίας «Ηπείρου-Κατσιμής» Συνταγματάρχη Σ. Γκίζα, ο ταξίαρχος Δικαστικού Κων/νος Δάφνης και πλήθη κόσμου, όπως αναφέραμε. Στο εμπνευσμένο κήρυγμά του ο Σεβασμιώτατος κ. Ανδρέας, αφού τόνισε τη σημασία της τιμώμενης εορτής της Παναγίας προς την οποία «εναποθέτουμε τα προβλήματα μας», αναφέρθηκε στα εθνικά μας θέματα αρχίζοντας με το Βορειοηπειρωτικό το οποίο δεν έχει βρει μέχρι σήμερα τη λύση του, παρά τις εκπαισόμενες από διάφορες πλευρές διακηρύξεις περί του αντιθέτου, αναφέροντας ο Σεβασμιώτατος για παράδειγμα την δυσλειτουργία του ελληνικού σχολείου «Όμηρος» Κορυτσάς αλλά και της Χειμάρρας, τις βλέψεις των στην Αλβανία διαβιούντων Τσάμηδων εις βάρος της χώρας μας και επίσης καυτηρίασε την διάσπαση της ελληνικής ομο-

γένειας στην Βόρειο Ήπειρο.

Ο Μητροπολίτης εξέφρασε την αντίθεσή του για την απομάκρυνση της έδρας του Δήμου Πωγωνίου από το Δελβινάκι στο πλαίσιο του σχεδίου «Καλλικράτης», που οδηγεί στην περαιτέρω συρρίκνωση των ακριτικών πληθυσμών. Στο κήρυγμα του ο Θεοφιλέστατος κ. Χριστόφορος ανέπτυξε τον όρο της «υπομονής» με τον οποίο εκοσμείτο η Υπεραγία ημών Θεοτόκος.

Για τα σημερινά παρακμιακά φαινόμενα που μαστίζουν τις σημερινές κοινωνίες και οι δυο Ιεράρχες τα απέδωσαν στην απεμπόληση των ηθικών αξιών και αρχών από τους ανθρώπους και στην απομάκρυνσή τους από την διδασκαλία του Χριστού.

Το βράδυ του Δεκαπενταύγουστου στην ειδυλλιακή θέση όπου οι πηγές «Μπορόγια» η νεολαία του χωριού, πρωτοστατούντος του Αντώνη Νάκου, πραγματοποίησε πανηγυρική παραδοσιακή εκδήλωση με μεγάλη επιτυχία.

Χάριν της Ιστορίας υπενθυμίζουμε

ότι κτίτορας της Ιεράς Μονής Μολυβδοσκεπάστου αναφέρεται ο αυτοκράτορας του Βυζαντίου Κωνσταντίνος Δ' «Πωγωνάτος», ο οποίος, επιστρέφοντας από μια εκστρατεία στην Ιταλία, παρέμεινε μεγάλο διάστημα στην περιοχή του Μοναστηριού το 670μ.Χ.

Το παρακείμενο χωριό Μολυβδοσκεπάστος έλαβε τότε την ονομασία Πωγωνιανή.

Γ. Αραβαντινού

Περιγραφή της Ηπείρου ΤΑ σελ. 130 Πωγωνιανή, χώρα της Ηπείρου, ήτις άλλοτε περιλαμβάνουσα αρκούσαν έκτασιν, τα νυν υπάρχει περιωρισμένη περιέχουσα 28 κοινότητες, σχηματίζουσας ομώνυμον διοικητικήν περιφέρειαν υπαγομένην ανέκαθεν εις το τμήμα ή σατραπείαν της Αυλώνος. Της Διοικήσεως ταύτης έδρα υπήρξε πολίς αξιόλογος ή Διπαλίτσα, μετά δε την ερήμωσιν αυτής εγένετο έδρα ή κώμη Βοστίνα. Πάντες οι ενοικούντες την χώραν ταύτην, εισί Χριστιανοί ακραιφνείς αυτόχθονες.

Μνημόσυνο

Την Κυριακή, 26-6-2011, τελέσθηκε στον Μητροπολιτικό Ναό για τον ευεργέτη της Κόνιτσας και ευεργέτη όλων των τυφλών του κόσμου Μιχαήλ Αναγνωστόπουλο (Πάπικο Ηπείρου 1837, Τούρνο Σεβερίν Ρουμανίας 1906) αρχιερατικό μνημόσυνο. Ακολούθησε τρισάγιο στον τάφο του. Παραβρέθηκε ο πληρεξούσιος της Διοίκησης του Ιδρύματος «Σχολές Μιχαήλ Αναγνωστόπουλου» Γεώργιος Μπασιάς. Μικρό το εκκλησίασμα και ακόμη λιγότεροι οι παρασταθέντες στο τρισάγιο.

Για τον μοναδικό Έλληνα που το όνομά του υπάρχει στο άγαλμα της Ελευθερίας στην είσοδο του λιμανιού της Νέας Υόρκης-παγκόσμιο σύμβολο της πανανθρώπινης ελευθερίας και του μεταναστευτικού ονείρου-, γι αυτόν που ανεξίτηλα γράφηκε ότι «Το όνομα του ανήκει στην Ελλάδα, η φήμη του στις Ηνωμένες Πολιτείες, αλλά το έργο του στην ανθρωπότητα».

Ακολούθησε στα γραφεία της Σχολής, με την συμμετοχή του Μητροπολίτη, συζήτηση για την κατάσταση του Ιδρύματος και της (κάποτε) Γεωργικής Σχολής. Ο Γεώργιος Μπασιάς ενημέρωσε την μικρή ομήγυρη για την κατάρρευση των μετοχών και ομολόγων του Ιδρύματος στην Αμερική, συνεπεία της οικονομικής κρίσης. Όλοι συμφώνησαν ότι δεν πρέπει ως Κονιτσιώτες να μείνουμε αδρανείς, αλλά ότι μαζί με την Διοίκηση θα πρέπει να αναζητήσουμε λύση επαναλειτουργίας της Σχολής και σε άλλες κατευθύνσεις. Αυτό εάν προσπαθήσουμε και το πετύχουμε, θα είναι και το καλύτερο, παντοτινό και καθημερινό μνημόσυνο στον Μεγάλο Παπικιώτη, τον Πατριώτη Έλληνα, τον Φιλελεύθερο Αμερικανό, τον Οικουμενικό Πολίτη της Πανανθρώπινης Προσφοράς. Αποφασίσθηκε να ακολουθήσει σύσκεψη για συζήτηση αυτού του σημαντικότερου, για την φθίνουσα Κόνιτσα, θέ-

ματος, με πρωτοβουλία του Συλλόγου Αποφοίτων Γυμνασίου -Λυκείου.

ΚΟΝΙΤΣΑΣ Β. ΤΣΙΑΛΙΑΜΑΝΗΣ
Στην μνήμη τους

Στις 10-7-2011 τελέσθηκε στο Μολυβδοσκεπάστο (Διπαλίτσα) στον ναό των Αγίων Αποστόλων μνημόσυνο για τους εκτελεσθέντες χωριανούς από τα ναζιστικά στρατεύματα στις 9-7-1943, ημέρα Σάββατο, δεύτερη ημέρα από την εισβολή τους στην ελληνική επικράτεια.

Ο παραπάνω περικαλλής και αγιογραφημένος βυζαντινός ναός, άλλοτε έδρα Αρχιεπισκοπής, βρίσκεται επί της ελληνοαλβανικής μεθορίου, στην εσχάτη της ελληνίδας γης, ή ορθότερα από κει που αρχίζει η Ελλάδα. Οι Γερμανοί κατακτητές την ίδια μέρα κάψανε τη Μολυβδοσκεπάστη, την Μελισσόπετρα, την Αετόπετρα, το Μάζι και το Αηδονοχώρι. Μετρούνται σε 269 οι πόλεις και τα χωριά στην Ελλάδα που δέχθηκαν την φονική μαζική μανία των ναζιστών δημίων. Με λίγα λόγια, μεστά νοήματος, εξιστόρησε τα φρικτά γεγονότα στον επιμνημόσυνο λόγο του ο Πρόεδρος του χωριού Χρήστος Δάφνης. Είχε την καλοσύνη να προσφωνήσει ως επίσημα πρόσωπα τους έξι φαντάρους του φυλακίου Μολυβδοσκεπάστου, που παρίσταντο στην δέηση, τελευταίο σύμβολο (το φυλάκιο) της πενιχρής ένοπλης Ελλάδας. Παρόν όλο το χωριό με τους λιγοστούς κατοίκους. Παρών και ο ηλικιωμένος Βασίλης Πρόκος, μόνος σήμερα επιζών από τους χωριανούς που επέστρεψαν ζωντανοί από τα γερμανικά στρατόπεδα καταναγκαστικής εργασίας. Για τους απόντες και «τελειωθέντες», κατά τα ιερατικά χείλη του συγχωριανού των Παπα-Αποστόλη, από τους βάρβαρους, έγινε προσκλητήριο νεκρών μετά την δέηση. **Αιώνία τους η μνήμη. Σε μας απομένει η φύλαξη της, δύσκολο σε μέρες κατάρρευσης.**

ΕΝΑΣ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΗΣ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Διώροφη παραδοσιακή
οικία στην Α. Κόνιτσα

Πληροφορίες:

Τηλ. 210 2513601
6934167732

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο 500 τ.μ.
στο κέντρο του Παλαιοσελίου
Κόνιτσας

Πληροφορίες:

Τηλ. 210 8034174
6909743384

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Στο Μολυβδ/στο, στις 10 Ιουλίου 2011, γιορτάστηκε με απλότητα αλλά και με κάθε λαμπρότητα η 68η επέτειος της άνανδρης και απάνθρωπης δολοφονίας των κατοίκων συγχωριανών μας και της πυρπολήσεως του χωριού από τα γερμανικά στρατεύματα κατοχής.

Στον ιερό Ναό των Αγίων Αποστόλων, μετά τη Θεία Λειτουργία, εψάλει επιμνημόσυνη δέηση, στην οποία παραβρέθηκαν ο Δήμαρχος Κόνιτσας κ. Γαργάλας Παναγιώτης με τους αντιδημάρχους κ.κ. Παγανιά Κων/νο και Καρά Νίκο, οι αρχηγοί των συνδυασμών της Αντιπολίτευσης κ.κ. Παπασπύρου Ανδρέας και Έξαρχος Νίκος, ο Ανώτερος στρατιωτικός Διοικητής Φρουράς Κόνιτσας Αντισ/ρχης κ. Δαύρης Σπύρος, ο Διοικητής του Τμήματος Συνοριακής Φύλαξης Κόνιτσας, εκπροσώπων και την Ασπ. Δ/ση Ιωαννίνων Αστυνομίας Α' κ. Διαμάντης Δημήτριος, εκπρόσωπος της Πυρ/κής Υπηρεσίας Κόνιτσας, ο τέως Δήμαρχος Κόνιτσας κ. Γκότζος Σπύρος, ο τέως Πρόεδρος του Δημ. Συμβουλίου Κόνιτσας κ. Τσιαλιαμάνης

Βασίλειος, ο Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου κ. Μάνης Μιχάλης, ο Δ/ντής της Τοπικής Εφημερίδας «ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ» κ. Ζώης Πανταζής, και ο μόνος επιζών από τους κατοίκους μας που οδηγήθηκαν όμηροι στην Γερμανία κ. Πρόκος Βασίλειος, καθώς και συγγενείς των θυμάτων και όλοι σχεδόν οι κάτοικοι του χωριού.

Στα διαδραματισθέντα γεγονότα αναφέρθηκε με παραστατικότητα ο Πρόεδρος της Τ.Κ. κ. Δάφνης Χρήστος. Στο Μνημείο της Κοινότητας, στην συνέχεια εψάλει Τρισάγιο, έγινε κατάθεση Στεφάνων, Προσκλητήριο Νεκρών, τήρηση ενός (1') λεπτού σιγής και η όλη εκδήλωση έκλεισε με τον Εθνικό μας Ύμνο.

Ευχαριστώ όλους όσους ετίμησαν την επετειακή αυτή Εορτή του χωριού μας και ιδίως τους κατοίκους που εργάστηκαν και εργάζονται για τη διατήρηση και αναβίωση των Ιερών αυτών εκδηλώσεων.

Ο Πρόεδρος της Τ.Κ. Μολυβδ/στης
ΔΑΦΝΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

Dr. ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟΣ

Οδοντίατρος - Ενδοδοντολόγος
Λέκτορας Οδοντιατρικής Α.Π.Θ.

Ι. ΔΡΑΓΟΥΜΗ & ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΗΛ. 2310 265168
(ΒΑΜΒΑΚΑ 1) ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Κιν. 6977032376

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΣΑΝΟΥ-ΖΕΥΓΟΛΑ

Συμβολαιογράφος

ΑΒΕΡΩΦ - ΚΟΝΙΤΣΑ ΤΗΛ. ΟΙΚΙΑΣ: 26510 93622
ΤΗΛ.: 26550 22529 Κιν.: 6945182799

Θεατρική παράσταση στη Μόλιστα

Η Πέμπτη 4 Αυγούστου για τη Μόλιστα ήταν μια ξεχωριστή μέρα. Δεν θυμάμαι άλλη φορά οι κάτοικοι και των τριών γειτονικών χωριών, του Μοναστηριού, της Μόλιστας και του Γαναδιού, νάχουν βρεθεί ανταμωμένοι, όλοι μαζί, στο χώρο του ανακαινισμένου Δημοτικού Σχολείου για να παρακολουθήσουν μια θεατρική παράσταση.

Βέβαια οι κάτοικοι των ως άνω τριών πέτρινων χωριών βρέθηκαν κι άλλες φορές όλοι μαζί σε πανηγύρια, σε γιορτές, σε εξωκλήσια κλπ., αλλά τέτοια αθρόα κοσμοσυρροή για την παράσταση δεν έχω ξαναδεί.

Το έργο που θα παιζόταν και θα ερμήνευε η πολυμελής ερασιτεχνική Θεατρική Ομάδα της Ελεούσας του Δήμου Ζίτσας, ήταν το «ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΕΓΩ» του Γρηγόρη Ξενόπουλου, συγγραφέα και πεζογράφου από την Ζάκυνθο.

Όπως εξηγεί η εν λόγω θεατρική ομάδα στο σχετικό, κατατοπιστικό φυλλάδιό της «το έργο αυτό μια τρίπρακτη καψτή φάρσα, αν και γράφτηκε πριν από ένα περίπου αιώνα, το 1915, αποδεικνύεται και σήμερα επίκαιρο καθώς ζούμε την κυριαρχία της ψυχρής λογικής.

Σκοπός του έργου είναι να σατιρίσει την ανθρώπινη λογική, ή σωστότερα τους ανθρώπους που έχουν ως οδηγό τους μόνο τη λογική, παραμερίζοντας παντελώς τη φαντασία. Ο σωστός και ολοκληρωμένος άνθρωπος λέει η ομάδα,

δεν πρέπει να συνταιριάζει τη φαντασία με τη λογική.

Οι καιρικές και λοιπές συνθήκες, κάτω απ' τις οποίες θα δίδονταν η παράσταση ήταν ιδανικές.

Ένας ένας πuros καθαρότατος ουρανός, με το μισοφέγγαρό του όρθιο και κατακόκκινο, ένα τοπίο μ' όλες τις καταπράσινες αποχρώσεις της βλάστησης, μια απέραντη σιωπή, απλωμένη στο πηχτό, μαύρο βουνίσιο σκοτάδι κι ένα ελαφρύ, κρύο αεράκι ο «κατεβατός» να σου περονιάζει σιγά-σιγά την πλάτη και να σ' αναγκάζει να ρίξεις κάτι από πάνω σου για να μην την αρπάξεις.

Απέναντι έτσι και σήκωνες τα μάτια σου λίγο παραπάνω, έβλεπες ακνά τους ορεινούς όγκους της «ΜΑΡΙΑΣ» και του «ΚΑΜΕΝΙΚ», κι από κάτω τους στο ίδιο πάντοτε σημείο, τα χωριά του «ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ» και του «ΠΥΡΓΟΥ» να φέγγουν σε σχήμα ακανόνιστου μικρού αλωνιού.

Έκανα για λίγο το συνειρμό κι άφησα το μυαλό μου να ταξιδέψει στα γνωστότατα, στα πέρατα του κόσμου, αρχαία ελληνικά θέατρα της Επιδαύρου, των Δελφών, της Αωδώνης κλπ. και είπα ψιθυριστά με ικανοποίηση: Η Μόλιστα απόψε τα ξεπέρασε, χάρη στη μοναδικότητα του τοπίου της και τις ομορφιές του.

Δεν ξέρω αν παραδοξολόγησα ή αν παραλογίστηκα, αλλ' όμως αυτή ήταν η πραγματικότητα εκείνη τη στιγμή.

Η πρωτοβουλία για τη διοργάνωση

διάφορων πολιτιστικών εκδηλώσεων στα χωριά του Δήμου μας, είναι γνωστό, ότι ανήκει στην αρμοδιότητα της Δημοτικής Αρχής της Κόνιτσας.

Όμως η επιλογή της Μόλιστας, ως τόπου τέλεσης της ως άνω θεατρικής παράστασης, ανήκει σε μεγάλο βαθμό στη δραστήρια και ακούραστη πρόεδρο κ. Ανθούλα Λέτσιου-Τζάτζιου, αφού με την επιμονή της και τις συνεχείς οκλήσεις της κατάφερε ν' αποσπάσει τη σχετική έγκριση.

Οι δυσκολίες και οι δυσχέρειες για την πραγματοποίηση μιας τέτοιας εκδήλωσης στο χωριό, ήταν πολύ μεγάλες, δεδομένου ότι έπρεπε να εξευρεθεί ο κατάλληλος χώρος, που να παρέχει άνετη πρόσβαση, επαρκή φωτισμό κλπ και να εξυπηρετεί και τις σκηνοθετικές ανάγκες της περίπτωσης.

Έπειτα ένα άλλο συγκυριακό γεγονός αποτελούσε πρόσθετο εμπόδιο. Η κεντρική πλατεία του χωριού στην οποία θα μπορούσε άνετα να γίνει η θεατρική αυτή παράσταση, ήταν κατελημμένη από πάσης φύσεως είδη και υλικά, αφού βρίσκονταν σε εξέλιξη οι εργασίες πλακόστρωσης της στέγης της Εκκλησίας του Αγίου Νικολάου.

Παρ' όλα αυτά η Πρόεδρος με τη συνεργασία του Σκηνοθέτη επέλεξαν ως κατάλληλο χώρο την αίθουσα του Δημοτικού Σχολείου και με τη συνεργασία και τη συμμετοχή των γυναικών της Μόλιστας καθαρίστηκαν και σκουπίστηκαν οι πλατείες Αγ. Νικολάου και Αγ. Δημητρίου, όλοι οι γύρω δρόμοι που οδηγούν

προς το Σχολείο καθώς και οι αίθουσές του και ο έξωθεν περίβολός του.

Νωρίτερα βέβαια συνεργείο του Δήμου είχε περάσει με κοπικά μηχανήματα κι είχε αποψιλώσει όλες τις άκρες των δρόμων και στα τρία χωριά από τα βάτα, τα χόρτα και τα λιανόκλαδα.

Κι ενώ λοιπόν μ' αυτά και μ' αυτά όλα ήταν έτοιμα ν' αρχίσει η παράσταση νάσου ένα άλλο, όλως διόλου αναπάντεχο, γεγονός παραλίγο να τινάξει στον αέρα όλες τις προσπάθειες και να ματαιώσει την παράσταση.

Κάπου στο πίσω μέρος της αίθουσας, από το βάρος προφανώς των θεατών, υποχώρησε το πάτωμα και έγειρε προς τα κάτω μερικά εκατοστά, ο κόσμος τάχασε, επικράτησε προς στιγμή ένας μικροπανικός, αλλά ευτυχώς μέχρι εκεί.

Στο άψε-σβήσε μετά απ' αυτό οι υπεύθυνοι και οι τεχνικοί του θιάσου μετέφεραν όλες τις εγκαταστάσεις (σκηνικά, φωτισμό, μουσικά όργανα, καθίσματα κλπ) στον προαύλιο χώρο του Σχολείου και η παράσταση επιτέλους άρχισε με ημίωρη μόνο καθυστέρηση.

Το έργο καθώς και οι ηθοποιοί που το ερμήνευσαν ήταν καταπληκτικοί κι αυτό φάνηκε απ' τις πολλές διακοπές και τα παρατεταμένα χειροκροτήματα του κοινού.

Στο τέλος της παράστασης η αεικίνητη Πρόεδρός μας πρόσφερε στο θίασο την καθιερωμένη ανθοδέσμη αβροφροσύνης, καθώς κι ένα μπουκάλι γνήσιο Μολιστινό τοίπουρο παραγωγής της οικογένειάς της.

Μετά το τέλος της παράστασης και την αποχώρηση του κοινού, ο Δήμος Κόνιτσας με έξοδά του πρόσφερε δείπνο, σ' όλο το προσωπικό του θιάσου στο «Αρχοντικό» του Ευάγγελου Σερίφη που λειτουργεί σε μόνιμη βάση, και ει. πολλά χρόνια στη Μόλιστα.

Την όλη θεατρική εκδήλωση προλόγισε ο παριστάμενος Δημοτικός Σύμβουλος κ. Απόστολος Ραπακούσιος, ο έλκων την μολιστινή καταγωγή κ. Χάρης Λαμπρίδης και η Πρόεδρος του χωριού

μας, η οποία συνεχάρη και ευχαρίστησε τόσο τους υπεύθυνους της παράστασης όσο και το ακροατήριο.

Απ' την πλευρά μας ιδιαίτερες ευχαριστίες απευθύνουμε στο Δήμο μας, επαινούμε την πρωτοβουλία της Προέδρου της Μόλιστας και στη θεατρική ομάδα η οποία μας πρόσφερε ένα ευχάριστο δώρο, ευχόμαστε πάντοτε καλές επιτυχίες και να μας ξανάρθει.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΟΣ

Νεραντζιά Α. Κολιού - Σαββίδου

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 80 - ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΠΤΑΛΟΦΟΥ
ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ: 2310.744.457-ΤΗΛ.ΟΙΚΙΑΣ: 2310.640.638
ΚΙΝ. 6945.33.50.33

ΗΛΙΑΣ Β. ΚΟΥΚΕΣΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Α.Π.Θ.

Σ. ΜΑΝΑΡΗ 2 ΤΗΛ.: 26510 77585
ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΚΙΝ.: 6932 430093
Τ.Κ. 453 33 e-mail: ikoyk@otenet.gr

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ «Γ'ο Γεφύρι» Με 40 κλίνες, εστιατόριο, μπάρ, δερμανση, πάρκιγκ κλπ. Στην ειδυλλιακή τοποθεσία της γέφυρας Αώου στην Κόνιτσα Τηλ. 26550 23780

ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΣΤΗΝ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗ

Εορτάσθηκε κι εφέτος με ιδιαίτερη κατανύξη στη Βούρμπιανη η Κοίμηση της Θεοτόκου μας. Παρά τις δυσχερείς οικονομικές συνθήκες το χωριό μας γέμισε από κόσμο, συγχωριανούς και φίλους από την Αθήνα, την Θεσσαλονίκη, τα Γιάννενα και άλλες περιοχές της Ελλάδος. Ο ξενώνας μας ήταν πλήρης και η πλατεία γεμάτη από παρέες και παιδικές φωνές.

Ο ναός της Παναγίας ήταν περισσότερο περιποιημένος και οργανωμένος από κάθε άλλη χρονιά και γι' αυτό δεν μπορούμε παρά να ευχαριστήσουμε την Εκκλησιαστική Επιτροπή.

Ιδιαίτερως δε, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον ιερέα πατέρα Παπαχρήστο που αυτές τις άγιες ημέρες ήταν δίπλα μας.

Τις ημέρες αυτές ετελέσθησαν και τα μνημόσυνα δυο εξεχουσών προσωπικοτήτων της Βούρμπιανης. Το πρώτο αφορούσε τον Μεγάλο ευεργέτη της Βούρμπιανης αείμνηστο Χαρίση Ζήκο. Παρών ήταν και ο επί 20 χρόνια γενι-

κός γραμματέας του Συνδέσμου Αθηνών και επί 22 χρόνια πρόεδρος του Κληροδοτήματος, κ. Ιωάννης Κιτσαντώνης. Ο κ. Κιτσαντώνης συνέταξε έναν συγκινητικό λόγο τον οποίον ανέγνωσε η πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου κ. Κατερίνα Δημαράτου.

Το δεύτερο μνημόσυνο ετελέσθη εις μνήμην του συγχωριανού μας Ναπολέοντος Μπάρκη.

Υπήρξε επιτυχημένος ως δικηγόρος και ως πολιτικός και υπηρέτησε και προσέφερε πολλά στο Κληροδοτήμα και στον Σύνδεσμο Αθηνών επί πολλά έτη.

Στην τελετή παρευρέθησαν ο γιος του κ. Ιωάννης Μπάρκης, διαπρεπής δερματολόγος, η σύζυγός του και πλήθος φίλων και συμπατριωτών του εκλιπόντος.

Ευχαριστώ όλους όσοι τίμησαν με την παρουσία τους το χωριό μας και εύχομαι με πολλή αγάπη και του χρόνου να είναι πάλι μαζί μας.

Με εκτίμηση
Λευκοθέα Γεωργάκη

Info Center

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΟΛΟΙΣΤΩΝ**

ΤΜΗΜΑΤΑ:
✓ JUNIOR - ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ✓ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΣΔΙ
✓ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ✓ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Υπεύθυνος Σπουδών: ΣΠΙΛΙΟΣ Ι. ΒΑΣΙΛΗΣ
Πτυχ. Εφαρμοσμένης Πληροφορικής Πανεπιστημίου Μακεδονίας
Κόνιτσα Παπαδιαμάντη 6

☎ 26550 22688 - κιν. 6973033013 e-mail: infocenter@otenet.gr

ΚΡΕΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ
ΜΟΣΧΑΡΙΩΝ - ΑΡΝΙΩΝ - ΧΟΙΡΩΝ

ΝΤΕΜΟΣ ΘΩΜΑΣ

Καστανέα Κόνιτσας

Τηλ. 26550 31641- Κιν. 6974186238

ΤΟ ΦΑΡΑΓΓΙ ΤΗΣ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ*

«ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ
ΕΝΑ ΚΟΜΜΑΤΙ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΙΑΣ»

Πολύς λόγος γίνεται για το Μικρό Φαράγγι «ΚΛΕΙΣΟΥΡΑ»

- Πράγματι πρόκειται για ένα φαράγγι φυσικού κάλλους που μέχρι σήμερα δεν έχει αξιολογηθεί, δεν έχει διερευνηθεί γεωλογικά και δεν έχουν εντοπισθεί τα σημεία εκείνα, που η παράδοση έχει δημιουργήσει, αλλά και η φαντασία, ποιος ξέρει από πότε, των Πεκλαριτών έχει δημιουργήσει.

- Πρόκειται για το ρέμα «ΛΑΚΚΟΣ» που δημιουργούν οι δυο παραπόταμοι «ΛΑΚΚΟΣ ΣΚΑΛΑΣ» Αγ. Παρασκευής και ο «ΛΑΚΚΟΣ» ποταμός Αγ. Αθανασίου, παραπόταμοι που πηγάζουν από τους πρόποδες Τραπεζίτσας ενώνονται στο τρίγωνο Αγ. Νικολάου γέφυρα «ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ», ακολουθούν τον ρου με σω αγροκτημάτων με τις τοπωνυμίες ένθεν και ένθεν.

Εκβολή στη θέση «ΜΠΟΥΣΙ» ΓΕΦΥΡΑ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ και ακολουθώντας τον ρου της κοιλάδας «ΤΟΠΟΛΙΤΣΑΣ» εκβάλλουν μέσω ΚΑΜΠΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ στον ΑΩΟ ποταμό.

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ - ΔΙΑΔΡΟΜΗ

Γέφυρα «ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ» ΜΠΟΥΣΙ:
Πέτρινο μνημείο ΤΕΧΝΗΣ της 10 ετίας 1890 προσφορά του Μεγάλου μας ευεργέτη Γεωργίου Δ. Καραγιάννη παππού μου.

Προσφορά στους κατοίκους Πεκλαρίτες του οικισμού ΜΠΟΥΣΙ που αποκλείονταν βδομάδες ολόκληρες και προς την Κόνιτσα και προς το ΠΕΚΛΑΡΙ, γιατί τα νερά της ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ τους χειμωνιάτικους εκείνους μήνες ήταν απροσπέλαστα «ΚΟΙΝΩΣ ΦΟΥΣΚΩΝΕ Η ΚΛΕΙΣΟΥΡΑ» αλλά και για την επικοινωνία της ΚΟΝΙΤΣΑΣ με τα χωριά της ευρύτερης περιοχής ΓΡΑΜΜΟΥ, διευκολύνοντας «τους κυρατζήδες» της εποχής εκείνης που αποκλείονταν μήνες στην Κόνιτσα. Τότε ο εφοδιασμός της επαρχίας γινόταν με Καραβάνια Μουλιαριών.

Ξεκινώντας λοιπόν το οδοιπορικό μας από τη γραφική γέφυρα μπαίνουμε στο γραφικό Φαράγγι της Κλεισούρας και από εδώ αρχίζουν τα ερωτήματα, πώς και γιατί σ' αυτό το κομμάτι δημιουργήθηκε η χαράδρα αυτή. Την εξήγηση της αφήσουμε στους ειδικούς Γεωλόγους και Σηπλαιολόγους, εμείς ας αφεθούμε σ' αυτά που βλέπουμε και ας αφή-

* Με την ευκαιρία του οδοιπορικού στα πλαίσια των εκδηλώσεων του Δήμου Κόνιτσας δημοσιεύουμε την περιγραφή του Φαραγγιού από τον Κ.Κ. ελπίζοντας να αξιοποιηθεί σύντομα, όπως έχουμε γράψει πολλές φορές στο περιοδικό μας.

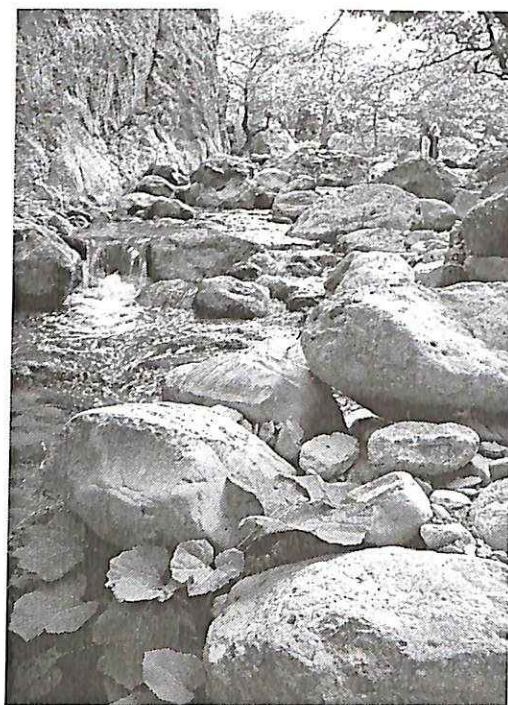
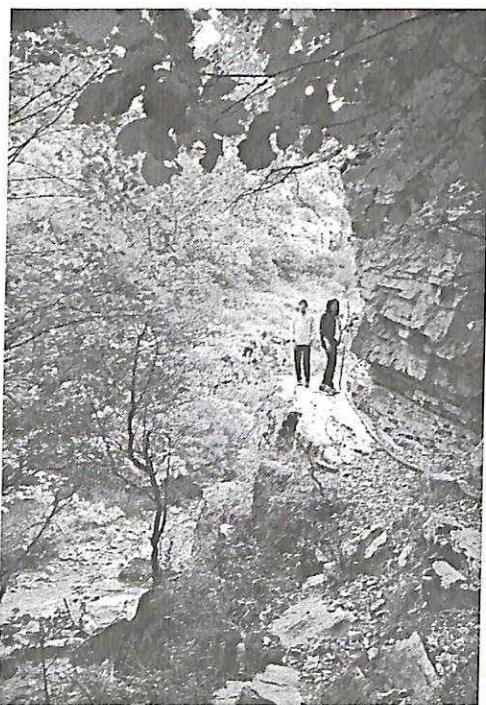
σουμε εκείνους να μας αφηγηθούν και να μας εξηγήσουν κάτι που έχουν ακούσει, που έχουν ζήσει ή τους έχουν αφηγηθεί παραδοσιακοί άνθρωποι.

Εγώ προσωπικά γεννήθηκα, έζησα, μεγάλωσα στο ΠΕΚΛΑΡΙ και βίωσα την διαδρομή αυτή, ακολουθώντας τις γεωργικές και κτηνοτροφικές εργασίες των γονιών μου.

Διαδρομή: στα 100 μέτρα από την είσοδο δεξιά και ανερχομένου εκτείνεται πέτρινο μονοπάτι που δεν έχει λαξευτεί, αλλά έχει δημιουργηθεί από την ίδια τη φύση.

Το πέρασμα είναι ολοκληρωτικά κάτω από τον επιβλητικό βράχο και έναντι αριστερά μας ατενίζεις το επιβλητικό υψόμετρο του βράχου με τις πολύχρωμες αποχρώσεις του, μέχρι τον αυχένα

της Εθνικής οδού «ΜΕΓΑΣ ΔΡΟΜΟΣ». Στο μέσον περίπου του βράχου διακρίνεται μεγάλη σχισμή, όπου το «στοιχειωμένο μελίσσι». Είναι στοιχειωμένο γιατί ο μπάρμπα μου Κώστας Κίτσιος προσπάθησε να το τρυγήσει, άρχισε να κατασκευάζει ξύλινη σκάλα με κορμούς δένδρων, αλλά η σκάλα όλως περιέργως μετά από εργασία εβδομάδων κατακρημνιζόταν, ο πεισματάρης όμως μπάρμπα δεν το έβαλε κάτω ανέβηκε στο Μέγα Δρόμο έστησε την σκαλωσιά του και κρέμασε με σχοινιά και παλαμάρια τον άτυχο Νάκα Σκούπρα πιστικό του, ο οποίος σε κάποια μέτρα σεροβολίστηκε και ανασύρθηκε λιπόθυμος, η προσπάθεια εγκαταλείφθηκε και η παράδοση το «Μελίσσι» το θέλει στοιχειωμένο. Βρισκόμαστε ακόμα στο Πέτρινο Μονοπάτι

και διαβαίνοντάς το συναντάμε μεγάλο πλάτωμα με δένδρο καρυδιάς (αν υπάρχει) και στον ρου του ποταμού, λακκούβα αρκετών διαστάσεων και βάθους (τότε τουλάχιστον έτσι ήταν) η παιδική μας πισίνα. Εκεί γενεές και γενεές πιτσιρικάδων έπαιρναν το καλοκαιρινό τους μπάνιο «τσιτσιδοί» χωρίς μαγιό «οι πρώτοι γυμνιστές» τον λάκκο αυτόν τον ψαρεύαμε. Είχε όλων των ειδών ψάρια, χέλια, νεροφίδες, επικοινωνούσε με τον ΑΩΟ και μέσω αυτού ετροφοδοτείτο με τα αλιεύματα. Το ψάρεμα γινόταν με παραδοσιακό χειρωνακτικό τρόπο, την γούρνα, όμως – την πισίνα μας, δεν κατορθώσαμε ποτέ να την ψαρέψουμε ήταν γεμάτη με είδη ψαριών διαφόρων σχημάτων, χρωμάτων και στο παιχνιδιάρισμα με τα νερά και τις ακτίνες του ήλιου φάνταζαν χρυσά και η πισίνα μας έμεινε στην παράδοση, ως η στοιχειωμένη γούβα, με τα χρυσά ψάρια. Αριστερά μας απέναντι η Μεγάλη Πλαγιά που εκτείνεται μέχρι το Μέγα Δρόμο με ποικίλη θαμνώδη βλάστηση, με ονομαστούς θάμνους, όπου, πουρνάρια, κέδροι, ζιζινιές, κουμαριές, λινίκια και κυρίως αγριολούλουδα που ακόμα δεν έχουν καταγραφεί και ονομαστεί.

Εγώ αναφέρω τις μπιτονίτσες, τις γαλατσίδες, τα γουμαράγκαθα και κυρίως ορχιδέες, που οι βοτανολόγοι ίσως ασχοληθούν.

Στο μέσον της γραφικής αυτής πλαγιάς διακρίνεται μονοπάτι που η μεγαλύτερη διαδρομή του είναι πέτρινη. Η διαδρομή αυτή φέρει το τοπωνύμιο «ΛΙΟΥ-

ΤΣΙΚΑ» και όταν η Κλεισούρα φούσκωνε τους χειμωνιάτικους μήνες, η επικοινωνία μεταξύ ΠΕΚΛΑΡΙ και οικισμού ΜΠΟΝΑΤΣΙ γινόταν από την διαδρομή αυτή που άρχιζε από την είσοδο δεξιά του εισερχομένου της Κλεισούρας, διέσχισε περιμετρικά την χαράδρα της Κλεισούρας και κατέληγε στην γέφυρα Καραγιάννη Μπούσι.

Αφήσαμε την διαδρομή μας στο πλάτωμα της Καρυάς, συνεχίζοντας και όλο δεξιά μπαίνουμε στο άλλο πέτρινο μονοπάτι γραφικότερο και αγιασμένο κρατά την παράδοση γιατί στο μέσον περίπου διακρίνεται σκάλωμα – σε σχήμα ποδιού, που κατά την παράδοση από εκεί πέρασε η Παναγιά και άφησε το αποτύπωμά της. Κατά τις διαδρομές μας στο φαράγγι περνούσαμε και πατούσαμε στο πόδι της Παναγιάς για να είμαστε καλοτάξιδοι. Προς τιμήν της ο αείμνηστος πατέρας μου το 1931 έχτισε στη θέση ΠΛΑΚΑ ΜΠΟΥΣΙ σπηλιό ναΐσκον αφιερωμένο στην Ζ. ΠΗΓΗ ίσως γιατί η Παναγιά μας περπάτησε και αγίασε τα νερά της Κλεισούρας. Κατεβαίνοντας από το πέτρινο μονοπάτι στα 50 μέτρα η έξοδος όπου αριστερά στην κορυφή του βράχου ΠΥΡΑΜΙΔΑ χτίστηκε προς τιμήν της Παναγιάς πέτρινο εικονοστάσι, δεξιά διακρίνεται μέσα στο βράχο κοίλωμα – Μικρό Σπηλαιο- όπου η παράδοση θέλει να κατοικεί ερημίτης - Ασκητής. Στα τοιχώματα της σπηλιάς το έμπειρο μάτι του παρατηρητή θα παρατηρήσει κάποιες γραμμώσεις, αλλοιωμένης ίσως αγιογραφίας.

Πάνω από την σπηλιά υψώνεται ο γραφικός λόφος Λιούτσικα, όπου η Μεγάλη Σπηλιά του Τάσου, γραφικού τοπίου της εποχής εκείνης.

Ο δικός μου τρόπος διαδρομής και ξενάγησης φανταστικός ή πραγματικός τελείωσε, εναπόκειται στη δική σας φαντασία και εμπειρία να καταγράψετε με την βοήθεια της επιστήμης το δικό σας οδοιπορικό.

Συνεχίζοντας το οδοιπορικό σας μέσω της κοιλάδας και των τοπωνυμίων που στην αρχή αναφέρω – αντιστρόφως – θα φτάσετε στη θέση ΜΥΛΟΣ εδώ θα συναντήσετε την ερείπωση και την καταστροφή ιστορικών πλέον μνημείων. Η αδιαφορία, η αμάθεια, η απάθεια των εκάστοτε κοινοτικών αρχών την εγκατέλειψαν στην καταστροφή του χρόνου, τον πέτρινο νερόμυλο, νερόμυλος με ξύλινες φτερωτές, τεράστιες μυλόπετρες, άριστης τεχνολογίας και μηχανικής κίνησης, αν θέλετε και δεν είμαι βέβαιος αν θα διακρίνετε κάτι από το μνημείο αυτό.

Στο κάτω μέρος του νερόμυλου με την ορμή και δύναμη των νερών λειτουργούσαν περίτεχνα ξύλινα μαντάνια που «κοπανούσαν» τα υφαντά των αργαλειών – φλοκάτες – κιλίμια – τραγίσια στρώματα – κάπες και καθένα δίμπινο υφαντό. Στη συνέχεια λειτουργούσε νεροτρουβιά – νεροτριβή – όπου με φυσικό τρόπο, όλα τα παραπάνω είδη κάθε Πάσχα λαμποκοπούσαν, πλενόμενα.

Όλα αυτά εγκαταλείφθηκαν. Ποιος ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοικήσεως με

τρόπο να αναπτύξουμε την εγκαταλελειμμένη ύπαιθρο. Ποια είναι τα δεδομένα της τουριστικής μας δραστηριότητας, τίποτε άλλο δεν έχει να προβάλει η ΚΟΝΙΤΣΑ και τα χωριά της: «Μόνο το σπίτι της Χάμκως».

Συνεχίζοντας μπροστά σας το ιστορικό Πέτρινο Γεφύρι Καραγιάννη απέναντί σας αριστερά το κοιμητήριο του χωριού μας. Εδώ κοιμάται η ιστορία μας, αξίζει να επισκεφτείτε τον Ιερό Ναό του Απ Νικόλα, πέτρινο αριστούργημα της 10 ετίας του 1900, προσφορά του αείμνηστου ευεργέτη μας – παππού μου.

Ανηφορίζοντας το χωριό συναντά τις παραδοσιακές βρύσες έργο Καραγιάννη. Το περίφημο μεσοχώρι μας με την εκκλησιά του Παλιούχου μας Απ Γιώργη, με την απείρου κάλλους και αξίας Βυζαντινή αγιογραφία, και εις τον περίβολο τάφοι άγνωστης προέλευσης. Κάτω από υπεραιώνιες δρυς, σύμβολα των Δρυάδων του Απόλλωνα της Δωδώνης· η Δημοτική αρχή έστω από περιέργεια δεν αξιώθηκε να ερευνήσει.

Το πέτρινο Δημοτικό μας Σχολείο αριστούργημα τέχνης και το σύγχρονο πέτρινο σχολείο που πρόσφατα αναπαλαιώθηκε και μένει ανεκμετάλλευτο.

- Ένα μεγάλο ΠΑΤΙ;

Ο άγιος Παντελεήμονας μνημείο τέχνης αξίζει να τον επισκεφτείτε. Ξεκουραστείτε στο φιλόξενο στέκι της Γαλάτως να θυμάστε, ότι το ΠΕΚΛΑΡΙ ΖΕΙ.

Κ.Γ. ΚΙΤΣΙΟΣ

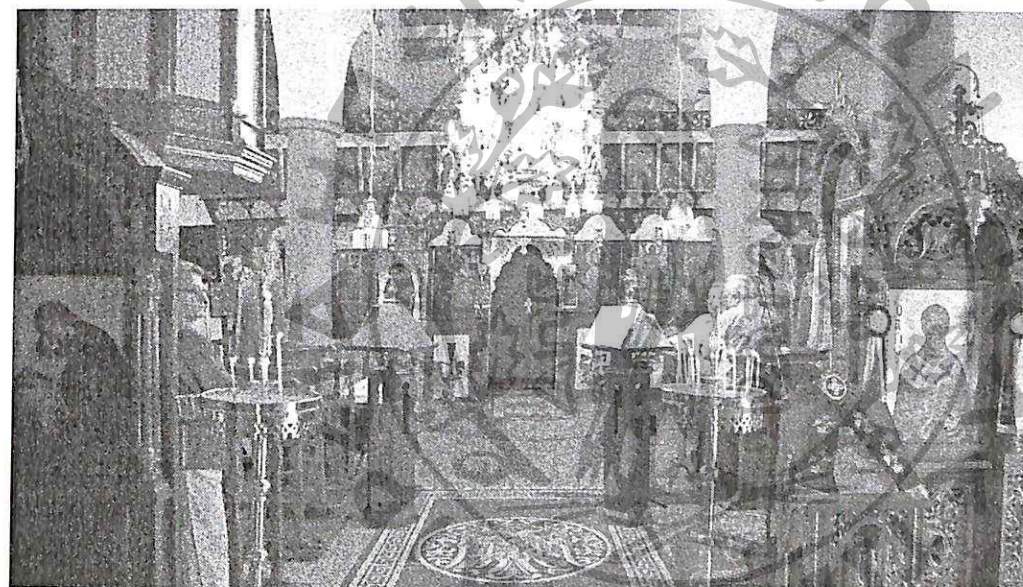
ΘΥΡΑΝΟΙΞΙΑ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΟΞΥΑΣ

Με ιδιαίτερη μεγαλοπρέπεια και σεμνότητα, αλλά και με την δέουσα εκκλησιαστική κατάνυξη, έγιναν την Τετάρτη 17 Αυγούστου 2011, τα θυρανοίξια του ιστορικού Ναού της ενορίας Οξυάς «**Αγίου Νικολάου**». Ο περικαλλής αυτός Ιερός Ναός είχε περιέλθει σε μαρasmus τα τελευταία 15 και πλέον έτη διότι είχε υποστεί σοβαρότατες ζημιές τόσο από την καθίζηση του εδάφους όσο και από τους καταστροφικούς σεισμούς του 1996 που έπληξαν την περιοχή μας. Έκτοτε είχε σταματήσει οποιαδήποτε ιεροπραξία και για τις θρησκευτικές ανάγκες του χωριού μας χρησιμοποιούσαμε το ξωκκλήσι του «Αγίου Δημητρίου» που βρισκόταν μέσα στο οικισμό. Όμως χάριν εις την αρωγή της πολιτείας και του τέως Δήμου Μαστοροχωρίων αλλά κυρίως στις

πλούσιες δωρεές των ευσεβών ενοριτών μας, ο ιερός ούτος ναός ανακαινίσθηκε πλήρως και κατάφερε να επανακτήσει το αρχικό του κάλλος.

Έτσι, αφού όλα ήταν έτοιμα και ο ναός ήταν σημαιοστολισμένος και λαμπροφορεμένος, έγιναν το απόγευμα της 17ης Αυγούστου τα θυρανοίξια από το σεπτό ποιμενάρχη μας, Μητροπολίτη Δρυινουπόλεως Πωγωνιανής και Κονίτσης, κ. ΑΝΔΡΕΑ, ο οποίος συνοδευόταν από αρκετούς ιερείς της Μητροπόλεως μας. Τελέστηκε ο καθιερωμένος αγιασμός, αναγνώστηκε η ειδική ευχή και στη συνέχεια ανοίχθηκε η κεντρική είσοδος του Ναού και εισήλθαν στο καθολικό κλήρος και λαός.

Ακολούθησε μέγας Αρχιερατικός εσπερινός μετ' αρτοκλασίας και σύντομη

ομιλία από τον Σεβασμιότατο. Τον πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε ο γραμματέας του εκκλησιαστικού συμβουλίου κ. Βασίλειος Γ. Αθανασόπουλος ο οποίος αναφέρθηκε στις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν στο Ναό ευχαριστώντας ταυτόχρονα όλους όσους συνέβαλαν στην προσπάθεια αυτή. Μετά την λήξη της ιερής ακολουθίας το εκκλησιαστικό συμβούλιο δεξιώθηκε όλο το εκκλησίασμα στο προαύλιο του ναού προσφέροντας γλυκά, αναψυκτικά κ.α.

Την παραπάνω εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Δήμαρχος Κόνιτσας κ. Παναγιώτης Γαργάλας, ο Περιφερειακός σύμβουλος κ. Πρόδρομος Χατζηφραιμίδης, αντιδήμαρχοι και δημοτικοί σύμβουλοι του Δήμου Κόνιτσας, και πλήθος προσκυνητών που ήλθαν από την Κόνιτσα και τα γύρω χωριά.

Την επόμενη μέρα 18 Αυγούστου έγινε η πρώτη, μετά από δέκα πέντε και πλέον έτη, πανηγυρική Αρχιερατική Θεία Λειτουργία ιεουργούντος και πάλι του Σεβασμιωτάτου ποιμενάρχου μας κ. ΑΝΔΡΕΑ. Πλήθος κόσμου συνέρευσαν και πάλι τόσο από την Κόνιτσα όσο και από τα γύρω χωριά για να τιμήσουν τον προστάτη και πολιούχο του χωριού μας «ΑΓΙΟ ΝΙΚΟΛΑΟ». Μετά το τέλος της Θείας Λειτουργίας εψάλη επιμνημόσυνη δέηση υπέρ αναπαύσεως των ψυχών πάντων των αιμνήστων Ιερέων, ιεροψαλτών, επιτρόπων, νεωκόρων, κτητόρων, ευεργετών, δωρητών και αφιερωτών του Ιερού αυτού Ναού. Στη συνέχεια το εκκλησιαστικό συμβούλιο τίμησε τον παλιό πρωτοπρεσβύτερο ιερέα Δημήτριο Μαργαρίτη, τέως εφημέριο της ενορίας

μας, απονέμοντάς του τιμητική πλακέτα. Πριν την παράδοση της τιμητικής πλακέτας που έγινε από τον Σεβασμιότατο ποιμενάρχη μας, μίλησε για την προσωπικότητα και την προσφορά του πατρός Δημητρίου στην τοπική μας Εκκλησία και την ενορία μας ειδικότερα, ο συνταξιούχος δημοδιδάσκαλος του χωριού μας κ. Κων/νος Απ. Αθανασόπουλος, που κατασκήνωσε το εκκλησίασμα.

Μετά το πέρας της παραπάνω Ιεράς Μυσταγωγίας το εκκλησιαστικό συμβούλιο προσέφερε στο προαύλιο του ναού σε όλο το εκκλησίασμα γλυκά και αναψυκτικά.

Η ημέρα έκλεισε δια της παραθέσεως πλουσίας τραπέζης, προς τιμήν των εκλεκτών προσκεκλημένων και όλων των ευσεβών προσκυνητών στην πλατεία του χωριού.

Το εκκλησιαστικό συμβούλιο εκ της θέσεως αυτής ευχαριστεί για άλλη μια φορά όλους όσους τίμησαν με την παρουσία τους τις παραπάνω λατρευτικές εκδηλώσεις της ενορίας μας. Ιδιαίτερως όμως ευχαριστεί τους εκλεκτούς προσκεκλημένους και όλους τους φίλους της Οξυάς που συμμετείχαν στις παραπάνω τελετές. Θερμές ευχαριστίες επίσης απευθύνουμε προς το Δ.Σ. του Εξωραϊστικού Συλλόγου Κόνιτσας και ιδιαίτερως στον Γραμματέα αυτού κ. Χαράλαμπο Γ. Ντάφλη, συνταξιούχο εκπαιδευτικό, για την μεταφορά με πούλμαν του Δήμου μελών του Συλλόγου στην τελετή των θυρανοιξίων της εκκλησίας μας.

Ευχόμαστε σε όλους οι πρεσβείες του «ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ» να τους συνοδεύουν πάντοτε.

ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Μονή Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου Κλειδωνιάς

ΕΤΑΓΓΕΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

Η Ιερά μονή Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου ήταν μετόχι της σταυροπηγιακής Μονής Μεταμορφώσεως. Ο Ναός της Μονής ανηγέρθη το έτος 1662. Η εξωτερική του εμφάνιση είναι απλή, αλλά εσωτερικά είναι ωραία εκκλησία με δύο τρούλους με κομψά τόξα και με εξαιρετικές τοιχογραφίες του 17ου αιώνα.

Η Μονή εορτάζει στις 29 Ιουνίου.

Εκεί γινότανε ωραίο Πανηγύρι, μα γείρευαν οι καλόγεροι και έτρωγαν όλοι οι προσκυνητές-πανηγυριστές.

Κατόπιν επακολουθούσε γλέντι και Χορός κάτω από το γέρο πλάτανο.

Με την εγκατάσταση όλων σχεδόν των κατοίκων στο νέο οικισμό χτίστηκε η νέα εκκλησία των Αποστόλων Πέτρου και Παύλου και εγκαινιάσθηκε το έτος 1977.

Εδώ και χρόνια το έθιμο αυτό αναβιώνει με προσπάθεια από τον πολιτιστικό σύλλογο και την συμπαραστάση της εκκλησίας.

Έτσι και εφέτος μετά την πανηγυρική θεία λειτουργία και την Αρτοκλασία όπου παραβρέθηκε ο Αρχιμανδρίτης π. Ιωήλ Κωνσταντάρης και αντιπροσωπεία ιερέων από την Μητρόπολη Κόνιτσας καθώς και ο Πρόεδρος του Πολιτιστικού και Αθλητικού ομίλου Κλειδωνιάς «Η ΛΙΤΟΒΙΑΝΗ» κ. Αναστάσιος Τζιουβίλας με το Δ.Σ. του Συλλόγου ο κόσμος γέμισε την πλατεία του χωριού κάθισε σε κοινό τραπέζι και γεύτηκε πεντανόστιμη πέστροφα την οποία προσέφερε για την εκδήλωση ο κ. Γεώργιος Λαδιάς πεστροφοκαλλιεργητής στο χωριό μας τον οποίο ευχαριστούμε θερμά.

Τις πέστροφες έψησε με περίσσεια μαστοριά ο Πρόεδρος Τ. Σ Κλειδωνιάς κ. Κων/νος Καλτσούνης.

Καλό θα ήταν περισσότεροι χωριανοί που είναι στα Γιάννινα να παραβρίσκονται στην εκδήλωση μνήμης και τιμής αλλά και συνέχισης των πατροπαράδοτων εθίμων.

Αξίζουν συγχαρητήρια στον Πολιτιστικό και Αθλητικό όμιλο Κλειδωνιάς «Η Λιτοβιανή» για την διοργάνωση της εκδήλωσης και για την κάλυψη των εξόδων της εκδήλωσης. Και του χρόνου να γιορτάσουμε όλοι μαζί.

(Η περιγραφή της Μονής είναι απόσπασμα από παλαιότερη δημοσίευση του περιοδικού «Κόνιτσα»

Μονή Αγίων Αναργύρων Κλειδωνιάς

ΕΤΑΓΓΕΛΟΤ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΗΙερά μονή Αγίων Αναργύρων ήταν μετόχι της σταυροπηγιακής Μονής Μεταμορφώσεως του Σωτήρα.

Η μονή βρίσκεται μέσα στη χαράδρα του Βοϊδομάτη, μεταξύ γέφυρας Κλειδωνιάς και Αρίστης. Στις γύρω σπηλιές υπήρχαν ασκηταριά.

Ιδρύθηκε το 1658 και ιστορήθηκε το 1666 με ωραίες τοιχογραφίες. Το τέμπλο είναι ξυλόγλυπτο επιχρυσωμένο, με μπλε και κόκκινο βάθος.

Την 1η Ιουλίου εορτάζουμε κάθε χρόνο την μνήμη των Αγίων Αναργύρων.

Έτσι και φέτος από το πρωί ξεκίνησαν οι προσκυνητές παίρνοντας το μονοπάτι αριστερά της Γέφυρας του Βοϊδομάτη πλακοστρωμένο για τα πρώτα 400 μέτρα και στη συνέχεια το αρχαίο μονοπάτι δίπλα στην κοίτη του ποταμού.

Η διαδρομή είναι υπέροχη. Τα αιωνόβια πλατάνια με την σκιά τους και η δροσερή αύρα του Βοϊδομάτη κάνουν την διαδρομή πολύ ευχάριστη.

Τα νερά του Βοϊδομάτη ορμητικά πεντακάθαρα και παγωμένα κατεβαίνουν για να χαρίσουν την δροσιά τους με το πέραςμα τους.

Στο δρόμο γίνεται συνάντηση και με άλλες παρέες και όλοι μαζί καταλήγουν στο πλάτωμα κάτω από το μοναστήρι των Αγίων Αναργύρων.

Στη συνέχεια ανεβαίνοντας τα εκατό

και πλέον σκαλοπάτια φθάνουμε στο Ναό που βρίσκεται σε εξέλιξη η λειτουργία. Ανάβουμε κεράκια και παρακολουθούμε την υπαίθρια ακολουθία.

Ακολουθεί αρτοκλασία και κέρασμα των προσκυνητών από το Χωριανό μας Γεώργιο Μ. Γιαννόπουλο με ωραιότατο λουκούμι. Αυτό γίνεται τα τελευταία χρόνια και τον ευχαριστούμε θερμά για την ευγενική χειρονομία.

Στην συνέχεια κατευθυνθήκαμε στην όχθη του ποταμού όπου τσουγκρίσαμε ποτηράκια με ρακί και γευτήκαμε μεζέδες που είχαμε μαζί μας.

Άλλοτε υπήρχε ένα ωραίο έθιμο· οι άνδρες κάθονταν στο πλάτωμα σε κύκλο, τα όργανα έπαιζαν στην αρχή στη μέση του κύκλου αλλά γρήγορα ξεκινούσαν από την κορυφή της παρέας και έπαιζαν ένα τραγούδι για τον καθένα, ο κόσμος τους κερνούσε, όλο αυτό το διάστημα οι γυναίκες έφερναν μεζέδες και τσίπουρο.

Στη συνέχεια καθόμασταν όλοι για φαγητό και μαζί μας παίρναμε και τους οργανοπαίχτες.

Μετά το φαγητό ξεκινούσε ο χορός μέχρι αργά το απόγευμα. Στη συνέχεια παίρναμε το δρόμο της επιστροφής.

Πέραν όμως από τα ωραία έθιμα και την γραφική διαδρομή υπάρχει ένας προβληματισμός στον γράφοντα όπως και σε πολύ κόσμο. Το εκκλησάκι, τα κελιά του μοναστηριού, η διαδρομή αντιμετωπίζουν την φθορά του χρόνου.

Ουσιαστικό ενδιαφέρον κανένας φορέας δεν δείχνει να συντηρήσει, να αποκαταστήσει, να διορθώσει ώστε να μείνει κάτι και στις επόμενες γενιές.

Είμαι σίγουρος ότι όλοι το σκέφθηκαν και όλοι θέλουν να γίνει κάτι.

Ακόμη είμαι σίγουρος ότι κάθε χρόνο το σκέφτονται οι προσκυνητές αλλά το θέμα ξεχνιέται τις επόμενες ημέρες.

Η σκέψη που έκανα είναι καταρχήν

να βρεθούμε όσοι θέλουν να κάνουμε κάτι είτε με προσωπική εργασία, είτε με κινητοποίηση των φορέων που μπορούν να βοηθήσουν είτε συμβάλλοντας οικονομικά.

Όσοι λοιπόν αποφασίσουν να συμβάλλουν σ' αυτό ας επικοινωνήσουν μαζί μας, τηλ. 6978284469 ή στο e-mail lib-koni@otenet.gr.

Πρωτόγνωρο Ζερματινό καλοκαίρι

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Στα πλαίσια των πολιτιστικών Σεκδηλώσεων του Δήμου Κόνιτσας στην Τοπική Κοινότητα Πλαγιάς πραγματοποιήθηκαν τρεις πολιτιστικές ημερίδες. Στις 12/8 στο χωριό και στις 13/8 στην Κόνιτσα από ομάδα ιατρών 46 στο σύνολο που κατάγονταν από τη Ζέρμα. Έγινε Ιατρική ημερίδα. Στις 17/8 έλαβε χώρα στην αίθουσα του πνευματικού κέντρου του χωριού ημερίδα με θέμα την Ιερά Μονή Ζέρμας. Στόχος και των τριών ημερίδων ήταν η διάσωση του Ιστορικού Μοναστηριού της Ζέρμας που τιμάται εν ονόματι της κοιμήσεως της Θεοτόκου.

Το Μοναστήρι της Ζέρμας είναι κοινό πολιτιστικό Μνημείο της περιοχής μας και έχουμε όλοι υποχρέωση να κινηθούμε ώστε να ευαισθητοποιηθούν όλοι οι φορείς· εκκλησιαστικοί, πολιτικοί στρατιωτικοί να διασώσουμε το μο-

ναδικό αυτό θρησκευτικό μνημείο της περιοχής μας.

Θα πρέπει να διατηρηθεί ζωντανό αυτό το θρησκευτικό μνημείο του τέως Δήμου Μαστοροχωρίων και γιατί δεν υπάρχει στην βόρεια πλευρά του Δήμου Κόνιτσας άλλο ανώτερο θρησκευτικό εκκλησιαστικό μνημείο.

Σημειωτέον ότι το Μοναστήρι της Ζέρμας είναι διατηρητέο μνημείο από το 1965 και υπάγεται στην 8η εφορεία Βυζαντινών αρχαιοτήτων του Νομού μας.

Γράφοντας αυτές τις γραμμές μέσω του περιοδικού «ΚΟΝΙΤΣΑ» θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους όσους έχουν συντελέσει στην πραγματοποίηση και των τριών ημερίδων, ευελπιστώντας τα λόγια επιτέλους να γίνουν πράξη.

Ιωάννης Χρ. Παπαδημητρίου
Εκπρόσωπος Τ. Κοινότητας
Πλαγιάς Δήμου Κόνιτσας

15 Αύγουστος στην Λαϊκάδα

Αν και οι οικονομικές συγκαι-
ρίες ήταν με το μέρος της απο-
χής εν τύτοις και φέτος πολλοί
συγχωριανοί μας ήρθαν στο χωριό για
τον εορτασμό της Παναγίας και γέμισε
πάλι η πλατεία μας με τα πιτσιρικά των
Αθηνών, της Θεσσαλονίκης, Ηγουμε-
νίτσας, Ιωαννίνων και από άλλα μέρη
της πατρίδας μας.

Είχαμε διήμερο πανηγύρι όπου πα-
ρευρέθηκαν σχεδόν όλοι ο συγχωρια-
νοί μας και διασκέδασαν με παραδο-
σιακή μουσική μέχρι τις πρωινές ώρες.

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας Λαγκαδιω-
τών που οργάνωσε την εκδήλωση εκ-
φράζει τις ευχαριστίες προς όλους τους
φίλους και χωριανούς για την συμμε-
τοχή τους.

Στις 16 Αυγούστου 2011 έγινε η τα-
κτική Γενική Συνέλευση όπου ψηφί-
στηκε και' άρθρον και στο σύνολό του
το καταστατικό ιδρύσεως του πολιτιστι-
κού κέντρου του χωριού μας και τελειώ-
νοντας προέκυψε νέο Δ.Σ. της Αδελ-
φότητας που αποτελείται όπως παρα-

κάτω:

1. Παναγιώτης Νάτσος του Φωτίου
2. Ιωάννης Μπλιθικιώτης του Ηλία
3. Μαρίνα Μπλιθικιώτη του Πέτρου
4. Θεοφάνης Ντίνης του Λουκά
5. Γαλάτεια Μπλιθικιώτη του Αριστ.
6. Νικολέτα Ντίνη του Θεοφ.
7. Ελένη Τσουμάνη του Χρήστου

Αναπληρωματικά Μέλη

1. Παναγιώτης Νάτσος του Χριστοφ.
2. Γεώργιος Χούλης του Κων.

Εξελεγκτική Επιτροπή

1. Χρήστος Αδάμος του Δημ.
2. Αχιλλέας Ντίνης του Ηλία
3. Απόστολος Τσιούτσιος του Φωτ.

Ευχόμαστε καλή επιτυχία στο νέο Δ.Σ.
και περιμένουμε και πάλι τους συγχω-
ριανούς μας σ' ένα νέο αντάμωμα στο χω-
ριό μας.

Π.Φ. ΝΑΤΣΗΣ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο 1.800 τ.μ.
στην Α. Κόνιτσα
Ηλίας Τζήκας

Τηλ. 210 7702828
6945378016

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικία με οικόπεδο 800 μ.
και οπωροφόρα δέντρα
στην Ηλιόρραχη

Πληροφορίες:
Τηλ. 26550 22840

Η ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

*Είστε σκληροί και πεισματάρηδες
εσείς οι Ηπειρώτες!*

Είναι μια φράση που την ακούμε
συχνά από φίλους και γνωστούς που
συναναστρεφόμαστε. Και ίσως να μην
έχουν άδικο. Αν ανατρέξουμε στο πα-
ρελθόν θα διαπιστώσουμε ότι οι Ηπει-
ρώτες επιβίωσαν και μεγαλούργησαν
είτε στην Ελλάδα είτε ως μετανάστες σ'
όλο τον κόσμο. Δεν το έβαλαν ποτέ κά-
τω. Έτσι κ' εμείς σήμερα δε σκύβουμε
το κεφάλι. Παρά τις δυσκολίες που βιώ-
νουμε ως Έλληνες δεν ξεχνάμε και δεν
σταματάμε να αγωνιζόμαστε για τις ρίζες
μας και τα ιδανικά μας.

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Βούρμπια-
νης είναι ένας ενεργός τοπικός φορέας
και δηλώνει την παρουσία του καθ' όλη
τη διάρκεια του χρόνου. Δε σταματά να
δίνει κίνητρα και να ενεργοποιεί ντό-
πιους και ξένους που με την παρουσία
τους ζωντανεύουν το χωριό μας αλλά
και τη γύρω περιοχή.

Το Γενάρη με την κοπή της βασιλό-
πιτας. Το Μάρτη με τις τριήμερες απο-
κριάτικες εκδηλώσεις. Το Πάσχα με την
πασχαλινή λαμπάδα. Τον Ιούλιο στις 20
με αρτοκλασία και δεξίωση στο μακρινό
ξωκκλήσι του Αηλιά. Τον Αύγουστο με
πανηγύρι στην πλατεία του χωριού, ενί-
σχύνοντας την τοπική επιχειρηματικότητα
υπό τους ήχους ντόπιας παραδοσιακής
μουσικής που τόσο την αναπολούν και
την απολαμβάνουν οι χωριανοί της
παροικίας.

Ο Σύλλογός μας δεν θα μπορούσε
να απουσιάζει από εκδηλώσεις τιμής
και μνήμης ηρώων, ευεργετών και
απλών ανθρώπων.

Επίσης μεριμνά και πασχίζει για τη
βελτίωση της καθημερινότητας των μο-
νίμων κατοίκων.

Καταλήγοντας στην κορωνίδα των
εκδηλώσεων του Συλλόγου το Φθινό-
πωρο η καθιερωμένη «ΓΙΟΡΤΗ ΤΣΙ-
ΠΟΥΡΟΥ» στη Βούρμπιανη. Φέτος σας
περιμένουμε στις 12 Νοεμβρίου 2011
στη Βούρμπιανη, να γιορτάσουμε μαζί
την απόσταση των τσίπουρων.

Οι παραπάνω δραστηριότητες απο-
δεικνύουν ότι όταν υπάρχει βούληση,
σύμπνοια, συνεργασία και πείσμα μπο-
ρούμε και τα προλαβαίνουμε και τα κα-
ταφέρνουμε όλα.

Θα ήταν παράλειψή μας να μην ανα-
φερθούμε σ' αυτούς που μας βοηθούν
με πολλούς τρόπους. Με τη χορηγία διοι-
κτικής στήριξης, οικονομικής ενίσχυ-
σης, εποπτικών μέσων και του εθελον-
τισμού. Τους ευχαριστούμε όλους από
καρδιάς και υποσχόμαστε να συνεχί-
σουμε να αγωνιζόμαστε με την ίδια και
μεγαλύτερη θερμότητα για την ανάδειξη και
προβολή τόσο της λαϊκής μας παρά-
δοσης όσο και της αγαπημένης μας
Βούρμπιανης και ευρύτερα του Δήμου
Κόνιτσας.

Για το Πολιτιστικό Σύλλογο Βούρμπιανης

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΔΗΜΑΡΤΟΥ

Αναμνήσεις από το χωριό μου, τη Λαγκάδα

ΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΗΤΑ

Σίγουρα είναι πολλοί εκείνοι που γνωρίζουν τα γεωργικά εργαλεία της εποχής μου. Για να θυμηθούν οι μεγαλύτεροι και να μάθουν οι νεότεροι θ' αναφερθώ σ' ένα από τα εργαλεία αυτά, το ξύλινο αλέτρι, το ξυλάλετρο και την κατασκευή όλων των εξαρτημάτων του. Βέβαια υπάρχουν πολλοί τύποι ξυλάλετρων. Στο χωριό μου για να κατασκευάσουμε ένα ξυλάλετρο έπρεπε να πάρουμε σε κάποια ρεματιά ή πλαγιά του δάσους για να βρούμε το κατάλληλο ξύλο, που για μας έπρεπε να ήταν από οξυά, το οποίο στον πάτο έπρεπε να σχηματίζει γωνία. Με το ξύλο αυτό, αφού μείνει για ένα χρόνο να ξεραθεί, την επόμενη χρονιά που θα'ναι ξερό και ελαφρύ φτιάχνουμε το αλέτρι.

Για να φτιάξουμε το ζυγό παίρναμε ξύλο από έλατο που είναι πολύ ελαφρύ. Το μήκος του αλετριού ήταν περίπου 4 μέτρα. Ο ζυγός είχε μήκος 2-3 μέτρα και συνοδευόταν από 4 ζέβλες, δυο για κάθε βόδι, που έωναν το ζυγό με τον σβέρκο των βοδιών.

Οι δυο από τις ζέβλες έπρεπε να είναι καμπυλωτές για να μη τραυματίζονται τα βόδια στον αυχένα. Στο κάτω μέρος του λαιμού, οι ζέβλες ενώνονταν με σχοινιά, δεμένες γερά. Τα σχοινιά αυτά τα λέγαμε ζεβλόσχοινα.

Στη μέση ακριβώς του ζυγού ανοίγαμε μια τρύπα 10-15 εκατοστά μήκος και πλάτος 3-4 εκατοστά. Στο σημείο αυτό συνδεόταν το αλέτρι με το ζυγό.

Στο κυρίως αλέτρι μπροστά-μπροστά είχαμε 3-4 τρύπες στο κορμό που ρύθμιζαν το πόσο βαθιά ή ψηλά θα έμπαινε το υνί. Κατά το όργωμα το ρυθμίζαμε να μπαίνει βαθιά και κατά το σπαρμό πιο ψηλά.

Στο πίσω μέρος είχαμε το τιμόνι δηλ. την ουρά, που συνδέει το αλέτρι, το κούτσουρο και αυτό με το γυνί. Το γυνί χρειαζόταν κι αυτό το μάστορά του.

Ο μάστορας, ο σιδεράς της εποχής εκείνης κατασκεύαζε το γυνί από ατσάλι με μια μύτη 5-8 εκατ.

Ο γεωργός χαρούμενος για το καινούριο του αλέτρι, έκανε το σταυρό του και ευχόταν «Καλά οργώματα». Οι παλιοί αναπολούν εκείνα τα δύσκολα χρόνια κι ας έχουν ακόμη τις παλάμες τους γεμάτες κάλους από το δυνατό πιάσιμο του τιμονιού του αλετριού.

**Ευχαριστώ για τη φιλοξενία
Με φιλικούς χαιρετισμούς
στους αναγνώστες**

Ένα παράδειγμα προς μίμηση

Τα τέκνα του Ευάγγελου και της Ελπινίκης Ντούτη, στην μνήμη των γονέων τους, με φροντίδα τους και δαπάνη τους αναπαλαίωσαν την βρύση της γειτονιάς τους, που από το έτος 1953 είχε στερέψει. Είναι η βρύση με το όνομα «βρύση της κυρά-Ρίγκως», όπως αναγράφεται και στην εντοιχισθείσα μαρμαρίνη πινακίδα, μπτεράς του Ευάγγελου Ντούτη.

Τα εγκαίνια του έργου έγιναν την Κυριακή 14-8-2011, παραμονή της Παναγιάς, και το ευλόγησαν ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Ανδίδων (Καναδά) Χριστόφορος- που είναι ο άλλοτε καθηγητής του Γυμνασίου μας Γεώργιος Ρακιτζάκης -και ο εφημέριος της Πάνω Κόνιτσας παπα-Κώστας. Ήταν παρόντες πρώην και τωρινοί τοπικοί άρχοντες, οι γείτονες και οι φίλοι της οικογένειας. Το σημαντικό γεγονός χαιρέτισε ολιγόλογα και ζεστά ο γείτονας Δημήτριος Στεφάνου.

Υπάρχουν άνθρωποι-πρότυπα προς μίμηση, αλλά υπάρχουν και οικογένειες. Τέτοια είναι η κονιτσιώτικη οικογένεια Ντούτη. Τα έξι τέκνα των μακαριτών, του ευφυούς Ευάγγελου και της στοργικής Ελπινίκης, «γείτονα την γέννησιν» -για να θυμηθούμε και τον «καθαρόν έλληνα λόγον» του Παπαδιαμάντη-, μέσα από τα «γράμματα» είχαν ζηλευτή επαγγελματική και κοινωνική πορεία. Ο Τάκης είναι διευθυντής του Αμερικανικού Ιδρύματος Φουλμπράιτ στην Ελ-

λάδα, ο Γιώργος, συμμαθητής μου και επί εξαιτία πρώτος μαθητής στην τάξη μας, επιτυχημένος ναυτιλιακός επιχειρηματίας στο Ντουμπάι, η Ρίγκω καθηγήτρια, η Πίτσα στην διπλωματική αντιπροσωπεία της Ελλάδας στον ΟΗΕ, ο Παναγιώτης καθηγητής Πανεπιστημίου στην Αμερική και ο Νίκος φύλακας της οικογενειακής παράδοσης στην Κόνιτσα. Η φτώχεια, γενική κατάσταση στα μαθητικά μας χρόνια, δεν είναι πάντοτε κακός σύμβουλος της ζωής, μπορεί να γίνει και εφελτήριο για σπουδαία.

Η αναπαλαιωθείσα βρύση είναι έργο με πολλαπλή σημασία. Το νερό είναι το βασικό αγαθό της ζωής, αξιότερο από το φαγητό. Η ζωή έχει ανάγκη από νερό και γι αυτό υπήρχε και υπάρχει μόνο δίπλα από το νερό. Στις αρχαίες πόλεις είχαν τις δημόσιες κρήνες, έργα τέχνης, όπως οι ναοί και τα παλάτια. Στα παλιότερα χρόνια οι βρύσες ήταν τα σημεία καθημερινής συνάντησης και κοινωνικής συναναστροφής, μη απουσιάζοντων και των παντρολογημάτων. Υμνήθηκαν από το δημοτικό τραγούδι.

Συνήθως και ανάλογα με τον κτήτορά τους είχαν ονόματα και σώζανε μνήμες. Η βρύση ήταν το κέντρο της γειτονιάς. Είχε γύρω πεζούλια και κάθονταν οι γείτονες και οι γειτονίσσες για να πουν και να μάθουν τα καθεκαστα.

Ξυπνούσαν τον κόσμο αφού εκεί νίβονταν. Πιο πέρα η αλάνα, ο παιδότοπος, που παίζαν τα παιδιά και ιδρωμένα

ξεδιψούσαν στην βρύση. Η πρόοδος, η απόκτηση από κάθε νοικοκυριό παροχής νερού, είχε ως συνέπεια και την «ιδιωτικοποίηση» του νερού και μέρους του ημερήσιου χρόνου. Το κοινό και δωρεάν δημοτικό αγαθό του νερού της δημόσιας βρύσης έγινε ατομικό και αμειβόμενο δημοτικό προϊόν. Έσθισε εξαιτίας αυτής της εξέλιξης ένα σημείο ανθρώπινης καθημερινής επαφής.

Έπαυσε με τον καιρό να υπάρχει η αλάνα. Τα παιδιά αγχωμένα τρέχουν τις «ελεύθερες» ώρες τους στα φροντιστήρια. Δεν κίζονται κοινά πεζούλια, ούτε πεζούλια στις εξώπορτες. Χάθηκε η γειτονιά ακόμη και στα μεγαλοχώρια όπως η Κόνιτσα. Σημεία συνάντησης μόνον, και για ορισμένους, τα χαγιάτια

των ναών και τα ανδρώα καφεενεία. Στα αστικά κέντρα, που οι στέγες των πολυκατοικιών, με τα διαμερίσματα-λαγοκοιμίστρες, ενώθηκαν, οι άνθρωποι απομακρύνθηκαν. Σπανίζει η «καλημέρα». Στο μυαλό οι σκέψεις από τις θλιβερές πρωινές ειδήσεις της τηλεόρασης. Αγχωμένος ο σύγχρονος άνθρωπος τρέχει πάντοτε πίσω από ανάγκες, που άλλοι τις επέλεξαν και τις επέβαλαν για το δικό τους συμφέρον.

Πράξη πολιτιστικής επιβίωσης του τόπου μας η επικαιροποίηση και επισήμωση των παλιών ονομάτων των γειτονιών και η αναβίωση τους, αρχίζοντας από την αναπαλαίωση των βρυσών.

Β. ΤΣΙΑΛΙΑΜΑΝΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ Ι. ΛΑΣΠΟΝΙΚΟΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΟΜΗΡΟΥ 51 & ΣΚΟΥΦΑ
Τ.Κ. 106 72 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 210 3620343 - 3617517
FAX. 2103620647 ΚΙΝ. 6977445111
e-mail: gilaspontikos@ath.forthnet.gr

ΔΕΡΔΕΚΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Μουσική Κάλυψη Κοινωνικών
Γεγονότων - Εκδηλώσεων
κ: 6973416318
τ: 26510 61972

ΝΤΕΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΕΡΜΙΟΝΗ

Δικηγόρος

ΜΕΡΑΙΝ 8
ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. 2103625483
2103619320
ΚΙΝ. 6951798945

**Μην ξεχνάτε
τη συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας.**

Πρωτοφανές

Ιατρική ημερίδα πραγματοποιήθηκε στη Ζέρμα στις 12/8/11 με θέματα:

1. Η πρώιμη διάγνωση του καρκίνου του παχέος εντέρου σώζει ζωές. Ομιλήτης Ευ. Χρ. Παγούνης- Επίκουρος καθηγητής Χειρουργικής.

2. Η αξία του προληπτικού ελέγχου στην έγκαιρη διάγνωση γυναικολογικών παθήσεων.

Ομιλήτης: Ηλίας Μ. Παγούνης - Μαιευτήρας - Γυναικολόγος.

3. Η περιδοντική νόσος - πρόληψη και αντιμετώπιση. Ομιλήτρια: Αλεξάνδρα Κωτούλα- Παχυγιάννη - Οδοντίατρος.

Έγιναν και εξετάσεις κατοίκων από ειδικευμένους γιατρούς.

Η ημερίδα επαναλείφτηκε στην Κόνιτσα στις 13/8/11.

Οι γιατροί είναι από τη Ζέρμα και μικρή ομάδα από το σύνολο Ζερματινών γιατρών που ανέρχεται στον αριθμό των 50.

Αν προσθέσουμε και τις άλλες ειδικότητες επιστημόνων από το ίδιο χωριό, φτάνουν τους 150. Η συντριπτική πλειοψηφία όλων αυτών προέρχεται από σπουδές στις πρώην σοσιαλιστικές χώρες όπου είχαν καταφύγει στη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου κατά το λεγόμενο «παιδομάζωμα» ή κατ' άλλους «παιδοσώσιμο».

Αξίζουν συγχαρητήρια στους συμπατριώτες μας που ήρθαν να προσφέρουν αφιλοκερδώς ιατρική βοήθεια στους συγχωριανούς τους και ευχόμαστε να τους μιμηθούν και άλλοι.

Σημείωση: Βάζουμε τον τίτλο πρωτοφανές στο παρόν σημείωμα γιατί δεν γνωρίζουμε άλλο χωριό στο μέγεθος της Ζέρμας που να έχει πάνω από 150 επιστήμονες (οι 50 γιατροί).

Ίσως θά'πρεπε να συμπεριληφθεί στο βιβλίο Γκίνες.

Σ.Τ.

Μοναστηριακό πανηγύρι

Πραγματοποιήθηκε και φέτος στο ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ στις 5 και 6 Αυγούστου το καθιερωμένο πανηγύρι μας. Το συγκρότημα του Κώστα Χαλκιά μάγεψε και ξεσήκωσε τους πανηγυριώτες που συνέρρευσαν και από τα γύρω χωριά αλλά και από πιο μακρινά μέρη.

Μας τίμησαν με την παρουσία τους ο Δήμαρχος Κόνιτσας κ. Γαργάλας, καθώς και ο Αντιδήμαρχος κ. Ραπακούσιος.

Ξεχωριστή παρουσία για το πανηγύρι μας τα παιδιά του καλοκαιρινού σχολείου του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, που με το κέφι και τη ζωντάνια τους ξεσήκωσαν τους πάντες.

Τέλος επιθυμώ να αναφερθώ στη συμβολή του Βαγγέλη του Βέργου και της οικογένειάς του, που όλα αυτά τα χρόνια συντελούν στην άσφηση και απόλυτα επιτυχημένη διαξαγωγή του πανηγυριού μας.

Και του χρόνου να είμαστε καλά να ανταμώσουμε και να πανηγυρίσουμε ξανά στο ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Στις 16/6 με συμπάρταση της Μητροπόλεως έγινε στην κεντρική πλατεία Κόνιτσας συγκέντρωση διαμαρτυρίας για την «κάρτα του Πολίτη».

- Ο Ιούνιος φέτος μας άρχισε και συνέχισε με πολλή ζέση.

- Στο Κούσειο εκθεσιακό κέντρο Κόνιτσας παρουσίασαν έκθεση αγιογραφίας συμπολίτες μας που ασχολούνται μ' αυτό το είδος ζωγραφικής.

- Στην ίδια αίθουσα από τις 11-17 Ιουλίου έγινε έκθεση ζωγραφικής από το ζεύγος Ν. Μουζάκη-Μπουζάκη και Ράνιας Καφετζή.

- Στις 20/7 έγιναν στη Φούρκα οι καθιερωμένες εκδηλώσεις για τη Γυναίκα της Πίνδου με αναπαράσταση, ομιλίες και δεξίωση στο χωριό όπου συμμετείχε πολύς κόσμος και το χορευτικό γυναικών Κόνιτσας.

Την ίδια μέρα έγιναν και τα πατροπαράδοτα πανηγύρια σε χωριά της περιοχής.

- Στις 28/7 έγινε εκδήλωση στα Λουτρά Αμάραντου όπου τραγούδησε και η χορωδία Κόνιτσας.

Το ίδιο βράδυ στην Κεντρ. Πλατεία δόθηκε παράσταση με θεατρικό έργο για παιδιά από το θίασο «Τσιριτσάντζου-λες».

- Στις 29/7 πραγματοποιήθηκε πορεία στο Φαράγγι της Τοπόλιτσας προς Πηγή στα πλαίσια των προγραμματισμένων εκδηλώσεων του Δήμου.

- Τριήμερο εκδηλώσεων πραγμα-

τοποιήθηκε για την κτηνοτροφία στην Αετομηλίτσα με συμμετοχή αρκετού κόσμου.

29/7 Προετοιμασίες - Αθλητισμός - προβολή ντοκιμαντέρ.

30/7 Τα παιδιά δημιουργούν αλλά και μαθαίνουν χορευτικά κ.ά.

Βραδιά παραδοσιακού πανηγυριού.

31/7 Το πρωί συνάντηση των Πολιτιστικών Συλλόγων του Δήμου Κόνιτσας και συζήτηση με θέματα:

Προστασία περιβάλλοντος- καθαριότητα- προτάσεις και συμβολή των Συλλόγων.

Το μεσημέρι (στην τοποθεσία Γούρα) δρώμενα από την κτηνοτροφική ζωή, χορευτικά, τραγούδια, δημ. μουσική, χορός και γεύμα για όλους τους παρευρισκόμενους.

- Ήε ελαφρή πτώση θερμοκρασίας μπήκε ο Αύγουστος και με συνέχιση εκδηλώσεων και πανηγυριών, παρά την οικονομική κρίση. Φέτος παρατηρείται κάποια απροθυμία για χορό στα πανηγύρια, αλλά η κατανάλωση σε σουβλάκια, λουκάνικα, μπίρες δεν πτοείται από τα οικονομικά μέτρα.

- Στις 7/8 πραγματοποιήθηκε εκδήλωση στην Αγία Παρασκευή (Κεράσοβο) με συμμετοχή χορευτικών της Αδελφότητας και χορωδιών Κόνιτσας-Πράμαντας- Αναβύσσου Αττικής και Πανηπειρωτικής. Παραβρέθηκε πολύς κόσμος και το κλαρίνο του Ν. Φιλιππίδη αντιλάλησε στις πλαγιές του Σμόλικα.

- Στις 24 Αυγούστου, του Αγ. Κοσμά γιόρτασε η Κόνιτσα, όπως και

κάθε χρόνο με λιτανεία το βράδυ της παραμονής και λειτουργίας στον ομώνυμο ναό ανήμερα.

Συμμετείχε στην εκδήλωση η φιλαρμονική της 8ης Μεραρχίας και πλήθος λαού.

- Άβροχος έφυγε κι αυτός ο μήνας, όπως και ο προηγούμενος.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

- Ο Ευθύμιος Βλάχος και η Αλέκα Ντάφλη απόκτησαν αγοράκι στις 8/6, στην Κόνιτσα.

- Στις 30/5 ο Διανόλος Καΐδης και η Ιωάννα Ζούκη απόκτησαν στην Αθήνα κοριτσάκι. Ευχές από τη γιαγιά Μερόπη.

- Στις 15/6 ο Θεοφάνης Παππάς και η Μαρία Βουρδούκα απόκτησαν αγοράκι στα Γιάννινα.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

- Ο Κώστας Κόντος και η Δήμητρα Τσαρούχη βάπτισαν στις 2/7 την κόρη τους. Όνομα: Αλεξάνδρα.

- Στις 3/7 βαπτίστηκε στη Μολυβδοσκεπάστη η Μαριάννα Γκίκα.

- Στις 10/7 βαπτίστηκε στην Καλλιθέα η Σοφία Ντίνου του Θωμά.

- Στις 10/7 βαπτίστηκε στην Κόνιτσα η Ευσέβια του Γαβριήλ Κορτσινόγλου.

- Στις 31/7 ο Φώτιος Γκίκας του Γεωργίου στην Αετόπετρα.

- Στις 19/8 ο Σπυρίδων Χατζηνούμης του Παναγιώτη στην Κόνιτσα.

- Στις 21/8 η Χριστίνα Ντεντοπούλου του Ανδρέα στην Κόνιτσα.

- Στις 21/8 ο Γεώργιος Γκούντας του Αθανασίου στην Καλλιθέα.

- Στις 16/8 ο Μάξιμος-Θεόδωρος του Κων/νου Μαλάμου στα Άρματα.

- Στις 28/8 η Μαριάνθη Χατζηεφραιμίδη του Βασιλείου στην Κόνιτσα.

- Στις 28/8 ο Φίλιππος-Κίμων Μάρμπας και η Δέσποινα Κίτσιου στην Κόνιτσα βάπτισαν το γιό τους. Όνομα: Χριστόφορος.

- Στις 28/8 βάπτισαν στη Μολυβδοσκεπάστη την κόρη τους ο Χρήστος και η Εβελίνα Καψάλη. Όνομα: Δήμητρα.

ΓΑΜΟΙ

- Στις 11/6 έγιναν στην Αθήνα οι γάμοι του Ιωάννη Παγουρτζή και της Ειρήνης Νοσκόβα.

- Στις 12/6/11 έγινε στα Γιάννινα ο γάμος της Ευαγγελίας Σπυρ. Κησάτη με τον πολ. μηχανικό Γεώργιο Μόμισο.

- Στις 11/6 έγιναν στην Κόνιτσα οι γάμοι του Κων/νου Φατέ και της Βασιλικής Ντάρδα.

- Στις 10/7 έγιναν στο Αγρίνιο οι γάμοι του Θεόδωρου Τσιούμη και της Πωλίνας Τάγκα, κόρης της Πηνελόπης Πολύζου.

- Στις 16/7 έγιναν στην Πουρνά οι γάμοι του Αχιλλέα Αμαντίδη και της Ευδοκίας Βρυζώνη.

- Στις 30/7 έγιναν οι γάμοι του Κυ-

ριάκου Θεοδοσιάδη και της Πολυξένης Στράτου με όλα τα παραδοσιακά έθιμα.

- Στις 31/7 έγινε στην Αετόπετρα ο γάμος του Γεωργίου και της Μαριάννας Γκίκα και ακολούθησε γλέντι με το συγκρότημα των Χαλκιάδων.

- Στις 18/8 έγιναν στην Κόνιτσα οι γάμοι του Δημητρίου Κουρτίνου και της Ντανιέλας Μπράτου.

- Στις 20/8 έγιναν στην Κόνιτσα οι γάμοι του Ιωάννη Χατζηρούμπη και της Αναστασίας Νάτση.

ΑΠΕΒΙΩΣΑΝ

- Στις 24/6 ο Χαρίλαος Βανούσης ετών 78 στο Αηδονοχώρι.

- Στις 8/7 ο Παύλος Ντίνος ετών 56 στην Καλλιθέα.

- Στις 11/7 ο Ευθύμιος Παπαχαρίσης ετών 74 στο Μάζι.

- Στις 11/7 ο Κων/νος Τσάμης ετών 80 στην Αγ. Βαρβάρα.

- Στις 12/7 η Ντολμπερή Αμπάζ ετών 56 στην Κόνιτσα.

- Στις 15/7 η Μαριάνθη Ράππου ετών 87 στο Μάζι.

- Στις 19/7 ο Ηλίας Τσιμπέρης ετών 83 στην Εξοχή.

- Στις 24/7 ο Αναστάσιος Παππάς ετών 83 στην Εξοχή.

- Στις 25/7 ο Χρήστος Ιωσήφ ετών 80 στην Αετόπετρα.

- Στις 26/7 η Γιαννούλα Δ. Σπανού ετών 84 στο Δίστρατο.

- Στις 30/7 ο Ανδρέας Κολιός ετών 76 στο Μάζι.

- Την 1/8 η Περιστέρω Δερβένη ετών 86 στο Μάζι.

- Στις 1/8 ο Αθανάσιος Σπανός ετών 80 στην Πηγή.

- Στις 6/8 η Περσεφόνη Καλτσούνη ετών 93 στην Κλειδωνιά.

- Στις 13/8 η Αλεξάνδρα Ζούκη ετών 83 στην Κόνιτσα.

- Στις 15/8 ο Ανδρέας Κίτσιος ετών 81 στην Πηγή.

- Στις 19/8 ο Χρήστος Εξάρχου ετών 50 στην Αγ. Παρασκευή.

- Στις 21/8 η Αρετή Κωτούλα ετών 77 στην Αγ. Παρασκευή.

- Στις 23/8 ο Νικόλαος Κυπαρίσσης ετών 47 στην Οξυά.

- Στις 24/8 η Ανδρονίκη Βασιλείου ετών 91 στην Κόνιτσα.

- Στις 25/8 η Ουρανία Τσάγκα ετών 82 στο Μάζι.

- Στις 26/8 ο Χαράλαμπος Καλλιντέρης ετών 76 στην Αετόπετρα.

- Στις 29/8 ο Ευγένιος Χούσος ετών 55 στην Κόνιτσα.

- Στις 30/8 η Χρυσάνθη Φατέ ετών 77 στην Κόνιτσα.

- Στις 30/8 ο Βασίλειος Καραφλιάς ετών 85 στην Κλειδωνιά.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ-ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ Αναγνωρισμένο Σωματείο Εδρα: Κόνιτσα

Προς:

-Κο Κωνσταντίνο Σκανδαλίδη, Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Αθήνα

-Κο Αλέξανδρο Καχριμάνη, Περιφερειάρχη Ηπείρου, Ιωάννινα

-Κους Μιχαήλ Παντούλα, Ευάγγελο Αργύρη, Αθανάσιο Οικονόμου, Κωνσταντίνο Τασιούλα και Σταύρο Καλογιάννη, βουλευτές Ιωαννίνων, Ιωάννινα

-Κο Παναγιώτη Γαργάλα, Δήμαρχο Κόνιτσας, Κόνιτσα

-Κο Κοσμά Σδούκο, Πρόεδρο Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Κόνιτσας, Κόνιτσα

-Περιοδικό ΚΟΝΙΤΣΑ

-Τοπικές Εφημερίδες

Με οργή διαβάσαμε στις εφημερίδες ότι το έργο, προϋπολογισμού πλέον των 16.000.000 ευρώ, αλλαγής του ξεπερασμένου τρόπου άρδευσης του κάμπου της Κόνιτσας, εκτάσεως περίπου 23.000 στρεμμάτων, με το νέο σύστημα ποτίσματος των χωραφιών «σταγόνα-στα-

γόνα», απεντάχθηκε από το πρόγραμμα χρηματοδότησης αγροτικών έργων «Αλέξανδρος Μπαλτατζής» με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Η Ελλάδα ανεβαίνει τον Γολγοθά της, λόγω κρίσης. Η Κόνιτσα πήρε την κατηφόρα. Με το τέλος του «15γουςτου» και του καλοκαιριού πλάκωσε πάλη τον τόπο μας η ερημιά. Ανέμενε με αγωνία η παραμεθόρια και κατεσοχή γεωργική περιοχή μας την υλοποίηση του παραπάνω έργου. Θα είχαμε δουλειά, αγροτική ανάπτυξη, βελτίωση της τοπικής οικονομίας.

Δεν μπορούμε να ανεχθούμε ως Κονιτσιώτες αυτή την απόφαση, που αφήνει τον κάμπο μας και τον τόπο μας στην κακή τους μοίρα.

Καλούμε την Δημοτική μας Αρχή, την Αρχή της Περιφέρειας Ηπείρου, τους Βουλευτές Ιωαννίνων, τους τοπικούς φορείς, όλους τους Κονιτσιώτες όπου γης, σε συναγερμό και συστράτευση για την ανάκληση της υπουργικής απόφασης. Να απαιτήσουμε να γίνει το έργο.

Κόνιτσα 9-9-2011

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
του Σωματείου
ΣΠΥΡΟΣ ΓΚΟΤΖΟΣ

† ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΚΥΠΑΡΙΣΣΗΣ 1965-2011

Σαν κεραυνός εν αιθρία έφτασε η είδηση του θανάτου του αγαπητού μας χωριανού και φίλου Νικολάου Κυπαρίσση, το βράδυ της Τρίτης 23-8-2011 κατά την λιτανεία της ιεράς εικόνας του εορταζομένου Αγίου Κοσμά του Αιτωλού.

Φαίνεται το έχει η μοίρα της Οξυάς οι χαρές και τα ευχάριστα γεγονότα να μην διαρκούν πολύ. Και αυτό διότι ενώ όλοι οι οξυώτες τις τελευταίες μέρες διακατεχόμαστε από αισθήματα χαράς και αγαλλίασης επί τη μεγάλη πανήγυρη των θυρανοξίων του κεντρικού ναού του χωριού μας «ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ», ήρθε το θλιβερό άγγελμα του θανάτου του προσφιλους μας Νίκου να ραγίσει τις καρδιές όλων μας.

Είναι τόσο τρομερό, τόσο απίστευτο, τόσο μεγάλη η λύπη για όλους μας, που κανένας μας δεν μπορεί να πιστέψει ότι ο Νικολάκης δεν βρίσκεται πια ανάμεσά μας.

Έφυγε για την αιωνιότητα νεότατος στα 46 του χρόνια προδομένος από την καρδιά του, ανοίγοντας συγχρόνως μια αγιάτρευτη πληγή πόνου και δυστυχίας στα στήθη όλων μας και ιδιαίτερα στους χαροκαμένους γονείς του Πολύκαρπο και Αρετή, στον αδελφό του Βαγγέλη και σε όλους τους συγγενείς και φίλους του.

Ο Νίκος γέννημα θρέμμα Οξυάς, αγάπησε το χωριό όσο λίγοι. Έζησε εκεί

τα περισσότερα χρόνια τις ζωής του εργαζόμενος σε κάθε είδους εργασία. Είχε την τύχη να περάσει ύστερα από διαγωνισμό στην Ελληνική Αστυνομία αλλά ένα μικρό ανθρώπινο λάθος στη μεγάλη του αγάπη το κυνήγι, τον έθεσε εκτός σώματος. Αργότερα έδωσε εξετάσεις και πέρασε στην Αγροφυλακή, στην οποία υπηρέτούσε μέχρι πρότινος με ένα ολιγοετές διάλειμμα. Με την πρόσφατη κατάρνηση του σώματος της Αγροφυλακής και την ένταξή της στο Δασαρχείο Κόνιτσας, αναγκάζοταν να διαμένει στο πατρογονικό του σπίτι στην Κόνιτσα. Η κατάσταση όμως αυτή τον στεναχωρούσε αφάνταστα διότι έτσι θα έλειπε από την πολυαγαπημένη του Οξυά.

Στην Οξυά διετελέσε για μια τετραετία πρόεδρος του χωριού και για πολλά χρόνια σύμβουλος. Εργάστηκε με ζήλο και πολύ αγάπη από οποιοδήποτε πόστο και αν κατείχε.

Ο αείμνηστος Νικόλαος Κυπαρίσσης ήταν από τη φύση του άνθρωπος τίμιος, ειλικρινής και αξιοπρεπής. Στο πρόσωπό του συναντούσες τα στοιχειώδη γνωρίσματα της ανθρωπιάς, που μορφαίνουν και γλυκαίνουν τις ανθρώπινες σχέσεις. Πρόθυμος, υπάκουος, φιλήσυχος, ευγενής και φιλότιμος είχε κερδίσει την αγάπη και την εκτίμηση όλων.

Ξεχώριζε από τους λιγοστούς μόνιμους κατοίκους της Οξυάς.

Όμως, ο Θεός ως εδώ επέτρεψε την επίγεια παρουσία του και τον κάλεσε στην επουράνια βασιλεία του «μετά των

Αγίων και δικαίων».

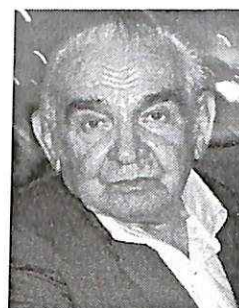
Αγαπημένη μας φίλε Νίκο.

Όλοι εμείς οι φίλοι και χωριανοί σου που σε ζήσαμε αρκετά χρόνια δεν έχουμε κανέναν ακόμα πιστέψει ότι έχεις φύγει έτσι απροσδόκητα. Περνάς στην αιωνιότητα έτσι ήσυχα και απλά όπως έζησες και πορεύεσαι την οδό της ζωής αφήνοντας πίσω μόνο φίλους. Μας είναι αδύνατο να συνειδητοποιήσουμε ότι δεν θα σε ξαναδούμε πια. Φέρνουμε στη μνήμη μας όλες εκείνες τις ωραίες στιγμές που περάσαμε μαζί και ο πόνος μας γίνεται ακόμα μεγαλύτερος. Γλυκαίνεται όμως από την ελπίδα της κοινής αναστάσεως, αφού μια μέρα όλοι πάλι θα ξανασυναντηθούμε στο γαλήνιο λιμάνι της βασιλείας των ουρανών.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Κονιτωϊτικής γης που σε σκεπάζει. Καλό σου παράδεισο και καλή αντάμωση αγαπημένη μας Νικολάκη.

Αιωνία σου η μνήμη.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

μας. ΕΚΕΙ φίλοι, γνωστοί και συγγενείς, όλο το Πεκλάρι και όχι μόνο, δώσαμε τον τελευταίο ασπασμό σε ένα γηγενή Πεκλα-

† Ο ΦΙΛΟΣ ΜΟΥ Ο ΝΑΣΟΣ

-Θλιβερό καθήκον οδήγησε τα βήματά μας την 1η Αυγούστου στο Κοιμητήριο του Αν Νικόλα, εκεί που αναπαύονται προσφιλή μας πρόσωπα, εκεί που κοιμάται η ιστορία του χωριού μας. ΕΚΕΙ φίλοι, γνωστοί και συγγενείς, όλο το Πεκλάρι και όχι μόνο, δώσαμε τον τελευταίο ασπασμό σε ένα γηγενή Πεκλα-

24-8-2011

Αγαπημένη μας Νίκο, είναι πολύ δύσκολη στιγμή αυτή για όλους μας, έφυγες ξαφνικά, όπως ξαφνικά ερχόσουν για καλημέρα στην αυλή μας.

Ήσουν ένα παιδί χωρίς κακία, που δεν θύμωνες ποτέ ό,τι κι αν σου λέγαμε, αντίθετα αναζητούσες την αγάπη μας, και την είχες Νίκο από όλους μας. Ο καθένας σου την έδινε με τον δικό του τρόπο, εσύ την εισέπραττες χαμογελώντας και σιωπώντας.

Αυτή η σιωπή που έλεγε πολλά!

Ας τον θυμόμαστε όλοι με καλοσύνη, γιατί κι εκείνος καλοσύνη μας έδινε σιωπώντας!!!

Θα είσαι κοντά μας Νίκο τα καλοκαίρια.

Θα είσαι κοντά μας Νίκο στα τσίπουρα. Πάντα κοντά μας.

Καλό ταξίδι

ΝΤΙΑ ΠΟΡΦΥΡΗ-ΒΑΒΑΝΑΤΣΟΥ

προσπαθούσαν να θρέψουν τις οικογένειές τους.

- Μπήκε στην παρέα των μεγαλύτερων αδελφών του Βασίλη, Φάνη, και Φίλιππα και εξελίχθηκε σε άριστο τεχνίτη της πέτρας. Όργαναν οι Πεκλαρίτες Κουδαραίοι όλη την Ελλάδα και άφηναν πίσω τους, απ' όπου περνούσαν, τα αριστουργήματα, δημιουργήματα της πέτρινης τέχνης.

- Η 10ετία του 50 βρήκε τους νέους του χωριού προβληματισμένους για νέες προοπτικές και δημιουργίες, άρχισε τότε η ανοικοδόμηση της Ελλάδας, η τέχνη της Πέτρας ήταν παρελθόν και η νέα τεχνολογία της πολυκατοικίας, απαιτούσε άλλη οικοδομική τεχνική κατάρτιση και οι νέοι μας δεν δίστασαν να μπουν στην διαδίκασία αυτή. Ο Θανάσης εξελίχθηκε σε άριστο τεχνίτη - τουβλαδόρο - και άνοιξε τα φτερά του για νέους ορίζοντες. Ήρθε στην Αθήνα και εντάχθηκε στην παρέα μας, εκεί που εμείς είχαμε προηγηθεί και είχαμε στήσει την Πεκλαρίτικη κοινωνία και ζούσαμε Πεκλαρίτικα στην αφιλόξενη Αθήνα.

- Στην 10ετία του 60 που ξεσηκώθηκαν όλοι οι νέοι για νέες περιπέτειες ο Θανάσης δεν δίστασε, παρά το γεγονός ότι είχε ενταχθεί σε μεγάλες οικοδομικές εταιρείες της Αθήνας κι έφυγε για τη Γερμανία. Αγωνίστηκε, πάλεψε ΠΕΤΥΧΕ.

- Μετά από πολλά χρόνια γύρισε στο Πεκλάρι στην οικογένειά του και μαζί με τη σύζυγό του Ανθούλα ανάθρεψαν τις τρεις κόρες τους, τις αποκατέστησαν και ευτύχησε να γίνει παππούς και να χαρεί τα εγγόνια του.

Ζούσε αρμονικά και δημιουργικά σαν καλός οικογενειάρχης και το φιλόξενο σπιτικό του προσέφερε με καλοσύνη και αγάπη από τα υπάρχοντά του, γιατί τίποτε δεν έλειπε από το μπαχτσέ του Θανάση και της Ανθούλας.

- Διψούσε για ζωή, ατυχώς ο κεραυνός του θανάτου τον βρήκε στα 80 του.

- ΘΥΜΑΜΑΙ τις περιπέτειες των παιδικών μας χρόνων, παιδιά των πολέμων, της Γερμανικής κατοχής και του εμφύλιου, δεν είχε τίποτε να μας προσφέρει η ζωή, εμείς αυτοδημιουργούσαμε, παλέψαμε, ζήσαμε και επιτύχαμε.

- Θέλω να πιστεύω, φίλε Θανάση, ότι έφυγες ευχαριστημένος.

- Κατά τον τελευταίο ασπασμό ευχηθήκαμε και προσευχηθήκαμε, όπως ο Πανάγαθος Θεός τάξει την ψυχή σου εκεί που οι δίκαιοι αναπαύονται.

- Τα μυρωμένα λουλούδια - απ' τις αυλές μας - με τα οποία σκεπάσαμε το φέρετρό σου, ας γίνουν βάλαμο παρηγοριάς, για τους οικείους σου.

- Θανάση δεν θα ξεχάσω ποτέ την παιδική περιπετειώδη ζωή μας.

- Δεν ξεχνώ - ΓΙΑΤΙ η λησμονιά είναι θάνατος.

Δεν ξεχνούμε όσο τα χρόνια και αν περνάνε - τότε πεθαίνουν οι νεκροί όταν τους λησμονάμε: «Μακαρία η οδός ην πορεύεις σήμερον, φίλε ΘΑΝΑΣΗ».

ΑΙΩΝΙΑ ΣΟΥ Η ΜΝΗΜΗ

Ο Φίλος Κώστας
Κ.Γ.Κ.

Συνδρομές

€		
30	Παπαευθυμίου Ευθ. Γερμανία	Ρήγας Κων. Αθήνα 20
40	Γαϊτανίδης Ανδρέας Γερμανία	Μανώλης Θωμάς Αθήνα 30
30	Παναγιώτου Δημ. Καναδάς	Σπανός Σπύρος 15
30	Κεφσερίδου Άννα Γερμανία	Τσάτσος Σπύρος 15
60	Πολύζος Νίκος Γερμανία	Μανώλης Χρήστος 30
30	Αντωνιάδου Κατίνα U.S.A.	Κατσούκης Παναγ. Αθήνα 30
20	Μήτσικας Δημ. Αθήνα	Νικούλη Μαρίκα Αθήνα 15
20	Μπληθικιώτη Κυράτσω Αθήνα	Μούχος Κων. Αθήνα 15
15	Στυλιάρα Σωτηρία Αθήνα	Βαλσάμης Αθαν. Αθήνα 15
15	Γκουντή Αμαλία Αθήνα	Σελτσιώτης Δημ. Αθήνα 20
35	Μπέττσιου Ουρανία Αθήνα	Βαλσαμή Ειρήνη Αθήνα 30
15	Ντίνης Αχιλ. Αθήνα	Μήτσος Αποστ. Αθήνα 20
15	Πρωτόπαπας Παναγ. Αθήνα	Στράτου Αθηνά Αθήνα 20
20	Πολίτης Γεωργ. Αθήνα	Βρυζώνης Νικ. Αθήνα 30
15	Ξεφτέρης Μιχ. Αθήνα	Βαδάσης Χαρ. Αθήνα 15
20	Τζίνας Κων. Αθήνα	Βαδάσης Χρ. Αθήνα 15
20	Δάγκος Θωμάς Αθήνα	Γκούντος Ιωαν. Αθήνα 60
15	Βλάχος Ανδρέας Αθήνα	Κίτσιος Χριστοφ. Αθήνα 15
15	Παπαδημητρίου Γωγώ Αθήνα	Λιάτσος Νικ. Αθήνα 20
15	Τσελίφης Αλεξ. Αθήνα	Μπεκιάρης Μένης Αθήνα 20
45	Παναγιώτου Γεωργ. Αθήνα	Σελτσιώτης Δημ. Αθήνα 30
15	Κίτσιος Γ. Κων. Αθήνα	Νούτσος Στεφ. Αθήνα 20
15	Λιανός Σπύρος Αθήνα	Γκότζος Θωμάς Αθήνα 50
15	Μπάθα Βασιλική Αθήνα	Καλογήρου Ηλίας Αθήνα 30
30	Νόκος Παναγ. Αθήνα	Κούσιος Χρήστος Αθήνα 15
50	Ρομαντζά Δανάη Αθήνα	Κούσιου Ιωάννα Αθήνα 15
30	Κώστας Γρηγ. Αθήνα	Κούσιου Λουίζα Αθήνα 15
20	Αθανασόπουλος Κων. Αθήνα	Κούσιου Μαίρη Αθήνα 15
15	Λασπονίκου Λουκία Αθήνα	Κουτσούκου Λίτσα Αθήνα 60
15	Λασπονίκος Γεώργιος Αθήνα	Λέτσιος Γεωργ. Αθήνα 15
15	Τσούκα Ουρανία Αθήνα	Χαραλαμπίδου Σοφία Αθήνα 20
30	Παπακώστα Ευδοξία Αθήνα	Στεφάνου Αναστασία Αθήνα 20
20	Γεράσης Αθαν. Αθήνα	Μάρραιη Τζώρτζ Αθήνα 20
30	Κατσάρος Κων. Αθήνα	Τσαρτσάλης Γεωργ. Αθήνα 50
15	Κοκοβές Βασ. Αθήνα	Ζών Ουρανία Αθήνα 20
20	Κοντοδήμος Αθαν. Αθήνα	Ρεμπέλης Λάμπρος Αθήνα 50
50	Οικονόμου Ελευθ. Αθήνα	Μπληθικιώτης Σπύρος Αθήνα 50
20	Λέτσιος Νικ. Αθήνα	Γεωργίου Μαίρη Αθήνα 15
15	Φασούλης Στεφ. Αθήνα	Μπάρκης Δημ. Αθήνα 15
		Σύνδεσμος Βούρμπιανης Αθήνα 20
		Σωτηρίου Λήδα Αθήνα 15
		Σιούλης Αριστ. Αθήνα 15
		Παπαγιάννη Αγγελική Πάτρα 50

Τζαμπούρα Δέσποινα Λάρισα	30	Λισγάρας Δημ. Γιάννινα	15
Μπαλασοπούλου Ελένη Πάτρα	20	Σιούτης Χαραλ. Γιάννινα	20
Κολώκα Σοφία Λάρισα	15	Ριστάνης Απόστ. Γιάννινα	50
Κολώκα Χρύσα Κομοτηνή	15	Χούψιας Παναγ. Γιάννινα	20
Βρόικος Σωτ. Ρόδος	25	Νικολού Καλυψώ Γιάννινα	15
Νάκος Στεφ. Κιάτο	30	Νικολοπούλου Φρειδ. Γιάννινα	20
Γεωργάτη Βάσω Φλώρινα	15	Τζέκα Γλυκ. Γιάννινα	45
Γεωργάτη Ράνια Κατερίνη	15	Χαλιάσος Χρ. Γιάννινα	45
Τσάγκας Σπ. Ηγουμενίτσα	15	Γαϊτανίδης Προδ. Κόνιτσα	15
Κοντογιάννης Νικοδ. Λάρισα	20	Κατσιλής Ευαγ. Κόνιτσα	30
Τσιτσιμίδης Αναστ. Καστοριά	20	Κολώκας Παναγ. Κόνιτσα	20
Ντάμα Ελένη Κέρκυρα	30	Γκότζος Σπύρος Κόνιτσα	30
Ζήμυρας Γεωργ. Ρίο	50	Βρόκος Στεφ. Κόνιτσα	25
Παπακρήστου Ευάγγ. Ρίο	50	Κορτσινόγλου Γαβριήλ Κόνιτσα	45
Ζήσης Ζώνης Φιλιάτες	15	Αλεξίου Νικ. Κόνιτσα	15
Κώτσικου Αγγελα Χαλκίδα	45	Μάτσικα Βασιλική Κόνιτσα	20
Σπέλλας Ιωαν. Κορωπί	20	Κολιού Αντωνία Κόνιτσα	15
Σουφλέρης Κων. Χαλκίδα	30	Γεωργάτη Γεωργία Κόνιτσα	15
Σταυρίδης Παναγ. Δράμα	20	Γκούμας Κων. Κόνιτσα	15
Κωφός Νικ. Δράμα	20	Χούσος Κων. Κόνιτσα	15
Κουκέση Ελένη Κατερίνη	20	Τρομπούκης Δημ. Κόνιτσα	20
Τσιλίδης Ιωαν. Αίγιο	20	Φατές Αθαν. Κόνιτσα	20
Μεσσής Ανδρέας Λάρισα	20	Κυρτζόγλου Νίκος Κόνιτσα	50
Γιάκκας Γεωργ. Λάρισα	20	Δεμερτζίδης Ευ. Κόνιτσα	30
Μόσχος Αθαν. Λάρισα	20	Δερδέκη Άννα Κόνιτσα	20
Κίτσιος Ιωαν. Θήβα	15	Γκιοξάρη Δήμητρα Κόνιτσα	15
Τζιάτζιου Ανθούλα Κορωπί	15	Κωνσταντινίδη Αντιγ. Κόνιτσα	20
Σερίφης Χριστοφ. Καρδίτσα	20	Γαϊτανίδης Σταύρος Κόνιτσα	30
Βόσιος Βασ. Λάρισα	20	Γκίκα Χάιδω Κόνιτσα	50
Δήσιος Παναγ. Μέγαρο	20	Ζώνη Ελένη Κόνιτσα	20
Μησιακούλης Ελευθ. Πάτρα	30	Πρίτσας Γεωργ. Ηλιόρραχη	20
Κατσούκης Κων. Λάρισα	30	Κεφάλας Θεοδ. Ηλιόρραχη	15
Φασούλης Θωμάς Θεσ/νίκη	25	Σπανός Π. Στεργ. Δίστρατο	30
Μπάκας Βασ. Θεσ/νίκη	75	Βόσιος Ιωαν. Ελεύθερο	20
Μάτσικα Νίτσα Θεσ/νίκη	30	Κίτσιος Κων. Πηγή	30
Παπαζήσης Κων. Θεσ/νίκη	30	Μεσσής Ιωαν. Πάδες	20
Λώτου Γλυκερία Θεσ/νίκη	15	Γρέντζιος Γεωργ. Παλαιοσέλλι	20
Χαρίσης Νικ. Θεσ/νίκη	20	Καρράς Αποστ. Ηλιόρραχη	20
Ρέβας Δημ. Θεσ/νίκη	20	Κατσούκης Αθαν. Λαγκάδα	30
Σταυρίδου Σωτηρούλα Θεσ/νίκη	40	Τσιούτσιος Ιωαν. Λαγκάδα	20
Φασούλη Μυρτώ Γιάννινα	25	Πολιτισ. Σύλλογος Κλειδωνιάς	15
Κιτσάτης Σπύρος Γιάννινα	50		

METROPOLITAN
HOSPITAL
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ
ΠΕΡΣΕΥΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ Α.Ε.

Ειρήνη Οικονόμου Σταματάκη
Ειδικός Παθολόγος
Διδάκτωρ F.U. Berlin
Διευθύντρια Παθολογικής Κλινικής

Εθν. Μακαρίου 9 & Ελ. Βενιζέλου 1
Τ.Κ. 185 47 Ν. Φάληρο
Τηλ.: 210 4809 000, 210 4809 338
210 4809 339, 210 4809 973
Fax: 210 4814 887

Καίρειο: Θέμιδος 6, 151 24 Μαρούσι
Τηλ. Ιατρείου: 210 6122 823
Δέχεται: Τετ. - Πέμ. 6-8 μ.μ. με ραντίβου
Τηλ. Οικίας-Fax: 210 4817 449
Κιν.: 6944 392 273
e-mail: istamataki@metropolitan-hospital.gr

ΜΕΡΟΠΗ ΕΛ. ΣΟΥΡΛΑ
Συμβολαιογράφος
(αρχείο Ι. Γ. Παπαϊωάννου)

Κεντρική πλατεία 26, 44100 Κόνιτσα
Τηλ./fax: 26550 29377
e-mail: sourlams@otenet.gr

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ
το χάνι

ΚΛΕΙΔΩΝΙΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΤΗΛ.: 26550 24567
FAX: 26550 24568

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΘ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αισθητική & Επανορθωτική Οδοντιατρική
Εμφυτεύματα

Μιλτιάδου 1 & Αγ. Δημητρίου, πλατεία Κηφισιάς
τηλ.: 210 8080010 - 6944 812910
e-mail: ktheodorou@mail.gr

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΩΣΤΑΣ
Πτυχ. Πανεπ. Αθηνών

ΤΗΛ. 210 2759721 - 2102691119
6974 491605
ΑΘΗΝΑ

ΔΑΜΙΑΝΗ Ζ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ
ΙΑΤΡΟΣ - ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ
Γ' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΙΑΣΩ GENERAL

Τηλ. Νοσοκ.: 210 6502989
» Οικίας : 210 6929056 Κινητό: 6936876978

PARISSIANA
...αγνά υλικά, νέες γεύσεις!

Το άνω Ηπειρώτικο Ζαχαροπλαστείο
σας περιμένει να απολαύσετε τις γλυκές του γεύσεις

Δ/ση: Βαγγέλης Σ. Νούτσος
Ζήνωνος 7-9, ΟΜΟΝΟΙΑ
ΤΗΛ. 210 5222269

@ccountant

Λάμπας Μάκης
Λογιστικά - Φοροτεχνικά

Αριστοτέλους 38 • 501 00 ΚΟΖΑΝΗ
Τηλ. 24610 49955 - Fax: 24610 49966 - Κιν.: 6942 411090
e-mail: lappmez@otenet.gr

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ
ΜΕΛΕΤΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ 4
454 44 ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Ηλιοβασίλεμα στο Αώο

ΔΙΜΗΝΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
Κόνιτσα 441 00
Τηλ. 26550 22-464
22.212

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ Γραφείο ΚΟΝΙΤΣΑΣ
Αρ. Αδείας 2573

